

KARDELEN BASIM-YAYIM REKLAM GÖSTERİ ORGANİZASYON LİMİTED
ŞİRKETİ **Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:** Serdar Kaya

Teknik Hazırlık: Kardelen Yayımcılık Mahmut Şevket Paşa Mah. Sivas
Sok. No:2 Kat:3 Okmeydanı/İSTANBUL Tel-Fax: (0212) 238 37 96

Baskı: Yön Matbaacılık Davutpaşa Cad. 75/2 Güven Sanayi Sitesi
B blok Kat 1 No: 366 Topkapı/İSTANBUL Tel (0212) 544 66 34

İÇİNDEKİLER

03	Merhaba
05	Krizlerle Boğuşan Emperyalizm ve Ülkemize Bir Bakış
12	Ölüm Orucu Direnişimiz, Katliam ve Silinemeyen Gerçekler
18	İşçi Sınıfı Hareketinde Burjuva Etkilere Karşı Bakış
25	Ezilen Sınıfların Haklı Mücadelesi Engellenemez
29	Emperyalizmin İran Egemenliği, "Topraksız" Ulus Kürtler ve Devrimci Mücadeleye Notlar
37	Devrimci Enerjinin Kaynağı: Gençlik
40	Kimin İçin Özgürlük
42	Solmaz Kılıç (Devrim'e)
46	"BERÊ ROJÊ BÎ BÊJENGÊ NAYÊ GİRTÎN"
52	Bafirok Uçurtma
54	19 Aralık Katliamında ve Ölüm Orucunda Ölümsüzleşen Yoldaşlarımızın Anısına
58	Ayakkabı
62	F Tipi Ringlerle Sevkler
66	Uludere Anısına Mezopotamya'nın Göz yaşları
70	Kara Elmasın Asi Çocukları
77	Dağın Ardındaki Şafak

Merhaba

devrimci ARK" okuyucularına 2. sayısında F tipi tecrit hücrelerinden kızıl coşkuyla merhaba derken, derginin ismi konusunda bir açıklama yapma zorunluluğu doğmuştur.

Eylül 2011'de birinci sayımızla duvarları aşır halkımızla buluştuğumuzda; kapak tasarımından, tüm yazılarına kadar dışarıda basıma hazır hale getirilmiş dergimizin birinci sayısına, hapishane idaresinin el koyduğunu açıklamıştık. 5275 sayılı yasayla "hapishane güvenliğini tehdit ettiği" gerekçesine dayanarak dergimize el konulmuştu. Bu engellemeyle birlikte bir nüshası bizde bulunmayan çizimler, kartlar ve karikatürler de karanlık yerlere atılmış oldu. Mevcut engelleme derginin yayına hazırlanmasına geciktirmekle sınırlı kalmadı. Tutsakların tasarladığı isim ve kapak, keza biçimsel teknik konularda da bazı eksikliklere neden oldu. Aynı dönemde devreye giren iletişim cezaları ve engellemelerle ne yazık ki dergimiz tasarlanan biçimiyle, istenildiği şekliyle tamamlanamamıştır. Bu nedenle diğer bir dizi eksiklik yanında dergimizin ismi olarak belirlediğimiz "Devrimci ARK" değil de, "Devrimci Fark" olarak okuyucuyla buluştu.

Neden "Devrimci ARK":

ARK; içinde su akıtmak için toprak kazılarak oluşturulan arık, oluk, kanal anlamına gelmektedir. Bir anlamıyla temas, iletidir. İnsan emeğiyle oluşturulan arıklardan, kanallardan toprağa bereket akar. F tipi tecrit hücrelerinde Maoist tutsaklar işçilere, köylülere, geniş halk kitlelerine ulaşmak için kendi emekleriyle bir kanal oluşturdular. Dergimizdeki ARK vurgusu buradan gelmektedir.

F tipi tecrit saldırısı komünist-devrimci tutsakların örgütlülüğünü bitirmek, parçalamak, teslim almak ve ezilen sınıfların devrimci mücadelesine karşı korku, tehdit, sindirme ve öğütme aracı olarak devreye sokulmuştu ve bu saldırı tüm hızıyla devam etmektedir. Direniş ve üretimin birlikte yürüdüğü hapishanelerde üretmenin aynı zamanda direnmek olduğunu söylemeliyiz. Tüm engelleme, olumsuz ve zor şartlara rağmen dergimizin bi-

rinci sayısının "Devrimci ARK" yerine "Devrimci FARK" ismiyle çıkmasının eksikliğini üzerimize alıyoruz ve değerli okuyucularımızdan özür diliyoruz.

Birinci sayımızda dergimiz planladığımız isimle çıkamasa da ikinci sayısından itibaren "Devrimci ARK" ismiyle olanakları ölçüsünde kendi kanalından akmaya devam edecek. Ölüm oruçlarında, direnişlerde şehit düşen değerli yoldaşlarımızın bizlere bıraktıkları değerlere bağlılığımızla direniş çizgimizi güçlendirmeyi esas alıyoruz. Direnenler aynı zamanda üretir. Üretmeye devam edeceğiz.

Dışarıdan içeriye Devrimci ARK'a eleştiri, öneri ve katkılarını sunmak isteyen değerli okuyucularımız, dergimizin de kolektif emekçileri olan Maoist tutsaklardan herhangi birisine yazabilirler. Tutsakların isim ve adreslerine "Tutsak Partizan" sitesinden ulaşabilirsiniz. Eleştiri ve önerileriniz bizlere güç katacaktır. Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

Devrimci teori ve pratikle öğreniyoruz, değişiyoruz ve değiştirmeye kararlıyız.

Devrimci AR Kolektifi

Krizlerle Boğuşan Emperyalizm ve Ülkemize Bir Bakış

BİR ÜLKENİN DEMOKRASİ ÖLÇÜSÜ EN ÇIPLAK
BİÇİMİYLE O ÜLKENİN HAPİSHANELERİNDEN
ANLAŞILIR. TÜM DEMAGOJİK YALANLARIN
AYNASI OLAN KATLIAMLARIN YANSIMASI
HAPİSHANELERDİR

Tekelci burjuvazinin dünya genelinde yaydığı "mutluluk rüyası", gerçeklerin duvarlarına çarparak dağılmaya devam ediyor. "Özgürlüklerin egemen olduğu bir döneme girildi" ideolojik saldırısının temelini "komünizm öldü" zemini üzerine oturtsalar da huzurlu değiller. Çünkü enternasyonal işçi sınıfı ve ezilip, sömürülen dünya halklarının dayandıkları ekonomik temelini hangi yöne doğru gelişeceğini gayet iyi bilmektedir. Bildikleri gerçeklerin üstünü örtmek, ezi-

len sınıfların bilincini köreltmek için ideolojik saldırıyı süreklileştiren dünya gericiğinin temel hedefi bilimsel komünizm, diğer bir deyişle MLM ideolojisi, felsefi düşüncesini oluşturan diyalektik materyalizm ve gerici sınıfların iktidarını yıkacak kitlelere önderlik edecek komünist partileridir. Yeryüzünün her parçasında sınıf savaşımı kendine has biçimleriyle sürmektedir. Emperyalizm 2008'de ABD'de patlak veren ta-

rihinin en geniş ve derin, ekonomik kriziyle boğuşmaya devam ediyor. Tüm kötülük ve savaşların gerekçesi olarak komünizm gösterilmekti. Oysa kendilerinin ifadesiyle komünizmin tarihi karıştığı 20 yıldan fazla olmuştu!.. Peki neden satın alınmış akademik unvanlı kalemşorlar, her türden burjuva liberaller dünyada tarihte hiç olmadığı kadar açlık ve yoksulluğun kol gezdiğini açıklayamamaktadırlar? Üstelik insanlığın gördüğü en yoğun üretim ve bolluğun olmasına rağmen... Neden dünyanın yarı-sömürgelerinde mezhepsel, dinsel, kabilesel nedenlerle şu veya bu biçimde çatışmalar sürüyor?.. Üstelik bu çatışmalarda ulusal savaşlardan daha fazla insan ölüyor? Neden tüm dünyada insanlar eşit, özgür değil? Neden halen oluk oluk kan akmaktadır? Açıktır ki kötülüklerin, açlığın ve sefaletin halklara karşı sürdürülen faşist saldırı ve savaşların kaynağı komünizm mücadelesi ve ideolojisi değil, bizzat kar eden başka amacı olmayan, kanla beslenen tekelci kapitalizmdir.

Dünya siyasi durumunu geniş ele almaya yerimiz yok fakat emperyalizmin içinde bulunduğu ekonomik krizin dışı vurumu olarak işgalci, sömürgeci karakterine bir parça vurgu yapabiliriz. Faşizm burjuva demokrasisinin bir biçimidir. AB, ABD'ye hayranlıkla bakıp halkımıza demokrasinin beşiği, ama bütün kanlı yüzünü unutarak pazarlayan burjuva ideologlar emperyalist bir avuç devletin günümüzde de sürdürdüğü işgallerini de görmezden gelip demokrasi taşıyıcıları olarak sunmaktadırlar.

Dünyanın çoğunluğunda işçileri, köylüleri geniş halk kitlelerini yıkım ve acılara boğan dünya savaşlarından sonra artık yeni savaşlar olmaz, sorunlar diyalog ve barış yoluyla çözülür denmesine rağmen 20. yüzyılın ikinci yarısında emperyalizmin kar amacı uğruna milyonlarca insan öldü. Lenin emperyalist bloklar arasındaki soluklanma molalarına, duraksama, yani "barış" dedikleri soluklanma molalarını yeni savaşların hazırlık evreleri olarak tanımladı. Sadece yüzyıllık vahşi kapitalizm pratiği ve gelişim seyri bu gerçeği fazlasıyla kanıtlamıştır.

Tekelci burjuvazinin dünyada girmediği ülke, yönetmediği ve şekillendirmedikleri ekonomi, siyasi ve politik yapı yoktur. Dünya üzerindeki paylaşım savaşı son sınırına dayanmış, tekellerin tekelleşmesi süreci yaşanmıştır. Dünya ekonomisi herkes tarafından yönetilir hale gelmiştir. 1900'lerin başında dünyayı saran tren raylarının yerini bugün doğal gaz ve petrol boru

hatları almıştır.

Yarı-sömürgelerin enerji ve yer altı- yer üstü kaynaklarına sahip olmak emperyalizmin bilinen politikası olsa da günümüzde zor yoluyla, işgallerle yeniden yapılandırılan yarı-sömürgelerdeki egemenlik biçiminin analiz edilmeye ihtiyacı vardır. Bugün Kuzey Afrika, Ortadoğu'daki işgaller ve yeni işgal planlarını Irak işgalini vd. başlatan süreçten bağımsız asla düşünemeyiz.

Komünistler burjuva parlamenter demokrasisinin eşitlik ve özgürlük sağlamadığını aksine, tüm gelişimini son sınırına vardırıldığını tahlil etmişlerdir. Aynı şekilde 1900'lerin ilk çeyreğinde Leninizm ulusal bağımsızlığın emperyalizm çağında sakatlandığını, ulus devletlerin tekelci burjuvazinin hizmetinde olan kuklalara dönüştüğünü belirtti. 20. yüzyıl bu temel doğruyu kanıtladı. Dünyanın bir yanında bir elin parmakları kadar dev sanayileşmiş emperyalist ülkeler, diğer yanında ise her bakımdan sömürülen ve baskı altına alınan yarı-sömürge devletler...

Daha öncesini saymazsak 1950'lerden sonra sosyalizme karşı yapılandırılan bağımlı yarı-sömürge ülkelerin hükümetleri günümüzde paçavra gibi kenara atılmaktadır. Çünkü bu ülke halklarının özgürlük, eşitlik ve adalet istemi, genel dünya siyasi, ekonomik şartları içinde bu gerici diktatörlerin salt şiddet araçlarıyla devleti yönetme, halkı baskı altına almaya izin vermiyor. Artık verebilecekleri bir şey kalmayan halk kitlelerinin isyanı devrimci koşulların ortaya çıktığını gösterdi.

2011 yılında dünyada önemli gelişmeler oldu. K.Afrika'da başlayıp Ortadoğu'ya yayılan ve dünyada çeşitli kitle hareketlerine esin kaynağı olan devrimci halk ayaklanmaları komünist öncülerinden yoksun olsa da 2012'de halen bir olgu olarak devam etmektedir. Meseleleri komünist partinin yokluğu, önderlik yoksunluğu üzerinden açıklamaktan ziyade ayaklanmaları ortaya çıkaran nesnel koşulları analiz etmek doğru ve zorunlu olandır. Tek tek partilerin iradesi dışında ortaya çıkan halk ayaklanmalarının özü devrimcidir. K.Afrika ve Ortadoğu'da ortaya çıkan devrimci durum, aynı şey demek olan halk ayaklanmaları 1789, 1848, 1871 (Bu tarihi süreçlerde komünistler kimisinde yoktu, kimisinde ise etkin değillerdi) yine 1905 ve 1917 Şubat ayaklanmalarından farklı değildir. Halk ayaklanmalarını komünist önderlik etrafında bütünleştirecek partilerden yoksun olmaları nesnel koşulların devrimci özünü değiştirmez.

Kaçınılmaz olarak devrime taşınmayan halk ayaklanmaları emperyalizm ve yerli uşakları tarafından bastırılacak ve yeniden denetim altına alınacaktır.

2011 başında Tunus'tan başlayarak Mısır, Ceza-yir, Fas, Yemen, Libya, Bahreyn, Suriye'ye vd yayılan halk ayaklanmaları geçmiş yıla damgasını vurdu. Kitlelerin öfkesi özgürlük, adalet, iş ve eşitlik istekleri bitmiş değildir. Mısır'da Tahrir Meydanı'nda toplandı. Tahrir Meydanı'nda 2011'de kurulan çadırlar İspanya-Sol Meydanı'nda kurulan çadırlarla karşılık buldu. Öğrenciler ve halk kitlelerinin çadırlarından ezilenlerin öfkesi yükseldi.

Ekonomik kriz ABD ve Avrupa'da ezilen sınıfların kitlesel gösterilerinin artmasında rol oynadı. Grev ve protestolar her tarafta ortaya çıkmaya başladı ve birbirinden çok daha hızlı etkilenmeye başlandı. İspanya'nın Sol Meydanı'nda "öfkeliiler" Yunanistan Sıntagma Meydanı'nda halkın öfkesi dünyada isyana duran kardeşlerinin öfkesiyle birleşti.

İngiltere'de siyahi bir taksi şoförünün öldürülmesinden sonra Londra, Manchester, Bristol, Liverpool gibi birçok kentte araç ve dükkanların yakılmasını, varoş gençliğinin isyanı olarak sunular da toplumun alt katmanlarının, göçmenlerinin, işsizlerin, işçilerin bir öfkesiydi. 500 kişi gözaltına alındı, bir gösterici öldürüldü.

Kapitalizm toplumsal eşitlik ve özgürlük taleplerine çare olamıyor. Sadece işçi sınıfının artan grevleriyle değil, derinleşecek ekonomik krizle Avrupa'da da toplumun alt katmanlarının yaşana-cağı ve devrimci krizlerin gelişeceği öngörülerinin maddi temeli olgunlaşmıştır. Emperyalizm bölgesel savaş ve işgallerle ekonomik krizini çözmeye çalışsa da başarılı olamayacaktır. NATO, tekелci kapitalizmin işgalci vurucu gücüdür. Afrika, Ortadoğu'da işbirlikçi hükümetler ve devlet örgütlenmeleri yeniden şekillendirilse de halk kitlelerinin devrimci taleplerini karşılayamayacaklardır.

ABD 21 Mart 2003'te işgal ettiği Irak'tan 1 milyon insanı katlederek Aralık 2011'de askerlerini geri çekse de Irak'ın ekonomik, siyasi ve politik örgütlenmesini elinde tutmaya devam ediyor. İşte tekелci kapitalizmin özgürlük vaadi 1 milyon Iraklının katledilmesi!..

İran'a savaş açılması bir zaman meselesidir. Suriye halkının isyanını emperyalizm kendi amaçları doğrultusunda kullanmak için tüm maharetini ortaya koymaktadır. ABD'nin jan-

darması faşist Türk devleti hevesli fino köpeği gibi işgalci güç olma arzusunu gizlememektedir. Artık dünyada yarı-sömürge ülkelerin hükümet ve devlet örgütlenmesi emperyalist güçlerin ihtiyaçlarına cevap veremeyecek duruma gelmişse doğrudan, zaman kaybetmeksinin işgal edilmesi süreci genel bir politika haline gelmiştir. Bölgesel işgal, tek tek ülkelere savaş açılması, emperyalist bloklar arasında daha büyük rekabet ve uzlaşmaz çelişkileri geri döndürmez şekilde gün yüzüne çıkarmış ve emperyalist bir dünya savaşına doğru giden yolların taşları döşenmektedir. Dünya savaşları tekелci kapitalizmin dayandığı ekonomik özün sorunlu bir sonucudur. Dünya kesin bir açıklıkla barışçıl süreçlere değil savaşa doğru evriliyor. Hem de olgunlaşma yolunda gelişen, ucu ortaya çıkmış devrimci krizlerle...

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da devrimci olanaklar ve sınıf hareketi

Elbette dünyada hiçbir ülke emperyalizmden bağımsız ele alınamayacağı gibi, ülkemizde de bağımsız ele alınamaz. Ekonomik, askeri ve politik temel meseleler daima uzlaşmaz iki kutup olan emperyalizm ve devrimci proletaryanın bakış açısıyla değerlendirilmek zorundadır. İşçi sınıfı, emekçi köylüler ve geniş halk kitleleri, ezilen Kürt ulusu, çeşitli milliyetlerden azınlıkların demokratik talepleri ve sınıf hareketinin iktidar mücadelesi, emperyalizmin işbirlikçisi burjuva feodal sınıflara karşı savaşımı devam etmektedir.

Türk devleti kuruluşundan beri emperyalizmin uşağı durumundadır. Ekonomik olarak bağımlılığın bir sonucu olarak siyasi, askeri ve politik bağımsızlığını yitirmiştir. Yani sömürge Türk devletinin içinden geçtiği süreç dünyanın ekonomik, siyasi şekillenmesine sıkı sıkıya bağlıdır. Kuzey Afrika ve Ortadoğu'da çıkan halk ayaklanmaları ve başını ABD'nin çektiği emperyal güçlerin bu ülkelerin yönetimini yeniden yapılandırmalarıyla birlikte Türk devleti de jandarma rolüyle sertleşen ve çatışmalı koşulların içinde uygun hale getirilmek zorundaydı.

Askeri darbeler dönemi dünya genelinde 1950'lerden sonra nasıl ki emperyalist güçlerin planlaması ve desteğiyle gerçekleşiyse, bugün halk kitlelerini demokrasi, özgürlük ve eşitlik vaatleriyle kandırılma amacıyla darbecilerin yargılanması politikasının devreye sokulması da emperyalistlerin onayı ve denetimi altında gerçekleşmektedir. Darbecilerin yargılanması

sürecinin genel bir politika olduğunu görmek istemeyenler Şili, Arjantin ve çeşitli Latin Amerika ülkeleri ile Yunanistan vb. ülkeleri unutmamaları gerekir. Ülkemizde ise darbeci generallerin yargılanma sürecinin gecikmesinin nedenlerinin başında emperyalistlerin desteklediği, Kürt ulusuna karşı sürdürülen savaştır. Darbeciler elbette yargılansın, ama bunu halka demokrasi geliyor şeklinde sunulmasına asla aldanmamak gereklidir. Şili'de, Arjantin'de, Yunanistan'da darbeci generaller yargılandılar diye bu ülkelerin halklarına, işçi sınıfına özgürlük ve demokrasi gelmiş değildir. Günümüzde Yunanistan ve Şili'nin devrimci kitle hareketlerine sahne olması bu açıdan önemli ve anlamlıdır. Ülkemizde kafası burjuva demokrasisinin ufkunu aşmayan küçük-burjuva akımlar ve liberallerin büyük anlam yükledikleri generallerin ve darbecilerin yargılanması aldatmacasının ipliğinin pazara çıkışı çok olmuştur. İşin ironisi ise, tüm bu "demokrasi" oyunu oynanırken darbe süreçlerini aratmayan boyutta halkımız saldırılara uğramaktadır. Hapishaneler, dağlar, sokaklar, fabrikalar buna şahittir.

Emperyalizmin dünya genelindeki ideolojik söylemi, biçimsel aldatmacası şudur: Demokrasi-ki bu egemen gerici sınıflar için bir demokrasidir - özgürlük multi-kültürcülük, farklılıkların bir arada yaşaması, zor ve şiddet değil çoğulcu katılımcılıkla çatışmasız bir sistem... Evet, bu ideolojik saldırı onlar açısından "komünizm artık tarih oldu" söyleminden sonra geliştirildi. Bu nedenle ezilen sınıflara bakın demokrasi geliyor demek için "darbecileri de yargılayan" kontra örgütlenmeleri belli oranda tasfiye eden, GLADİO'yu yeniden düzenleyen süreci başlattılar. Bu süreç esasta halkın demokrasiye geliş değil, komünist mücadeleye karşı sınır tanımayan kuralları üzerine inşa edilmiş örgütlenmeler ve devletlerin yeniden yapılandırıldığı bir süreçtir. Tekelci burjuvazinin denetiminde şekillenen bağımlı ulus devletlerdeki bu gelişmeler işçi-köylü ve geniş halk kitlelerine demokrasi, eşitlik, adalet ve özgürlük olarak pazarlandı-pazarlanıyor. Dün acıya boğdukları halk kitlelerine bugün o acılara yalancı, sahtekarca gözyaşı dökerek pazarlıyorlar.

"Reformcu demokrat, özgürlükçü adaleti" AKP hükümeti emperyalizmin denetiminde dünya siyasi şekillenmesinin parçası olarak sadece bir uşak hükümet rolünü oynuyor. AKP ve Tayyip'in acılar üzerinden pazarladığı gözyaşları ne yazık ki, halkımıza özgürlük ve adalet getirme-

ye yeterli olamıyor / olamayacaktır. Fakat buna rağmen son on yılda küçük-burjuva aydınlardan-liberallere, Kürt hareketinden oportünist devrimci akımların utangaçça AKP'den demokrasi beklentisine girmelerini kimse engelleyemedi.

AKP hükümeti döneminde hapishanelerde 1700'den fazla hasta tutsak, tutuklu ve hükümlü sağlık sorunlarından dolayı öldü(rüldü). 2011'in sadece 8 ayında 159 hasta tutsak, tutuklu hükümlü yaşamını yitirdi. Oysa modern sağlıklı hapishanelere sahibiz deyip övünüyorlar.

"İleri demokrasi" de 1 yılda işçilerin sendikal örgütlenme, grev ve direnişleri gerekçesiyle 3.400'ü işten atıldı. Oysa örgütlenmenin önündeki engellerin kaldırıldığı her defasında söylemiyor.

Beslenemediği için açlıktan bebeklerin öldüğü basına yansımaktadır. Halen doğum yaparken anne ve bebeklerin ölüm oranında ülkemiz en ön sıralardadır. Yoksulluk Dünya Bankası'nın desteklediği poşet ekonomiyle dengelenmeye çalışılıyor. Ama üretim ile tüketim arasındaki uçurum büyümüş, yoksulluk daha da artmıştır.

Buna rağmen ülkenin zenginleştiği söylenmektedir.

Günümüzde sudan gerekçelerle bine yakın üniversite öğrencisi hapisanelerdedir. Kitle gösterilerinde kurşunlarla katledilen İlyas Aktaş, Aydın Erdem, Şerzan Kurt ve ismini sayamadığımız devrimci gençliğe karşı sürdürülen ölüm politikasıdır. Oysa gözyaşları içinde darbe dönemlerinde gençlerin heba edildiğini söylemekteydiler Tayyip ve ekibi... Artık karanlık dönem sona ermişti!.. Peki, 2.317 çocuğun hapisanelere kapatılmasının adı nedir? Faşist Türk devleti gerillaya karşı birçok noktada ve Çelê'de kimyasal silah kullandı. Onlarca gerillanın bedeni kimyasalla kömüre döndü. En son 2011 yılında Roboski'de 34 yoksul Kürt köylüsü hava bombardımanıya vahşice katledildi.

Kürt ulusal sorunu anayasal bir so-

run değil, devrim sorunudur. Kürt aydın, yazar, siyasetçi ve halkını kitlesel tutuklanması F tipi sisteminin İmralı'da ağırlaştırılması, sınır ve yasa tanımayan şiddetle Kürt ulusuna karşı sürdürülen imha savaşı emperyalizmin uşağı Türk egemen sınıflarının emrindeki AKP hükümeti ve Türk devletini "dönüşüm ve değişim" sürecinin halkımıza getirdikleridir. Bu anlamıyla bizim gündemimizde Türk ordusunun kaç generalinin tutuklandığı, ya da Kürtlere karşı topyekun savaş sürdürülürken sahtekarca "Dersim'de katliam oldu" açıklamalarının "iyi şeyler" olduğu değildir /olamaz. Ama bizim gündemimizde tüm bu düzenlemelerin neden daha büyük saldırıların hazırlıkları olduğunu halk kitlelerine anlatmak, en gerçek demokrasi olan sosyalizm uğruna örgütleme-ktir.

Günümüzde sudan gerekçelerle bine yakın üniversite öğrencisi hapisanelerdedir. Kitle gösterilerinde kurşunlarla katledilen İlyas Aktaş, Aydın Erdem, Şerzan Kurt ve ismini sayamadığımız devrimci gençliğe karşı sürdürülen ölüm politikasıdır.

Devrim hareketinin gelişimini faşist saldırılar durduramayacak

Maoist Parti, devrim hareketi içinde varlığını koruyan tasfiyeci akımın varlığına sıklıkla vurgu yapmaktadır. Yasalci, parlamenterist, pasifist ve reformist biçimleriyle oportünist eğilimlere karşı ideolojik mücadeleyi daha somutlaştırarak sürdürmek günün ihtiyacı haline gelmiştir. Militan devrimci çizgiye, iktidar bilincine, esas stratejik halkaya hizmet etmeyen her pratik, kurum, alan ve fonksiyoner proleter ideolojik siyasi eleştirinin hedefi haline getirilmeden başarı sağlamak olanaksızdır. Aynı şekilde işçi sınıfı hareketinin içinde türeyen bütün oportünist eğilimlere karşı da mücadele edilmek zorundadır.

Bugün II. Enternasyonal çizgisinin özgün şekliyle ülkemiz komünist-devrimci hareketinde ortaya çıktığı biçim içi boş "barış" arzusunun dile getirilmiş olmasıdır. Sosyal şovenizm, inceltirilmiş milliyetçilik olarak ezen Türk ulus burjuvazisinin Kürt ulusu üzerindeki ayrıcalıklı varlığını korumasını ve sürdürmesini kolaylaştırmaktadır. Sosyal şovenizm politik çizgi dostluğunu Kürt ulusal hareketinin "Kürtler devlet kurmak istemiyor" söylemi üzerine oturtmuştur. Oysa Marksistler Kürt ulusunun kendi devletini kurma hakkını her şart altında iler sürüp egemen ulusun sınıflarına karşı savaşmak zorundadır. "Ayrılık istemiyoruz, birlik olalım" söyleminin altında neredeyse TKP'ye kadar gennışleyecek Kürt "dostluğunun" altında yatan sosyal şovenizme karşı ideolojik mücadelenin kesintisiz sürdürülmesi ihtiyacı vardır.

Öte yandan Kürt ulusal hareketinin uzlaşma adına ileri ve devrimci taleplerinden vazgeçip devlet istemediğini ilan ederek Türk devlet varlığını Kürt ulusu üzerinde kabul etmesi ve açıkça bilinç bulanıklığı yaratarak Kürt halkını entegrasyon politikasına hazırlamasında ideolojik eleştiri yürütülmelidir.

Devrimci hareketin bir kısmını oportünist güçlerle bütünleşmiş Halkların Demokratik Kongresi'nde demokratik hak taleplerini kitlelere "halkın özgürlük ve kardeşlik" manifestosu olarak sunmayı ihmal etmemişlerdir. Maoist hareket dışında Kürdistan'da Kürt işçi ve emekçi köylülerinin devrimci iktidar uğruna mücadelede örgütlenme derdi olmadığı işlenen taktik politika, ideolojik ve siyasi çizgilerinden açık ve net olarak anlaşılmaktadır. Devrimci iktidardan vazgeçmiş, savaşı terk etmiş özgürlü-

ğü parlamentoda yasal reformlarda arayan bir devrimci hareket egemenler tarafından istenilmektedir.

Egemen sınıfların amacı komünist hareketi gerilla savaşını sonlandıracak seviyeye getirmektir. Bunun için her yol ve yöntem denenmektedir. Aynı şekilde bugün açısından en önemli acil sorun olarak Kürt ulusal hareketinin gerilla güçlerinin mücadelenin bir aracı olmaktan çıkartılmasıdır.

F tipi tecrit saldırısına karşı ölüm orucu direnişyle yanıt veren komünist devrimci hareket hapishanelerde 19-22 Aralık katliamıyla darbe lendi. Ölüm orucu direnişimiz ideolojik ve siyasi yürüyüşümüzün açık zaferi olmasına rağmen politik güçlerimizin tasfiyesini engelleyemedi. Bu anlamıyla 19 Aralık devrimci hareket üzerinde bir kırılma tarihidir. Ama aynı zamanda devrim iddiasını ileri taşıyacak olan komünist hareketin asla bırakmayacağı tarihsel güç ve atılım ruhudur. Hapishanelerde 19 Aralık ve F tipi tecrit saldırısıyla bitirilmek istenen devrimci ve komünist hareket dışarıda da şiddetli saldırılara maruz kalmıştır. MKP'nin Karadeniz'de dörtlerin, Dersim'de 17'lerin, önderliğimizin katledilmesi, emperyalist destekli faşist Türk devletin komünist önderlere ve mücadele pratiğine karşı sınıf kinini ve savaşma ciddiyetini ortaya koymaktaydı. Bir yandan katliam ve baskılar diğer taraftan demokrasi, özgürlük, adalet, değişim ve ilerleme ile süslenmiş ideolojik saldırı sürdürüldü. Komünist devrimci kadroların katledilmesi, devrimci çizginin pratikle ileri taşınmasında engeller yaratırken toplumun ekonomik temelinden güç alan ve sistem tarafından önü açılan oportünist eğilimler güç kazandı. Tüm saldırılara rağmen komünist çizgi şaşmaz bir kararlılıkla önderimiz Kaypakaya'nın, Orhan Bakır'ın, Süleyman Cihan'ın, Kazım Çelik'in, Baba Erdoğan'ın, Cüneyt Kahraman'ın, Karadeniz'de dörtlerin, Dersim'de 17'lerin yolunu takip edecektir. 2011 Haziran'ında ölümsüzleşen MKP-HKO savaşçıları Abidin, İsmail, Ozan'ın mücadele kararlılıklarıyla gösterdikleri gibi...

Bugün faşist Türk devleti Kürt halkına daha rahat saldırıyorsa bir nedeni de devrimci hareketin zayıf olmasındandır. Kuzey Afrika ve Ortadoğu'daki devrimci ayaklanmalarının rüzgarı Kürt ulusunun yoksul halk kitleleri içinde dolaşıyor. Türk devleti, Suriye üzerinden Batı Kürdistan'da örgütlenen ve kendilerine statü oluşturmaya çalışan Kürtleri nasıl ezeceği üzerine

planlar yapıyor. Irak'ta Güney Kürdistan'da, Doğu Kürdistan'da ve İran'da kitlelerin demok-rasi ve özgürlük talepleri somutluk kazanıyor; güçleniyor. Kuzey Kürdistan'da kurtuluşu bü-yük saldırılarla ezilip demokratik talepleri gör-mezden geliniyor. Çocuklardan 70'lik nine ve dedelere varana dek uzanan Kürt halkının ha-pishanelere kapatıldığını göz önünde bulundur-duğumuzda bu korkunun büyük nedeni anlaşı-lır. Nesnel devrimci koşulların devrim hareketi-ne olanaklar yarattığı çok açıktır.

Kentlere yığılan işsiz nüfus kitlesi geleceksizli-ğe mahkum edilmiştir. Yoksulluk artmış, ay-dınlar, gazeteciler, parasız eğitim isteyen, top-rağını HES'lere kurban etmek istemeyen köylü kadınlara davalar açılıyor, coplanıyorlar "iş ka-zalarında" günde 4 işçi ölüyor. İşçiler işten atılı-yor. Sendikacılar tutuklanıyor. Toplumun ezi-lenlerine F tipi tecrit dayatılıyor. "Örgütlenme-yin, hak istemeyin, mücadele etmeyin, mutlak itaat edin" deniyor. Emperyalistler ülkemizi acı-masızca sömürüyor. Nesnel koşullar devrimci mücadeleyi geliştirmeye dün olduğu gibi bugün de daha uygun hale gelmiştir.

Egemenler devrimci iktidar hedefinden vazge-çin demektedirler. Her türlü saldırılarına rağ-men bu amaçları gerçekleştiremeyecekler. Çünkü devrim hareketi, bedellerle yürüdü, bundan sonra da bedellerle yürümeyi başaracaktır. Egemenlerin reform, değişim aldatmacalarının boşa çıkarılmasının yolu örgütlenmeyi güçlen-dirmektir. Gerilla savaşını geliştirmek, tüm mü-cadele araçlarını büyük özveri, adanmışlıkla devrim amacına taşımaktır.

Küçük burjuva anlayışla diktatörlüğün şartlara göre değişen siyasi partilerinin arasındaki rekabet, ya da devletin sivil-askeri bürokrasinin "bitmez" çelişki ve yapılandırma süreçlerinden hareketle toplumu, mücadele dinamiklerini tahlil edenlerin aksine, ezilen sınıfların somut durumu, mücadelesi ve devrimci amaçları doğ-rultusunda gelişmeleri değerlendirip görev ve sorumlulukları yerine getirmek zorunludur. Aksi takdirde AKP, Fethullah Gülen ve general-lerin ateşinde bir şey görünmez olacaktır.

Emperyalist haydutlar Kürt ulusunu baskı al-tında tutmak için her yönetime başvurmaktadır. Roj TV'nin kapatılmasına, sınır ötesi bombala-ma, istihbarat sağlamaktan tutalım da Güney ve Batı Kürdistan'da Kürt halkının Türk devleti tarafından katliamlara uğratılma tehdidinin güncel olmasına kadar... Tüm bu saldırılara

yoksul halk kitleleri direnmektedir. Görev dev-rimci nesnel koşullar sağlayan Kürt halk kitle-leri içinde sınıf hareketini geliştirecek örgütlen-me araçlarını işlevleştirmek, proletaryanın kendi bayrağını dalgalandırmaktır.

Türkiye- Kuzey Kürdistan'da işçi sınıfı, emekçi köylüler, geniş halk kitlelerinin derin sömürüsü ve yoksulluğu hükümetlerin hamasi söylemle-riyle ortadan kaldırılamaz. Sistemli olarak kim-yasal silah kullanan paşayı ordunun başına ge-tiren diktatörlüğün ihtiyaç dışı kalan paşaları-nın bir kısmını tutuklamasından halkımıza de-mokrazi çıkmadı/ çıkmaz! Gerici sınıfların ikti-darı kırılmadan ezilenlere demokrasi ve özgür-lük olanaksızdır. Reformların, çeşitli değişimle-rin ezilen sınıfları baskı altına almak için ger-çekleştiğini ve egemen sınıfları bu değişimlere zorlayan toplumsal koşullar ve mücadele oldu-ğunu asla unutmamak gerekir.

Komünist hareketin amacı ve programı vardır. Kitlelere dayanır ve gücünü onlardan alır. Ka-ramsarlığa, yılgınlığa kapılıp egemenlerden de-mokrazi ve özgürlük bekleme gibi durumları asla olamaz. Oportünizm ile proleter çizgi ara-sındaki netliği korumak için pratikte görevleri göğüslemek gerekmektedir. Ne olacağı belli ol-mayan bir ruh haliyle değil Kaypakkaya yolda-şın net ve açık tavırlı duruşunu bugün ideolojik politik alanda öne çıkarmak görevdir. Tasfiyecilik kendini dayatsa da devrimci yürüyüş atılım yapma perspektifiyle ileri çıkacaktır. Buna inancımız tamdır. Mücadelenin tüm alanlarında MLM ideolojisiyle donanan tüm yoldaşlarımız partimizin perspektifiyle zorlukları göğüsleye-cek, ihtiyaca yanıt verme iradesini ortaya koya-caklardır.

Bir ülkenin demokrasi ölçüsü en çıplak biçimiy-le o ülkenin hapishanelerinden anlaşılır. Tüm demagojik yalanların aynası olan katliamların yansıması hapishanelerdir. Komünistler, dev-rimciler, yazarlar, akademisyenler, öğrenciler, nineler, dedeler, çocuklar, milletvekilleri, bele-diye başkanları, işçiler, köylüler, gazeteciler F tipi tecrit hücrelerine yani hapishanelere kapa-tılmışlardır.

İşte faşizmin ileri demokrasisi!.. Dün 19 Aralık, bugün gerillaya karşı kullanılan kimyasal si-lahlarla yapılan katliamlar ve Roboski'dir. Tüm bu gerçekler devrimci iktidar için daha militan-laşmayı, savaşçılaşmayı ve önderleşmeyi em-rediyor.

ÖLÜM ORUCU DİRENİŞİMİZ

KATLİAM VE
SİLİNEMEYEN
GERÇEKLER

F tipi hücrelerde yazıyoruz. Fiziki olarak özgür olmasak da özgürlük, özgür olmak gibi söylemlerden çok koşullara inat ve inançla mengeneye sıkıştırılmış özgürlüğü yaşamak-yaşatmak daha anlamlıdır.

Yaşamın tüm alanlarında amaç ve hedeflerin siyasal, toplumsal bir içerik taşıyorsa özgürlüğü bu mücadelenin savaşımında kazanmak ve yaşamak anlamlı olduğu gibi değerlidir.

Hücrelerde yaşadıklarımızı ve yaşananları anlatmaya devam edeceğiz... Halkımızın her kesimini ilgilendiren gerici, sömürücü sistemin yarattığı ve yapmak istenilenlerin arka planını anlatacağız.

Unutulmak ve unutturulmak istenilen kanla yazılan tarihi, direnişlerimizi anlatacağız.

Faşist Türk devletinin insanlık suçlarını anlatacağız. Sayısız katliam ve soykırım siciliyle kirli bir tarihe sahiptir Türk devleti. 19-22 Aralık 2000'de suçlarına bir yenisini daha ekleyerek katliamların kesintisiz sürdürüldüğünü anlatacağız.

Yazılı ve görsel medyanın, çeşitli aydın ve yazar bozuntularının kirli yalanlarını anlatacağız. Dolaylı ya da direkt bu süreci destekleyenleri ve devrimci tutsakların Ölüm Orucu Direnişi'ne karşı seviyesizce yaklaşımları anlatacağız.

Arada 11 yıl geçti. 11 yıl önce 20 hapisaneye eş zamanlı yapılan saldırının gerek öncesinde, gerekse de sonrasında faşist Türk devletinin, her türlü aracı kullanarak katliamını nasıl meşru göstermeye çalıştığını; o iğrenç kanlı planlarını var gücüyle gizlemeye çalışmasına rağmen, planlar, belgeleri ve itiraflarla çarşaf çarşaf ortaya serildiğini tüm kamuoyu tarafından da görülmüştür. Diğer katliamlarda olduğu gibi 19-22 Aralık katliamının sorumluları mahkemelerce aklanmış ve aklanmaya da devam ediliyor.

Hücrelerin devrimci tutsakları teslim alma ve yok etme amacıyla donanımlı ve kapsamlı stratejik bir saldırı konsepti olduğunu, o gün söylediğimiz gibi bugün de tekrarlıyoruz. Oportünist kesimlerin karşı çıkmalarına rağmen!.. Çünkü bu saldırı konseptinin nasıl tüm topluma yaydırılarak derinleştirildiği günümüzdeki mevcut uygulama ve saldırılarla kanıtlanmıştır. Biz komünist ve devrimci tutsaklar 20 Ekim 2000'de başlattığımız Ölüm Orucu Direnişi'mizin başta F tipi olmak üzere diğer politik siyasal saldırılara karşı temel taleplerimiz kamuoyuna açıklanmıştı.

Taleplerimiz şunlardı:

-F tipi hapisaneler kapatılmalıdır.

-Üçlü protokol iptal edilmelidir.

-DGM'ler kapatılmalıdır. TMY iptal edilmelidir.

-Buca, Ümraniye, Burdur, Diyarbakır, Ulucanlar Katliam ve operasyonlarının sorumluları açığa çıkarılıp yargılanmalıdır.

-1996 Ölüm Orucu'nda sakatlıkları olanlar ile çeşitli operasyonlardan dolayı rahatsızlığı olan arkadaşlarımız serbest bırakılmalıdır.

-İşkence bir insanlık suçudur. İşkenceciler yargılanmalıdır.

-Cezaevleri İzleme Komisyonları oluşturulmalıdır. Bu komisyonlar, Barolar, TTB, Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Temsilcileri, Tutuklu ve Hükümlü Avukatları, insan haklarıyla ilgili dernek temsilcileri ve Tüm Yargı-Sen temsilcilerinin katılımıyla oluşmalı, yasal güvenceye bağlanmalıdır.

-Kürt halkı ve hakları mücadelesinin önündeki engeller kaldırılmalıdır.

Bizler hiçbir zaman hapisane saldırılarını sınıf mücadelesi ve toplumdan bağımsız görmedik. Dolayısıyla Ölüm Orucu Direnişi'mizin taleplerini içeren komünist ve devrimci tutsakların sadece teslim alınma sorunu olmadığını, tüm toplumu ilgilendiren anti-demokratik, insan haklarına aykırı saldırılar olduğunu bu anlamıyla da karşılanması gereken meşru ve demokratik taleplerdir.

Bu talepler kamuoyuna deklare edilirken, 20 Ekim'de başlattığımız direnişimizin ilk günlerinde başta ailelerimiz olmak üzere devrimci-demokratik kamuoyunun yoğun ilgi ve sahiplenışı önemli devrimci bir atmosfer yaşatmıştı. Ölüm Orucu ekipleriyle direniş bir üst mevziye çıkarıldığında kamuoyundaki tepki yoğunlaşarak yaygınlaşmıştı. Aynı dönemde İstanbul Barosu, TTB ve milletvekillerinden oluşan bir komisyon kurularak sorunun çözümü için aracılık yapma girişimine başladılar.

Kamuoyundaki yoğun ilgi ve kitlesel eylemler giderek yaygınlaşıyordu. Kitleler Ölüm Orucu Direnişi'ni ve taleplerini destekleyerek sorunun çözümü için mücadele ediyorlardı.

Kamuoyunun tepkisi ve kitlelerin direnişe olan ilgisi faşist Türk devletinin pek de işine gelmiyordu. Kanlı planlarını sekteye uğratma riski taşıdığından dolayı olsa gerek, Başbakan Bülent Ecevit "muhteşem" açıklamayı yaptı. "Kamuoyu ilgisi devam ederse bu eylem bitmez..." diyerek gerekli saldırı mesajını da vermiş oluyordu. Saldırının zeminini güçlendiren aktörler devreye giriyordu. Başbakan Bülent Ecevit'in açıklamasından iki gün sonra (13 Aralık) RTÜK ve DGM'ler tarafından Ölüm Orucu ile ilgili her türlü haber ve ilgili yayınlar yasaklanarak sansürleniyordu.

Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk; "artık bu olay cezaevleri sorununun ötesine geçmekte, düzeni bozmaya yönelik eylem niteliği kazanmıştır..." demekle yetinmeyip şöyle devam etmekteydi "cezaevi refor-

mu projemizde oda sistemini geçersiz kılacak herhangi bir öneriyi kabul etmemiz söz konusu olmaz... Ölüm Orucu'nu bırakın" diyerek "uzlaşmacı" görünen bakan saldırı yapma kararlılığını gösteriyordu.

Adalet Bakanı'nın bu açıklamalarından sonra sarı sendika ağaları Türk-İş, Hak-İş, DİSK, KESK, Ölüm Orucu'nu bırakın çağrısı yaptılar.

Bütün bu açıklamaları yapanları tanıyoruz ve açıklamalarını da iyi anlıyoruz. Ancak ne ilginçtir ki, birçok devrimci örgütlerin direnişe karşı olumsuz, tutarsız oportünistçe tutumları çeşitli reformist parti ve çevreleri de kapsamıştı. TKP, EMEP, ÖDP, HADEP ve eylemi boşa çıkarmaya çalışan şimdi AKP'li olan Oral Çalışlar (o zaman da Ecevitçiydi) gibi sol geçinen kişiler "Ölüm Orucu'nu bırakın" çağrısının sözcükleri haline geldiler.

"Akıl dışı eylemlere son verilmelidir."

"Dışarıdaki birçok insan istenen taleplere sahip değil; bu toplumun yaşamadığı şeyi içeride istemek oluyor. Bu yönüyle talepler adaletli ve gerçek değil."

"Eylemi bırakın biz takipçisi olacağız." diyen TKP, EMEP, ÖDP ve çeşitli meslek örgütleri gibi...

Faşist Türk devleti ideolojik, politik saldırılarına reformizmin yaptığı bu ve benzeri yığınla açıklamalarıyla direnişimizi kuşatmak için katliamın gerekli olduğu projesini amacına ulaştırmaya tüm çabasını ortaya koyan faşizme hizmet etmiştir.

Bizim burada kimin ne söylediğini, ne yapmak istediğinin detaylarını anlatma koşulumuz yoktur. Ancak faşist Türk devlet yetkililerinin açıklamalarından sonra, devletin açıklamalarına paralel destekler içerikte açıklamaların yapılması hiç de tesadüf, ya da duygusal hümanist reaksiyonlar olmadığını hatırlatmak şimdilik yeterlidir.

Yapılan tüm çağrılar ve söylemler hapishanelerde katliam yapmanın alt yapısını oluşturmaktaydı. Gerici medya ve kimi köşe yazarları komünist ve devrimci tutsakların taleplerinin kabul edilemez olduğunu ve dolayısıyla "terör kampları dağıtılmalıdır" demeçleriyle saldırının meşru ve yapılması gerektiğini belirtiyorlardı.

Stratejik olarak ezilen sınıflar üzerinde kapsamlı bir saldırının sadece hapishaneler üzerindeymiş gibi algılanması, arka planını görmek istemeyenler, görmeyenler saldırının yapılmasına seyre geçtiler. Yüzlerce komünist ve devrimcinin Ölüm Orucu direnişinde şehit ve gazi olmalarına; devletin katliam yapma saldırısına kabuğuna çekilerek gündemlerinden çıkarmaları, katliama ortak olmak ve saldırının tüm topluma yayılmasını onaylamaktı.

Yeni bir ekonomik krizi gidermenin ağır faturasının katliamlarla uygulanacağını örnekleri çoktur. IMF'nin hazırlayıp dayattığı ekonomik paketlerin

normal şartlarda uygulamak kolay olmadığından dinamik, diri komünist ve devrimcilerin engelsiz hale getirilmesi için katliam planlarının da birlikte yürütülmesi zorunlu görülmüştü.

Oluşturulan arabulucu heyetin 15-16 Aralık tarihlerinde temsilcilerimizle Adalet Bakanlığı arasında sürdürdükleri görüşmeler Bakanlık tarafından kesildi. Aynı günlerde zorla müdahale açıklamaları peşe yapıldı.

18 Aralık 2000 akşamı İstanbul Baro Başkanı Yücel Sayman ve İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Ferzan Çitici'nin temsilcilerimizle yaptıkları görüşmede uzlaşma sağlanmıştı. Arabulucu heyetin çoğunun Ankara'da olmasından dolayı toplanması sabahı buluyordu. O sabah yani 19 Aralık sabahı heyetin bir araya gelerek tutsakların taleplerini ortak bir konsensusle Adalet Bakanlığı nezdinde de onaylatarak kamuoyuna açıklamaktı. Sorunun çözüleceği sanılan aynı akşam Adalet Bakanı telefonlara cevap vermediği gibi nerede olduğu da bilinmiyordu. (!) Adalet Bakanı sırta kadem basmıştı (!)

Saldırı yapma talimatı verilmiş, tüm hazırlıklar tamamlanmış, tutsaklarla görüşmeler oyalama kamuoyunu hazırlama ve formaliteden ibaretti. Çünkü Yücel Sayman ve Ferzan Çitici tutsaklarla görüşmeden sonra basına görünmeme adına arka kapıdan çıkarılırken, hapishanenin ön tarafından iş makineleri yerleştirilmiş ve saldırı araçları taşınmaktaydı. Tüm bu gerçekler sonradan ayrıntılarıyla açığa çıktı. 19 Aralık 2000'de sabah 05.00'te "Hayata Dönüş" adı altında MKP, DHKP /C, TKİP tarafından sürdürülen Ölüm Orucu Direnişi'mizi sonlandırmak ve tutsakları F tiplerine götürmek için 20 hapishaneye eş zamanlı saldırı başlatıldı. Hapishaneler komünist ve devrimci tutsakların kahramanca direnişine tanık olunurken tam bir savaş alanına dönüşmüştü. 37 bölükten oluşan 10 bine yakın asker binlerce çevik kuvvet binlerce gardiyan ve en önemlisi de Gölbaşı'nda hapishane maketleri üzerinde bir yıl boyunca tatbikat yapılarak eğitilen kontra özel timlerden - rütbeli özel birlik- oluşan katil sürüleriyle saldırı yapıyordu. On binlerce TSK envanterinde bulunmayan

İsrail menşeli, "insanın bulunduğu açık ve kapalı alanda kullanılamaz" yazılı çeşitli türden kimyasal içerikli zehirli gaz, yangın bombaları yine T-90 diye adlandırılan zırh delici ve çeşitli otomatik silahlarla katliam yapıldı. 28 yoldaşımızı şehit verdik. Yüzlerce yaralıyla F tipi tecrit hücrelerine nakledildik. Yaralılarımız tedaviyi kabul etmeyerek direnişi hastanelerde de sürdürdüler. Saldırı, katliam ne Ölüm Orucu'nu ne de direnişi bitirdi. F Tipi'nde yeni katılımlarla direniş daha da büyütüldü. Hiçbir yoldaşımızı teslim alamadılar. Ölüm Orucu ve 19 Aralık Direnişi'miz tüm dünya halklarının mücadelesinde yerini alırken karşı-devrim cephesine de bükülmez siyasi ve ideolojik gücünü ve duruşunu göstermiştir.

Emperyalist işbirlikçi gerici egemen sınıfların komünist ve devrimci hareketleri tasfiye etme saldırısına, oportünizm, reformizm seyirci kalarak, yaptıkları açıklama ve pratikleriyle desteklerini sunmuşlardır. Faydacı ve pragmatist yaklaşımların komünist ve devrimciler ve de halkımız nezdinde hiçbir değeri yoktur-olmamıştır da. Dost görünerek dev-

rimci, sosyalist maskesi altında halkçı görünmeleri-
ne rağmen sessiz kalanlar direnişin karşısında ta-
rihsel olarak mahkum oldular. O gün sessiz kalanlar
–başta Kürt ulusal hareketi olmak üzere– bu saldırı-
ların kendilerini de kapsayacağını umursamadılar.
Ve 19-22 Aralık katliamından sonra faşist Türk dev-
letinin ilgili kontralarının yaptığı açıklamalar sürecin
ciddiyetini daha iyi açıklıyordu.

Dönemin İçişleri Bakanı Sadettin Tantan: "Devlet
ayıbını temizlemiştir. Operasyonu bir yıl öncesinden
maketler üzerinden çalışıyorduk zaten."

Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk: "Bu devletin şef-
kat operasyonudur. Çoğu kendini yok etmek sure-
tiyle ölmüştür."

Ceza Tevkif Evleri Genel Müdürü Ali Suat Ertosun:
"Çok iyi olacak, F tipleri mükemmel yerler." Ali Suat
Ertosun'a 19 Aralık katliamında oynadığı rol F tipi
projesinin yürütülmesinde gösterdiği performans
AKP Hükümeti tarafından devlet üstün hizmet ma-
dalyası verilerek ödüllendirildi.

Başbakan Bülent Ecevit: "Cezaevlerindeki terör ka-
rargahları temizlendi."

TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanı
Hüseyin Akgül: "Müdahaleler komisyonumuzca bir
insan hakkı ihlali olarak değerlendirilmemiştir."
Böylece meclisin insan hakları anlayışını ve yaklaşı-
mının ne olduğunu da bir kez daha anlamış oluyoruz.
Yine burjuva medyanın 19-22 Aralık katliamında oy-
nadığı rolü kavramak için manşetlerine bakmak ye-
terlidir.

Hürriyet : "Devlet girdi örgüt yaktı jandarma kurtar-
dı."

Sabah: "Kendilerini ateşe verdiler."

Akşam: "Yürüyen çıraya döndüler... Yakın emri ver-
di."

Milliyet: "Sahte oruç kanlı iftar."

Zaman: "Sahur operasyonu"

İşte bu faşist medya Kürt ulusunun imha savaşında
da aynı rolü oynamaktadır. 28 Aralık 2011'de savaş
uçaklarıyla Qileban (Uludere) Roboski'de çoğunluğu
çocuk yaşta 34 Kürt emekçisini bombalayarak kat-
letti. Roboski katliamını da bu medya meşrulaştırdı.
Türk devletini aklama görevini her zaman ki gibi
sürdürdü.

19 Aralık öncesi ve sonrası servis edilen tekelden
bilgiler devlet ve medya uyumunu gösterdi. Direnişi-
mizi karalamak, komünist ve devrimcileri katletmek
ve tasfiye etmek için yapılan ve kirli bilgilerle ger-
çekleri gizlemekteydiler. 96 Ölüm Orucu Direnişi'miz
de "Bunlar içeriye yiyecek stoku yapmışlar, yiyorlar
ölüm olmaz" diyen dönemin Adalet Bakanı Şevket
Kazan'ın kirli, utanmaz rezilce yalanından üç gün
sonra Aygün Uğur yoldaşımızın şehit düşmesiyle ya-

lanları teşhir oldu.

F tipi tecrit saldırısına, haklı ve demokratik talepleri-
miz doğrultusunda sürdürdüğümüz Ölüm Orucu Di-
renişimiz'e karşı MGK'da hazırlanıp alınan katliam
kararı kara propagandalarıyla gerçeklerin üstü ör-
tülmekteydi. Medya üzerinden gerek sunumda ge-
rekse de hücrelerle ilgili algılamada yaşattıkları at-
mosfer sanat ve estetiksel özellikleriyle "beş yıldızlı
otel odaları" olarak adlandırmalarıyla saldırının
amacı gizlenmekteydi. Bu aynı zamanda dizginsiz
bir ideolojik saldırının sürdürülmesiydi.

Yeni yüzyılın başlangıcında "sanat harikası beş yıl-
dızlı otel odaları" olarak yansıtılan F tipi hapislane-
lerde komünist-devrimci tutsakları tredmana tabi
tecrit etme, yabancılaştırma, etkisiz kılma, örgütsüz
bırakma, dahası sınıf hareketinden koparma, ailele-
riyle olan bağlarını bile zayıflatma amaçlı inşa edil-
miştir. Son on yıllık zamana bakıldığında 1770'e ya-
kın komünist, devrimci tutsak ve diğer adli tutuklu
ve hükümlüler çeşitli biçimlerde katledilmişlerdi. Bu
"lüks otel odalarının" birer insan öğüten makine ol-
duğunu ve bu amaçla yapıldığını bir gün mutlaka o
"meşhur" mimarları da halk düşmanları, kendi yap-
tıkları katliamı günü geldiğinde anlatmak; hesabını
vermek zorunda kalmışlardır. Her şeye rağmen ko-
münist ve devrimci tutsaklar F tipi tecrit saldırısıyla
teslim alnamamışlardır. Dün olduğu gibi bugün de
devrimci tutsaklar F tipi hücrelerde devrimci amaç-
ları doğrultusunda iradelerini ileri taşımayı başar-
mışlardır.

Hitlere ait insanların yakıldığı fırınlara sanatsal de-
ğer biçenler olmuştu. Ancak bilinmelidir ki, o gün
yapılanlar ve uygulayıcılarıyla birlikte lanetlenenler
arasında yerini almıştır. Zira takipçileri yok değil.
Yüzyıldır faşist Türk devleti sayısız katliam ve soy-
kırım yapmıştır. O gün yapılanlar bugün yapılmaya-
cağı anlamına gelmez. Tıpkı Sağmacılar Hapishane-
si'nde 6 kadın arkadaşımızın diri diri yakılması gibi.
Napalm, diğer kimyasal silahlarla halkı ve gerillayı
yakarak katlettiği gibi deprem nedeniyle enkaz al-
tında Kürt oldukları için 24 saat müdahale edilme-
si ni engelleyerek yüzlerce insanı öldürdükleri gibi...
Yetmedi bugün yaygınlaştırılarak komünistler, dev-
rimciler ve Kürt halkını kitlesel olarak tutuklamak-
tadırlar. Türk devleti muhalif avını vahşice sürdürü-
yor. Mahalleler, sokaklar, caddeler, fabrikalar, ana
yollar kısacası kentler kameralarla dağlar uydudan
izlenmekte, hapishaneler gibi 24 saat denetim altın-
da tutulmaktadır.

Egemen sınıflar işçileri, köylüleri, aydınları, öğrenci-
leri, azınlıkları, Kürt ulusu ve bir bütün olarak halkı-
mızı mutlak denetim altına almayı amaçlamaktadır.
Bu nedenle halkın her demokratik hak alma eylemi
tutuklanmalarla sonuçlanmaktadır. 12 Eylül 1980
darbesinde olduğu gibi üç kişinin bir araya gelmesi
gazete, dergi, dernek, kültür merkezleri vb. gibi oku-

ru olması ve bu kurumlara gidilmesi; işçilerin sendikal çalışmaları, hak ve ekonomik talepleri, öğrencilerin bağımsız üniversiteler ve parasız eğitim gibi haklı talepleri için örgütlenmeleri; köylünün toprağını işlemesi için vergi ve diğer zorluk çıkaran yasalara karşı mücadelesi, Kuzey Kürdistan ve Karadeniz başta olmak üzere HES'lerin yapımına ilişkin halkın mücadelesi; kısacası yoğun saldırılara karşı hak arayan, hesap soran herkes "yasadışı örgüt üyesidir" adı altında tutuklanmaktadır. Cebir ve şiddetle beslenen faşist Türk devletinin niteliği budur ...

İşte F tipi tecrit hapishanelerinin stratejik saldırısının çeşitli argümanlarla süslenerek anlatılan sistemin tüm topluma yaygınlaştırılarak bu şekilde uygulanmasıdır. Biz komünist ve devrimci tutsakların 20 Ekim 2000 Ölüm Orucu Direnişi'mizin taleplerinde topluma karşı yaygınlaştırılacak olan F tipi saldırısına karşı direnerek saldırıya boşa çıkarmaktı. O gün taleplerimizin toplumla ilgisi olmadığını söyleyenler, bugün tutuklanmaktadır, saldırıya maruz kalmaktadırlar.

Ezilen sınıfların bastırılması ve tecrit edilmesi emperyalist bir politikadır.

Emperyalizmin çıkarları gereği IMF politikalarının uygulanmasının yolu komünistler ve devrimciler başta olmak üzere muhalif halk kesimlerinin engelsiz duruma getirilmesi zorunludur. 19-22 Aralık katliamından hemen sonra Başbakan Bülent Ecevit "IMF ekonomik programının uygulanması için bu operasyon zorunluydu" diyerek "Artık bundan sonra geleceğe daha umutlu bakabiliriz" sevincini dile getirmişti. IMF ekonomik politikasının gereği emperyalizmin sınırsız sömürü çarkını duraksatmadan, sorunsuz yürütmekti. Siyasi ve ekonomik amaçlarındaki arka plandaki gerçekler bunlardı. Yaşanan ekonomik krizin giderilmesi için uygulanacak olan paketler mutlaka saldırı içermektedir. Başka da uygulama şansı yoktur.

F tipi hapishanelerin arka planında gizli tutulan politikanın halka acı çektiren bir sistemin her geçen gün daha da somutlaşarak uygulanmasıdır. Politik tutsakların yıllardır direnişi; F tipi saldırılarını içeride ve dışarıda geri püskürtülmesi içindi. Amaçlananlar bugün de devam ediyor. Direniş de devam edecektir.

İNCİ KARASIDIR

Kartal bakışlı yürekler
Vurgundur dağların şahikalarına
Mevsimlerin dudak kıvrımlarında
Gezginci dervişlerin adımlarıyla
Bir uçtan bir uca
Çıkınında özgürlük düşü
Adımlanan yolun gölgesinde
Hayatın şah damarına işler
Dağlar
Kocamış bir devrin
Apak salkım saçak saçlarıyla örtülüdür
Vakitli, vakitsiz
Zemherinin öfke nöbetlerinde
Adım başı cilveleşen rüzgar
Kör olası tipiye estirir
Belirli belirsiz
Kalles pusular tezgahlanır
Yola düşene
Arkalarında ölümün keşif soluğu
Gölge olup düşer peşlerine
Yakaladı mı fırsatı
Aman vermeden çullanır üstüne
İliğine işleyen ayaz soğuğun
Ya beklemeden
Pamuksu kar yastığı
Ölümün kollarına davetiye çıkarır
Ya da el ve ayak
Parmakları dona keser
Laf dinlemez aç
İnce bir iniltiye dönüşür sızı
Büzüşüp, al al olan deri
İnci karasıdır o demde
Çürüyüp, pul pul dökülür yanan tırnaklar
Ve artık kesif bir kokudur parmaklar
Ölüm yoklar ayaz soğuklu bedeni

Marksizm bize şunu öğretir. Şayet doğru yolu bulmak istiyorsan hangi sınıfların birbirleriyle mücadele ettiğini iyi bilmen ve birbirinden iyi ayırman gerekir. Şayet Marksist sınıfsal bakış açısına sahip değilsen gerçek bir komünist olman olası değildir. Mevcut toplumsal koşullar doğru analiz edilmediği zaman onun da sınıf mücadelesi tarihi de yanlış değerlendirilir

İŞÇİ SINIFI HAREKETİNDE BURJUVA ETKİLERE KARŞI BAKIŞ

Sosyalist hareketin içine sızan burjuva sapmaların, oportünist, sosyal-şoven damarın uzandığı ve beslendiği zemini ortaya çıkarmak için tarihsel kesitlere vurgu yapmak gerekmektedir. Sınıflardan çok devletin sınıflar arası ilişki ve mücadelesinden çok, bürokratik kukla devlet içindeki kliklerin gereğinden fazla tartışılması dikkat çekicidir. Devlet ve ordunun sınıflar üstü görüldüğü analizlere sıklıkla rastlamak sadece kavrayışsızlıkla açıklanamaz. Küçük burjuva bakış açısını egemen sınıfların yıkılması değil düzenin demokratikleştirilmesi çabasının sonucu olarak egemen sınıflarla uyumlulaşmasıyla açıklanır. Sosyalist hareketin içindeki ulusalcı damarın Kemalizm ile kan kardeşliği aynı zamanda Kemalist diktatörlüğün demokratik bir düzeni sağlama emperyalizme karşı toplumsal kalkınmayı sağlayabileceği hayali yatmaktadır.

Devrimci hareketin ideolojik özende mevcut olan Kemalizmle sürdürülen bağ sadece 1920'lerin TKP ile başlayıp halen sadece onların sürdürmesiyle kalmadı. Sanıldığından çok daha geniş devrimci hareketler tarafından sürdürülmektedir. Başta söylemek gerekir ki sosyal-şoven olunmadan Kemalizm'e devrimci yakıştırması yapılmaz. Emperyalizme karşı cümlesini ulusal cephe "vatan"la tamamlamaya çalışanlar

kuruluşundan beri Türk devleti ve egemen sınıflarla emperyalizmin ilişkisini görmezden gelmektedirler... Konumuzu işledikçe oportünizmin işçi sınıfı mücadelesine ihanetini bir nebze olsun anlatmayı başaracağımıza inanıyoruz.

20. yüzyılın ilk çeyreğinde evrensel bir olgu olarak emperyalizmden bağımsız Türkiye'nin ekonomik, politik, siyasi düzeni düşünülemez. Emperyalizmden bağımsız düşünülemez; Leninist bakışın ekonomik temeliyle açıklasalar da sınıfsal işbirliğini gizlemek için Türk devlet düzenini emperyalizmden bağımsız ele alış mevcuttur.

Osmanlı hanedanlığı otokratik, askeri despotik yapısıyla 19. yüzyılın ikinci yarısından başlayarak ciddi yönetsel krizler yaşanmıştır. Sermaye ve meta üretimine bağlı olarak gelişen Avrupa kapitalizminin yaygınlaşma ve yayılma içeriğinden Osmanlı'da nasibini almış, bağımlılık ilişkileri her geçen gün artmıştır. Osmanlı devleti birinci emperyalist paylaşım savaşına Almanya'nın yanında girerken eşit şartlarda değil, çoktandır yarı-sömürge niteliğiyle mali sermayenin denetimi altına girmişti. Gelişen toplumsal koşulların önünde eskimiş bentler duramaz. Osmanlı despotik bürokrasisiyle çeşitli uluslar üzerindeki egemenliğini daha da

sağlamlaştırıp sürdürmek istedi. Ümmetçilik, dine dayalı birlik, İslamiyet'in birleştirici denilen din kardeşliği ideolojik biçimi ezilen ulusların bağımsızlığını kazanmalarına engel olamadı. Ortaçağın ideolojisi dindir. Modern kapitalizmin ortaya çıkardığı ulusal gelişmeler, burjuvazi ve proletaryanın uzlaşmazlığı çerçevesinde burjuva ideolojisi toplumun düşün dünyasında egemen ideolojisi haline gelir. Din yeterli olmayınca daha öncesi olsa da 1905 yıllarında Osmanlı devletin de kurtarıcı kabul edilen Türkçülük akımı daha güçlü yerleşmeye başlamıştır. Türkçülük, bürokratik askeri baskıcı rejimin egemen ideolojisi olarak Türk olmayan ulusal bağımsızlık mücadelesi veren milliyetlere karşı işlev görmüştür. Osmanlı 20. yüzyılın ilk büyük soykırımını Ermenilere emperyalist babalarının desteğiyle gerçeklerden azınlıklar ve Kürt ulusuna karşı inkar ve soykırımcı politikasını sürdürmüştür.

Gerek Avrupa demokratik burjuva devrimlerinin, gerekse de proleter sınıf savaşımının ileri biçimleri olan halk devrimleri dönemin koşullarından bağımsız düşünülemez. Birçok parti, ünlü "komünistler" koşulları sınıf karşıtlıkları içinde incelememe hatasına düşmüşlerdir. Küçük burjuva devrimcileri, Marksist geçinen şarlatan oportünistler, sosyal şovenler her daim Marksizm'in yaşayan canlı ruhunu tahrif etmekten geri durmamışlardır. MLM tarihi aynı zamanda bu gerici akımlara karşı mücadelenin de tarihidir.

Gerek Osmanlı gerekse Türk devleti sınıf karşıtlıkları içinde açıklanmak zorundadır. I. Emperyalist paylaşım savaşında 20. yüzyılın büyük gelişmeleri yaşandı. Bolşevik devrimi proleter devrimler çağını açtı. Osmanlı savaştan yenik çıktı. Antant devletlerinin önüne koyduğu 1918 Mondros Antlaşması'nı Osmanlı imzaladı ve silahsızlandırıldı. Sömürge kertesine düşürülmüş Osmanlı emperyalizm tarafından adım adım bağımlılık ilişkileri çerçevesinden yeniden yapılandırıldı. İngiltere, Fransa Ortadoğu'da egemenliklerini kurdular. Günümüzde varlığını halen sürdürmekte olan (bir kısmı halk isyanlarıyla devrilmiştir) Kral, Şeyh, Emirlerin 1920'lerde İngilizler tarafından atandığını asla unutmamak gerekir. Ortadoğu çeşitli devletlere parçalandı. Haritalar masa başlarında çizildi. Türkiye, İran, Irak, Suriye sınırları Milletler Cemiyeti denilen emperyalistler tarafından belirlendi. Türk milliyetçileri yıllarca Kürdistan'ın parçalanması demek olan "misaki milli" denilen

emperyalist yapılandırma ödülünü kutsamaya devam ettiler.

Uzun uzadıya anlatmaya ihtiyaç duymadan söylersek; Osmanlı'nın askeri-sivil bürokrasisinin en Türkçü, milliyetçi, gerici tabakası ulusal hareketin başında ulusal kurtuluş amacıyla emperyalizmle işbirliğine girdi. Tamamen başka İngilizler ve emperyalist güçlerle Türk devleti yeniden yapılandırıldı. Cumhuriyet kurulmadan başını Kemal'in çektiği askeri-sivil bürokrasinin görevli kesimi Sovyet devriminin etkisiyle yükselen rüzgarı kırma, emperyalizme olan halkın öfkelerini sınıfsal çıkarlarıyla uyumlaştırmak için 1921'de Mustafa Suphi, 14'leri Karadeniz'de katletti. Kemalistler silahlarını işçi ve köylülerin komünist önderlerine çevirdiler ve uzlaşmacı sınıf tavrını ortaya koydular. Yine 1921-22 Qoçgiri'de Kürtlerin isyanını bırakan TKP kadroları 1922'de Ankara'da kurdukları yasal parti adı altında esasta TKP'nin II. Kongresini yapmak istediler. Yasal çalışmalarına izin verilmedi, tutuklama saldırısıyla cevap verildi, 200 kişi tutuklandı birçoğu yılları bulan cezalar aldılar. Cumhuriyet ilan edilmeden, Kemalist diktatörlüğün tekelci burjuvaziyle işbirliği halinde halka karşı gerçekleştirdiği bu katliamlar tek kelimeyle faşist gerici sınıfların çıkarlarını koruyan sınıf tavrıdır.

19. yüzyılda başlayıp tamamlanması neredeyse yüzyılı bulan demokratik burjuva devrimlerin bürokratik askeri devletin bir elden diğer ele geçmesi biçiminde olmuştur. 1871'de Komün'de ortaya çıkan gerçeklerden hareketle Marx ve Engels 1872'de Komünist Manifesto'ya şu tümceyi eklemişlerdir. "Artık işçi sınıfının hazır devlet mekanizmasının basitçe ele geçirilip onu kendi amaçları için harekete geçiremeyeceğini kanıtlamıştır." Bu tümce gerçek halk devrimlerinin sınıfsal, siyasal niteliğini belirleyen doğru tanımlamadır.

Otokratik askeri despotik devletin emperyalizm çağında bir dizi ekonomik ve siyasal gelişmenin genel ve özel çerçevesi içinde bir elden diğer ele geçen Cumhuriyet Türkiye'si koşullarında tekrar edilmesi idi. Sakatlanmış burjuva demokratik niteliğine erişememiş haliyle emperyalizmin kuklası haline gelen devletin ve bu devletin egemen işbirlikçi sınıflarının baskıcı, milliyetçi faşist düzenin daha da katmerleşmesi anlamına geliyordu.

Marx "Her gerçek halk devriminin önkoşulunun askeri, bürokratik devlet mekanizmasını parçalamak olduğu" tespitini Komün'den sonra

yaparken yukarıda aktardığımızı uygun sonuçlar çıkarmıştır. Yani gerici, askeri faşist devlet mekanizması yıkılmadan halkın çıkarlarının korunması da düşünülemez. Bunun dışındaki her yönetsel gelişme feodal-burjuva sınıflarının uzlaşması sonucunda devletin bir elden diğer bir ele geçmesi şeklinde halk kitlelerini ezmek, egemen sınıfların çıkarlarını koruma amacını taşıyan diktatörlüğün daha da sağlamlaşması anlamına gelir.

Osmanlı padişahlığı geride bırakılırken, feodal-burjuva sınıfların uzlaşması asker-sivil devlet bürokrasisinin egemen sınıflarla olan uyumlu birlikteliği ve emperyalizmle işbirliğine girilerek askeri faşist diktatörlüğe evrilmesidir Cumhuriyet Türkiye'si. Burjuva feodal sınıfların emperyalist burjuvazinin çıkarlarını korumak için halkı baskı altına almak, komünistleri ezmek, azınlıkları asimile etmek, Kürt ulusuna soykırım yapmak; milli baskı uygulamak demek olan Kemalist diktatörlük sanıldığı gibi küçük-burjuva devrimci diktatörlük, anti-emperyalist bir özelliğe sahip değildir. Hiçbir zaman da olmamıştır.

Marx "Fransa'da İç Savaş" yapıtında "sınıf mücadelesinde bir ilerlemeyi gösteren her devrimden sonra devlet iktidarının salt baskıcı karakteri gittikçe daha açık ortaya çıkar" demektedir. Oportünizm padişahlığa karşı cumhuriyetin ilan edilmesini, korunması gereken büyük lütuf olarak algılıyor. 1848'den beri tüm burjuva devrimleri aynı zamanda işçi sınıfına silahları doğrulttuklarını unutuyorlar. Şayet minnettarlık duyulsaydı, 1917 Şubat burjuva devrimiyle yıkılan Rus çarlığının hatırlattığı tüm vahşeti akılda tutarak Bolşeviklerin burjuva devrimi karşısında sonsuza dek saygıyla durması gerekirdi. Fakat Bolşevikler hiç de öyle davranmadılar. Çarlık'ı oluşturan burjuva-feodal düzeni yıkıp, devleti paramparça ettiler ve proletarya diktatörlüğünü kurdular.

Kemalist diktatörlük sınıflar üstü müdür? Asla!.. Burjuvazi ile işçi sınıfının çıkarları uzlaşmazdır. İktidarda burjuvazi, büyük toprak sahiplerinin temsilcilerinin olduğu bir devrimsel gelişme, kendi gelişimi ve zorunlu çıkarları gereği karşısındaki sınıf karşıtlıklarının zorunlu sonucu olarak merkezileşmiş baskı aracı haline gelen bir devlete dönüşür. Sınıf mücadelesi tarihinde henüz bu diyalektik gelişim sürecine ters bir gelişme yaşanmadı. Emperyalizm çağında yarı-sömürge olarak gün yüzüne çıkan burjuva feodal askeri Kemalist devlet düzeni her şart altın-

da işçilerin köylülerin azınlıkların ve ezilen Kürt ulusunun düşmanı olacaktı. Oldu da. Çünkü Kemalist hükümet rejimin ideolojik rengini oluşturdu. Kukla Türk devleti tüm devletlerin yaptığı gibi çıkarlarını, koruduğu sınıflara hizmet etmek zorundaydı. İktidardaki sınıflar kimdi? Küçük-burjuvazi mi? Hayır. Türkiye tarihinde "burjuva-feodal sınıflar küçük burjuvazinin politik güçleri tarafından şöyle ezildi" diye bir veri ve onu doğrulayan ekonomik, politik gelişme var mıdır? Yoktu ve olamazdı.

Türkiye ve Ortadoğu sınırları, sosyalizm ve emperyalizm arasındaki büyük kutuplaşmanın içinde ortaya çıktı. Türkiye sınırlarını da emperyalist hegemonyanın belirlediği unutulmuş olamaz. Kemalist hükümet, Türk devleti de bu iki büyük mücadelenin uzlaşmazlığı dışında düşünülemez. Proletaryanın ya da burjuvazinin sınıf devleti olmak zorundaydı.

Her devletin sınıf muhtevasını tanımlama zorunluluğu gözden kaçırılmadığında, her devletin belirli sınıf ya da sınıfların çıkarlarına hizmet ettiğini karşısındaki diğer sınıfları ezdiği görülmüş olur. Kemal'in başında olduğu bürokratik askeri faşist Türk devleti de başından beri emperyalist işbirlikçi burjuva-feodal sınıfların devletidir. Egemenler korunurken, halklar ezilmiştir.

Emperyalizm çağında yarı sömürge ülkeler tekeli burjuvaziden bağımsız düşünülemez. 17 Ekim Bolşevik devrimiyle birlikte emperyalist haydutlar komünizme karşı Sovyetlerin etrafında perde devletlerin yapılandırılmasında bizzat rol oynadılar; her türlü desteği sağladılar. Türkiye emperyalist işbirlikçi kukla bir devlet olarak tarihteki yerini aldıktan sonra, tekeli burjuvaziye olan görevini günümüze kadar da yerine getirmiştir.

Bolşevik devrimi bir olguyu daha ortaya çıkarmıştır. Ulusal sorun, ulusal bağımsızlık sorunu dünyada proleter devrim sorunu haline gelmiştir.

Emperyalizm öncesi burjuva demokratik bir sorun olarak çözüm olanağı bulan ulusal sorun artık nitelik değiştirmiştir. Ulusları ezen sultanlık, krallık, çarlık yerini emperyalizm almıştır. Mali sermayenin sahibi azınlıktaki bir avuç sanayileşmiş ülke dünyanın çoğunluğunu oluşturan ülkeler üzerinde tartışmasız egemenliğini ilan etmişti. Emperyalizmle birlikte burjuva ulusal kurtuluşçuluk sakatlanmıştır. Proleter devrimle kendi ülkesinin burjuva-feodal sınıf-

larını yıkıp, emperyalizmle olan halka kırılmadıkça hiçbir ülke gerçekten ulusal bağımsızlığını kazanamazdı. Tarih bu tespiti fazlasıyla kanıtladı. Dünyada bir avuç ulus dışında (Kürtler en kalabalık nüfusuyla bu bir avuç ulusun içindedir) bağımsızlığını ilan etmeyen ulus kalmadı. Yarı sömürge cehenneminde emperyalist uluslarla eşitliğin bir yalan olduğu, yarı sömürge ülkelere yağdırılan bombalardan da anlaşılıyor.

Tekelci burjuvaziyle işbirliğine giren Türk burjuva-feodal sınıfları emperyalizm desteği ve onayıyla Kürt ulusunu boyunduruk altına almıştır. Kürdistan bizzat emperyalist güçler tarafından dört devlet arasında bölüştürülmüştür. (Bu mesele de ayrıca analiz edilmelidir)

Küçük burjuva aydınlar, örgüt ve çevreler, oportünizm ve sosyal-şoven akımlar, emperyalizm çağında mali sermayeden, tekelci burjuvaziden bağımsız ulusal kapitalizm, ulusal burjuvazinin olmadığını kabul etmelerine rağmen iş Türk devletine ve Kemalizme gelince emperyalizmi hiç hesaba katmadan değerlendirmeyi pek sevmektedirler. Kemalizmi demokrat, devrimci halkçı, anti-emperyalist göstermektedirler. Çok açıktır ki tüm bu teoriler Türk egemen sınıflarının mevcut düzeniyle uyumlulaşmadır.

TKP'den günümüze, sosyal şovenizmin Kemalizmle olan kan kardeşliği

Türk devleti gökten vahiy yoluyla inmediğine göre mülkiyet ilişkileri ve sınıf mücadelesi temeli üzerine de yükselmiştir. Emperyalizmle işbirliğine giren egemen gerici sınıfların çıkarını koruyan bir devlettir. Modern burjuva toplumu tarihsel gelişiminde de devlet aygıtının amacı değişmez. Peki komünist hareket tekelci burjuvazinin dünyasal egemenliğinin ekonomik temellerinden habersiz midir? Değildir. Nasıl oluyor da halkın çıkarlarıyla ilgisi olmayan Kemalist hükümeti "halk hükümeti" olarak ilan edip, emperyalizme karşı uzun yıllar işçi sınıfı mücadelesinin Kemalist hükümetle kol kola mücadele edeceğini söyleyebilmişlerdir.

Avrupa'da ikinci enternasyonalin üyesi sosyalist partiler I. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda "kendi" ulusunun tekelci burjuvazisinin yanında saf tutarak başka ulusların ezilmesi siyasetini dünyada birçok sosyalist harekete bulaştırdılar. Sosyal şovenizm genel bir öze sahiptir. Oportünizm ile bir ve aynı eğilimdir.

TKP ideolojik politik perspektifini ikinci enternasyonalin revizyonist bütünlüğünden almıştır.

Kemalistlerin sınıf niteliğini unutarak güvenliğini ulusal güçlere bırakan TKP'nin önderi Mustafa Suphi ve yoldaşları katledildi. Şefik Hüsnü Deymer önderliğinde TKP buna rağmen, Kemalist hükümeti sorgulamaya girmede, ulusalçı çizgisinden vazgeçmedi. TKP, ekonomik olarak Türk burjuvazisini destekleme siyasetini benimsemiş, kapitalizmin bu yolla gelişeceğini, kalkındıkça emperyalizme karşı güçlü olunabileceğini, üretim ve bölüşümü "halk hükümetinin" hakça yapabileceğinin propagandasını yapmıştı. Kemalist hükümeti, yani burjuva-feodal askeri faşist diktatörlüğünü "kara güçlere" (şeriat) Kürt ulusalçılığına ve emperyalizme karşı desteklemiştir. Bu desteğin anlamı şudur: Burjuva feodal diktatörlüğün yıkılması değil, bilakis işçi sınıfı mücadelesinin ulusal güçlerle bütünleştirilmesidir. Çünkü TKP, Türk egemen sınıflarının emperyalizmle işbirliğine girdiğini, kukla Türk devletinin başında Kemalistlerin faşist niteliğinin üstünü örtmeyi seçmiştir. Sınıf işbirliğine girince, Kemalizmi halk kitlelerine pazarlamıştır. Sosyalist ülkeler dışında emperyalizm çağında ulusal bağımsız burjuva-feodal sınıfların olamayacağını iç ve dış politikanın tek bir önemli sorunu emperyalizmden bağımsız ele alınamayacağını tahlil eden Leninizm teorisi üzerinde tepinen TKP, Kemalizm ile aynı şey demek olan Türk burjuva feodal sınıflarla işbirliğine girdi.

1970'lerde devrimci harekete taşınan Kemalist ideolojisinin 50 yıllık serüveni TKP'nin omuzlarında yükselir. TKP-MK üyesi Vedat Nedim Tör, 1923'te "Aydınlık" Gazetesi'nde şunu yazıyor: "Temenni edelim ki askerlikte yed-i tula sahibi Türk milleti iktisadi sahada da birkaç Mustafa Kemal yaratabilsin" Günümüzde burjuva liberaller bile Türk devlet politikasının baskıcı niteliğini kabul etmek zorunda kalmıştır. Meseleye tabii ki sosyalistlerin görememesi olarak bakılamaz. TKP, ulusalçı burjuva çizgiyi benimsediği için Kemalizmin gölgesinde yol almayı sürdürmüştür.

Qoçgiri isyanından başlamak üzere tüm Kürt isyanlarında Türk egemen sınıflarının yanında saf tutup Kemalistleri destekleyen TKP, Kürt milli hareketini "İngiliz oyunu", "irticacı kara kuvvetler" olarak nitelemiştir. Sosyal şovenizm, "kendi" ulusal burjuva sınıflarının çıkarları doğrultusunda Kürt ulusunun ezilmesi siyasetini benimsedi. Ezen ulusun komünistleri enternasyonal bakış açısından saparak ihanet ettiler. Özünde bakıldığında burjuvazinin arkasına takılmış, milli mücadele çizgisi izlenmiştir.

"Orak-Çekiç" Gazetesi'nde 26 Şubat 1925'te "Kahrolsun irtica" başlıklı yazıda "Ankara Büyük Millet Meclisi'nde müfrit (aşırı) sol burjuvazinin tırnakları kurun-u vustayı dolamış yobazların gırtlığına yapıştı..." (M. Tunçay Cilt: 1-Sf: 195) TKP'nin Şeyh Said ayaklanması üzerine söylediği sözler...

Oportünizmin rezil faşizan fetihçi yaklaşımını ortaya koyacak yığınla örnek mevcuttur. Fakat buna yerimiz yoktur. Proletarya diktatörlüğü amacını terk ederek "milli inkılap hareketi" deyip Kemalistlere sırtını dayayan TKP oportünizmini "milli cephele" ile ilerletirken faşist Türk devleti, Kürt ulusuna soykırım uyguladı, azınlıkları ezdi, asimile etti, sınıf hareketini ezdi komünizme karşı etkin savaş yürüttü.

Şefik Hüsnü'den sonra TKP'nin ikinci lideri, politik örgütlenme sekreteri MK üyesi Zeki Başımar 1954'teki yargılanmasında savcının komünizmin evrensel ilkesi olan "proletarya diktatörlüğünü" ileri sürüp TKP'nin amacının bu olduğuna dair iddianamesine karşın bakın nasıl cevap vermiştir. TKP'nin geçmiş ve gelecek siyasetinin, revizyonizminin en tam ve net ifadesi denilebilir.

"Savcı dayanaksız bir iddia ile faaliyetlerimizin mevcut nizamı devirmek ve Türkiye'de bir proletarya diktatörlüğü kurmak hedefi taşıdığımızı ileri sürüyor. Proletarya diktatörlüğü şıarı, Türk komünistlerinin çalışma programlarında hiçbir zaman yer almamış ve hiçbir zaman faaliyetlerinin doğrudan doğruya hedefini teşkil etmemiştir.

Memleketimizin bugünkü sosyal bünyesi, şartları proletarya diktatörlüğünün zorunlu ve gerekli kılacak bir durum göstermiyor. İşçi sınıfının tahakkümünü sağlamak veya bir sınıfın diğer sınıflar üzerindeki tahakkümünü kurmak şöyle dursun tersine emperyalizme, gericiliğe ve harbe karşı bütün sınıfları birleştirme peşinde olduğumuzun en büyük delili savcının aleyhimizde kullanmak istediği yayınlardır. Milletin müşterek davası ancak onun bütün sınıf ve tabakalarının birliğiyle, müşterek hareketiyle kazanılabilir" (Bahsi geçen yayınlar TKP'nin "Aydınlık", "Orak-Çekiç" vb. yayınlardır.)

Yukarıdaki satırlar reformcu burjuva bir partiye ait olabilir, ama Komünist Partisi'ne kendine Marksist diyen bir partiye asla uygun düşmez. Komünistlerin hedefi emperyalizme karşı ulusal burjuva feodal sınıfların egemenliğini yıkmaktır; işbirliği yapmak değil...

1972 Kaypakkaya kopuşu

1968 kuşağı dünyadaki toplumsal gelişmelere paralel olarak ülkemizde ortaya çıktı. Ülkedeki siyasi atmosfere uygun şekil aldı. 68 kuşağının büyük çoğunluğu Kemalist ulusalcı, anti-emperyalist özellikleriyle öne çıktı. Reformist parlamentarist akım içinde mücadelesini sürdürürken esas olarak dönemin "eski tüfekleri" olarak bilinen 1950'lerden sonraki ayrışımarda TKP'nin Türkiye'de kalan kadrolarının ideolojik düşüncesinden etkilendiler. Aynı zamanda revizyonizm ile proletarya arasındaki ayrışımın ettikleri devrimci gençlik hareketi içinde hissedilmiş ve karşılığını bulmuştu. BPKD dünyada birçok Maoist hareketin doğmasına ideolojik kaynaklık ettiği gibi Türkiye'de de 68 kuşağına ideolojik kaynaklık etmiştir.

TKP revizyonizmin 50 yıllık karanlığında TİP'nin reformcu, yasalci, parlamenterist çizgisinin içinde devrimci-komünist hareket ileri atıldı. 1971'de THKP/C, THKO; 1972'de TKP/ML (MKP'nin önceli) kuruldu. Üç ana damar devrim hareketinin tüm çeşitliliğine, kaynaklık etmiş ve bu damarlar üzerinde çeşitli kollara ayrılmıştır.

TKP'nin Kemalist ulusalcı sosyal şoven siyaseti 1970'li yıllarda M.Belli ve etrafındakiler üzerinden gençlik hareketine taşındı. 1920'li yılların "milli inkılap hareketi" 1970'te "Milli Demokratik Devrim" sloganına dönüşmüş, Türk ordusundan medet umar hale getirilmiştir. Bunlara göre çok partili sisteme (1946 sonrası) 1950'de DP hükümetiyle emperyalizmle işbirliği başlamış (!) Kemalist solcu cunta "asker-sivil-aydın" zümre elele vererek iktidarı tesis edeceklerdir(!) Proletarya diktatörlüğü mücadelesinden koparılan kuru bir anti-emperyalizm, "Tam bağımsız Türkiye" sloganıyla bütünleştirilmiş ve Kemalizm övgülere boğulmuştur.

Deniz Gezmiş (THKO) ve Mahir Çayan (THKP/C), TKP'nin sosyal şoven politikası, ideolojik etkisinde kalarak Kemalizm'den kopmamışlardır. Mahir Çayan Kemalist hükümeti "Küçük-burjuva devrimcileri" olarak nitelmiştir; eleştiriden geçirmemiştir. Egemen sınıflara karşı savaşma politikasıyla bir kopuş gerçekleşse de; Türk devletinin niteliği başından beri egemen sınıfların emperyalizmle bağını doğru kavramamış ideolojik sapmaya düşmüştür. Kürt ulusunun boyunduruk altına alınmasındaki ekonomik politik özünü; Kemalist devletle olan bağını analiz edememişlerdir. Her iki

akımın ideolojik zayıflıkları günümüze kadar devam ediyor.

İbrahim Kaypakkaya Kemalist, orducu, ulusalcı, sınıf işbirlikçi çemberin dışına çıkan komünist perspektifiyle 1970'li yılların genel siyasi, ideolojik düşünüşünden köklü bir kopuş gerçekleştirdi. TKP'nin revizyonist çizgisini mahkum ettiği gibi, Kürt ulusunun devlet kurma hakkının koşulsuz tanınmasını öne çıkararak sosyal şovenizmle bağlı olan sosyalistlere darbe vurur. Ne yazık ki, Kaypakkaya hareketi açılan yolda sosyal şovenizmin etkisinden bütünüyle kurtulmayı başaramadı. İbrahim Kaypakkaya, proletarya diktatörlüğü bakış açısından Kemalizmle sakatlanan –ki bu özünde burjuva ideolojisinin işçi sınıfı hareketinin içindeki varlığıdır– “sosyalizme” meydan okudu.

“Önce Kemalizm sonra sosyalizm” diyen Doğan Avcıoğlu ile “asker-sivil-aydın zümre”nin sol cuntacı Mihri Belli 12 Mart 1971 askeri darbesini sevinçle karşılayıp “ordu kılıcını attı” diyen Hikmet Kıvılcımlı'yı aynı noktada buluşturan burjuva sınıf tavrındaki uyumluluktur.

1920'lerden beri TKP'nin sosyal şoven ideolojik, politik düşünüşü, 1960'lı yıllarda egemen sınıfların klikler arasındaki çatışması arasında faşist Türk ordusunun yedeğine düşerek; Kemalizm savunuculuğu yükselen sınıf hareketine, devrimci gençliğe bulaştırıldı ve sosyalizmle yeniden harmanlandı.

Kürtlerin devlet kurma hakkının “anti-emperyalist”, Kemalist ulusalcı “milli birlik”, “misak-ı milli”, “vatan”, “Tam bağımsız Türkiye” sloganlarıyla “sol cuntacı” beklentilerle üstünü örten, 27 Mayıs faşist darbesine devrimci diyen sosyal-şoven kampa meydan okudu ve çığır açtı. Kürt ulusunun devlet kurmaktan, ayrılmaktan vazgeçmesi karşılığında dostluğunu ilan eden bu Kemalist küçük-burjuva devrimciliğin, oportünist akımın inceltilmiş Türk milliyetçiliğini açığa çıkardı. 1972'de söyledikleri bugün daha geniş boyutuyla yaşanıyor. Kürt ulusal hareketi devlet kurma hakkından vazgeçtiğini açıkladığından beri uzun süredir sırtını dönmüş “sosyalistler” hızla Kürtlerle dost oldular (!). An-

layacağınız; imtiyazlı Türk ulusu yararına “milli inkılap hareketi” tüm hızıyla devam ediyor!..

Devrimci hareketin Türk ulusçuluğuyla lekelenmiş burjuva etkilerden kurtulması için özelleştirelmesi gerekir. Onlarca Kürt isyanını bastıran, soykırım yapan, sadece Dersim'de 40 ile 70 bin arasında Kürt'ü katleden, komünistleri ezen, tutuklayan, öldüren Kemalist hareketi devrimci gören emperyalizmin 1950'lerde ülkeye yerleştiğini (Kemal'in devrimciliğine söz gelmesin diye) söyleyen; 1960 faşist askeri darbese devrimci diyen küçük burjuva devrimciliği devam ediyor.

Sosyal şovenizmin, ezen Türk ulus burjuva-feodal sınıflarıyla işbirliği o kadar derinleşmiştir ki; komünist hareketin tarihinde Kürt işçi sınıfı, emekçi köylülerin devrim uğruna örgütlenme sorunları ne tartışılmış ne de gündeme getirilmiştir.

Sonuç olarak:

Gerçekten “Tam bağımsız Türkiye” ve Kürdistan mücadelesi emperyalizm çağında tutarlı komünist savaşımıyla yürütülebilir. Bunun anlamı şudur: Düşman, kıyılarda gezinen ABD filolarında değil, üstlerde değil, bizzat bu üstlere izin veren, emperyalistlerin uydusu gibi çalışan Türk işbirlikçi burjuva-feodal sınıfları ve onların düzenini sürdüren bürokratik rantçı devlete karşı kararlı ve tutarlı mücadele yürütmektir.

Ezen Türk ulusçuluğuna, imtiyazlı baskıcı varlığına karşı tutarlı mücadele Kürt ulusunun kendi devletini kurma hakkını kararlıca savunmak. Ezilen Kürt ulusu ve çeşitli milliyetlerden azınlıkların olduğu mevcut koşullarda Türk ulusalcı sloganlardan arınmak... Kürt işçi ve köylülerinin komünist devrimci mücadelesini Türkiye'de çeşitli azınlıklardan işçi sınıfının emekçi köylülerinin mücadelesiyle bütünleştirmek ve egemen gerici sınıfların yıkılması uğruna savaşmaktır. Dün olduğu gibi bugün de emperyalizme karşı tam bağımsızlık Türk egemen sınıflarını ve onların siyasi temsilcileri Kemalizm düzenin yıkılması gerici devletlerinin paramparça edilmesi zorunludur. Bunun dışındaki “milli cephe”nin burjuva-feodal cephelere hizmet olduğu açıktır...

EZİLEN SINIFLARIN HAKLI MÜCADELESİ ENGELLENEMEZ

Gerici sınıflar yok ve tahrip ederken komünistler insana, doğaya ve tüm canlılara değer verirler. Devrimci geleceğimize olan inancımızla yürüyoruz. Emperyalist, kapitalistler gibi tanklarımız, topraklarımız, büyük silahlarımız yok, onlara yatırım yapmıyoruz

Gerici rejim tarafından özünde talan edilmek istenen beynimizdeki bilimsel düşüncelerdir. Açıktır ki emperyalizmin bölge ve dünya dengelerine bağlı olarak ülkemizde de devletin yapılandırılması süreciyle birlikte saldırılar derinleştirildi. Fikir ve düşüncelerimizi tamamen elimizden almaya çalışan egemenler hız kesmeden var olan bütün güçleriyle halkımızın üzerinde baskı kurup sömürmekle yetinmeyerek, aynı zamanda burjuva-feodal gerici kültürü de empoze etmeye çalışmaktadırlar. Burjuva-feodal medya yoluyla kara propagandayla yoğrulmuş ideolojik savaş yürütülmektedir. Her türlü vahşi saldırıya karşı komünistler, devrimciler ileri aydın, demokrat kesimlerin baskılara karşı mücadele etmesi AKP hükümetini ciddi bir şekilde rahatsız etmektedir. Kürt ulusuna karşı imha savaşı sürdürülmektedir. "İleri demokrasi" olarak sunulan bu süreç sadece AKP hükümetinin kendi başına sürdürdüğü siyasi, politik, askeri ve ekonomik süreç değildir. Dünyada, Ortadoğu ve K. Afrika'daki emperyalist işgal ve saldırılarla birlikte Türkiye yeniden yapılandırılıyor. Yapılandırma "değişim" süreci devletin kurumsallaşmış köklü ve özünde Türk egemen sınıflarının ve tekelci burjuvazinin çıkarlarını koruyan devletin bekasını sağlayacak şekilde sürdürülüyor. Dünyadaki

konjonktürel değişimlere göre devletin askeri ve sivil bürokrasisini ihtiyaçlar doğrultusunda düzenlerken, egemen sınıfların yararına olan düzenlemeleri bile "ileri demokrasi", "değişim ve gelişme" olarak propaganda yapmakta halkı ve muhalif katmanları etkileyerek mücadelenin önünü almayı amaçlamaktadırlar. Bir taşla iki kuş vurma yönteminden vazgeçmez egemenler. Halk kitlelerinin sisteme karşı birikmiş öfkesini ve dinamik enerjisini boşa çıkarmak, eritmek, sistemin içine çekmek için demokratik söylemlerle ideolojik bombardımana tutulan halkımızın hiç etkilenmediği de söylenemez. Yalan, demagoji ve çarpıtmalarla kitleleri kandırmakta zorluk çekmiyorlar. Halkımız özgür değildir. Ülkemizde hiçbir zaman halklar kendi diliyle, kültürüyle teori ve pratiğiyle ifade özgürlüğünü kullanamamıştır. Zira bu gerici sistem sürdürdüğü süreçte de bu istek olanaklı değildir. Sadece sistemin çizmiş olduğu sınırlar ve çerçevedeki söylem ve pratiğe izin vermişlerdir. Amaçlarıyla çelişen, kendi dışında gelişen eylemlere, halk alma demokratik talepleri dile getirenlere karşı nasıl şiddetle cevap verildiğini hepimiz gördük, görmeye de devam edeceğiz. Ezilenlerin insani, ekonomik ve doğal demokratik taleplerine gözlerini sıkı sıkıya kapatarak üzerilerine asker-polis sürmesi,

sanki topraklarını dış işgalci bir güce karşı koruyormuşçasına, kitlelere düşman gibi saldırmasında elbette hiçbir hukuksal temel yoktur ve aranmamalıdır da. Bu saldırıların temelinde sınıf çıkarı ve kini vardır. Bundan hareketle demokrasi söylemlerinin ne kadar boş, aldatmacadan ibaret olduğu görülmektedir.

Propaganda ve ucuz söylemlerle rejimlerin karakteri değişmez. Askeri Faşist Cunta zihniyetlerinin kökeni tarihseldir. Emperyalizme göbekten bağımlı Türk devletinin karakteristik yapısı rantçı, bürokratik, katliamcı özüyle faşisttir. Değişim rüzgarları ise sınıf çıkarlarına en iyi şekilde hizmet edilmesi şeklindeki yapılandırmadan ibarettir. Kuşkusuz bu yeni yapılandırma ezilen sınıflara ve özelde de güncel olarak Kürt ulusuna karşı daha fazla baskı ve sömürü anlamına gelmektedir.

Değişim rüzgarlarına kendini kaptranlar, AKP'den barış ve demokrasi bekleyenler yanıldılar. Devleti demokratikleştireceğini ileri sürenler bugün devletten daha sert tokatlar yemeye devam ediyorlar. Eğer emir eri gibi itaat etmiyorsanız, düzen sahiplerini rahatsız etmeye başlamışsanız ellerinde bulunan tüm araçlarıyla, vurucu güçleriyle üstünüze gelirler. Gerektiğinde ülkeyi hapishaneye çevirirler. Bugün devrim uğruna mücadele eden komünistleri ezmek, öldürmek ve tutuklamakla kalmıyorlar, demokrat, ilerici kesimleri ortadan kaldırmak, ezmek, sindirmek için gereken her şeyi yapmaktan geri durmazlar. Türk devleti, Kürt ulusunu, çeşitli milliyetlerden azınlıkları zor yoluyla baskı altında tutmakta, haklarını gasp etmektedir. Günümüzde derinleştirilerek sürdürülen politikanın tarihsel olarak sürgünlerle, köy yakmalarla, soykırımlarla mutlak bağı vardır. Ülkemizde yaşanan çatışmanın, sorunların çözümü esasta sınıf mücadelesi yoluyla devrim uğruna mücadeleye bağlıdır!

Kürt ulusunun demokratik haklı, meşru talepleri emperyalizme bağımlı devlet tarafından karşılanamaz. Mevcut haliyle Türk, Kürt ve çeşitli milliyetlerden azınlıkların eşit ve kardeşçe yaşayabilecekleri politik, siyasi üst yapı ve ekonomik alt yapı mevcut değildir. Çünkü gerici sistem ulusların eşitliği değil eşitsizliğine dayanmaktadır. Belirttiğimiz gibi emperyalizme göbekten bağımlı ülkeler böylesine önemli sorunlar üzerinde kendileri söz sahibi değildirler. Bu nedenle Kürt ulusal sorununu Türk devleti çizecek iradeye de sahip değildir. Emperyalist efendilerinin çıkarları ve bölgesel egemenliklerine bağlı olarak hare-

ket etmek işbirlikçi devletlerin görevleridir. Çeşitli kültürel, anayasal düzenlemelere kısmi "çözüm" denilerek çıkar ve egemenliklerini garanti altına almaya çalıştıkları günümüzde daha açık hale gelmiştir. Çözüm adına konuşulanlara aldanmak yersizdir, Kürt ulusal sorunu anayasal bir sorun değildir. Baskı, katmerli sömürü devam edecektir. Kürtlerin katliamlarla bastırılması durumu yeniden gelip gündeme oturmıştır. Yarı-sömürge, yarı-feodal yapıda olan, bağımsız olmayan bir ülkenin egemen sınıflarının yüzyıldır süren Kürt sorununu çözme gibi bir durumu olamaz. Peki neyin çabası verilmektedir? Günümüzde sadece yapılmak istenen Kürt ulusunun devrimci dinamiklerini ezmek, tasfiye edip bitirmektir. Mücadeleci güçlerini marjinalleştirmek, dar alana sıkıştırmak zamanla yok etmek istemektedirler. Demokrasi söylemleri çözüm umutları daha büyük darbeler vurmak için oyalama aracı olarak kullanılmaktadır. Toplumda karşılığı olmayan değişim söylemiyle elini rahatlatmak, karşındakini nefessiz bırakmak, gücünü tüketmek, inisiyatif ele geçirmek ve imha etmek hedefleniyor. Türk devleti kimyasal silah kullanmayı sistemli hale getirmeye başlamıştır. Devrimci kamuoyu bile insanlık suçu demek olan bu saldı-

rının özüne henüz varabilmiş değildir.

Zorluklar, saldırılar ve tasfiyeci eğilimlerin varlığına karşı Türkiye-Kuzey Kürdistan'da Maoist-leri büyük görevler beklemektedir. MLM bilimiyle donanmış, halk kitlelerine her zaman önderlik edecek, halk savaşı stratejisini kavrayıp pratik ısrarını her bakımdan sürdüren partiyle zorlu yol görünecektir. Zaaf ve eksiklerin üstesinden gelerek halkın tüm sorunlarına bıkmadan, usanmadan takip etmek, örgütlemek gerekmektedir. Belirli saatler içine sıkıştırılmış bürokrat memur, küçük burjuva tarzın rahatına düşkün anlayış ve yaklaşımı devrim yürüyüşünü kaldıramaz. Kendiliğindenci, parçalı düşünen-davranan, pasif ve kitlelerden, esasta örgütten kopuk bu anlayış devrimci çizgiyi çürütmekle küçük burjuva pasifist çizgiye çekmektedir. Hal böyle olunca takvimsel eylemler dışında yapabileceğimiz herhangi bir işin olmadığı teori ve pratiği kendini tekrar etmektedir.

Bedellerle örülü köklü bir tarihimiz var. Büyük saldırılar ve kuşatmalar altında yürüdüğümüzü kimsenin unutmaması lazım. Türkiye-Kuzey Kürdistan'da devrim programıyla alternatif önder bir güç olarak geçmiş deneyimlerimizle su-

nacağımız perspektif gelecek tarihimin de temellerini daha da sağlamlaştıracaktır. Halk kitleleriyle buluşacak, bugünden yarına bir ustanın sanatına nakış işlediği gibi alttan yukarıya doğru örgütlenerek derinleşip yayılarak halkımızın kurtuluş silahıyla bütünleşmesini sağlamalıyız. Bizleri burjuva-feodal ideoloji, kültürden ayıran niteliksel öz herhangi bir fark değil, insanlığın kurtuluş yürüyüşüdür. Gerici sınıflar yok ve tahrip ederken komünistler insana, doğaya ve tüm canlılara değer verirler. Devrimci geleceğimize olan inancımızla yürüyoruz emperyalist, kapitalistler gibi tanklarımız, toplarımız, büyük silahlarımız yok onlara yatırım yapmıyoruz. En büyük silahımız Marksizm, Leninizm, Maoizm bilimi ve devrimi yaratacak olan ezilip sömürülen halklarımızdır. Evet, bizler yenilmez bir silaha sahibiz. Çünkü bizler haklıyız! Çünkü üretenler bizleriz...

Bugün önemle üzerinde durulması gereken pratik önderliktir. Devrimci koşullar önemli hamle olanakları ortaya çıkarmasına rağmen, mevcut kitlesel hareketlilikten kopuk bir önderlik elbette halkla bütünleşmeyi başaramaz. Teorik birikim pratiğe geçirilmediği sürece halkın sorunlarına hiçbir çözüm üretilemez. Bütün sorunların çözümünü devrim sonrasına ertelenmiş olur. Bu

anlayış, yaklaşım ve mücadele biçimi kabul edilemez, MLM bilime ters çalışma yöntemleri dogmatizme, pasifizme sürüklemektedir. Amaç bakımından yetersiz, politik olarak çürük çalışma biçimleri terk edilmez ise çelişkiler derinleşecek ve çıkmaza girecektir. Eğer günümüzde mevcut sorunlara yanıt olacak ve mücadeleyi güçlendirici adımlar atılmazsa gelecekte hiç kuşkusuz sorunlar daha ağırlaşmış olacaktır. Halkla birlikte sorunları çözen, örgütleyen sınıf bilinciyle donatıp kolektif bir güç meydana getirmiş olanlar halkımızla birlikte gelişecektir. Ezilenler kendi sınıfsal öz gücünün farkına vardıklarında yıkılmaz olurlar. Devrimcilerin görevi budur. Tek başına sorunu çözmeye çalışan bir devrimcilik değil, halkla birlikte çalışan öncülük eden, halkın kendisini ifade edebileceği inisiyatifini geliştirebileceği bir anlayışla hareket etmek zorunludur. Kararlı ve tutarlı militan mücadelede ısrarcı olanlar ancak kitleler içinde kök salabilirler, ancak onlar gerçeğe bağlı kalabilirler, ancak onlar kitleleri sınıf bilinciyle donatabilir nicel ve nitel bir üst seviyeye taşıyabilirler. Proleter kültür devriminin ideolojik, kültürel ruhunu, bilincini kuşanmalıyız. Kitlelerin eleştirisine kulak vermemeli, kendimizi daima özeleştirir, süzgecinden geçirmeliyiz. Teorik olarak tasfiyecilikten bahsetmekle, tasfiyecilik geriletilemez, başarı için militanca devrimci çizginin güçlendirilmesi zorunludur. Bu anlamıyla da pratik önderliğin güçlenmesi, ihtiyaca yanıt verecek düzeye erişmesi için bütün çaba ve ısrarın ortaya konması gerekmektedir.

Hareketimiz köksüz değildir. Sahip olduğu değerler bütün egemen sınıflara karşı sürdüreceği savaşın niteliğini ortaya koyar. Bu anlamıyla mücadelede ödenen ağır bedelleri doğru kavramak gereklidir. Anlamını özümsemeyen devrimciliğin geleceği de yoktur. Dünya, Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da mücadele tarihimizin canlı tanıkları olarak hafızamıza kazınanları, aktarılan deneyimleri bir kenara koymayacağız. Tecrübelerle kazanmış olduğumuz gerçekleri devrimci bilincimizin ışığı, gücü olarak görüyor ve savunmaktan sakınmıyoruz. Sadece bilinci zayıflayanlara hatırlatmalarda bulunmak için değil ama bilakis devrimi örgütlemek için irademizi ortaya koyuyoruz. Çünkü bu görev yüzlerce şehidimizin bize bıraktığı bir görevdir. İdeolojik, politik ve ahlaki sorumluluk can pahasına yerine getirecektir. Teori ve pratiğiyle zulmün önünde baş eğmeyen irade ve bilincin bıraktığı değerler sınıf savaşımının fedakar, adanmış yoldaşları ve

kitlelerce taşınacaktır. Bizler günümüzde daha çok tarihimiz ve değerlerimizden öğrenmeye koyulmalıyız.

Bu anlamıyla, sadece egemen sınıfların vahşi faşizmin saldırılarını değil, aynı zamanda karşı karşıya kalmış olduğumuz her sorunu sınıfsal mücadele bakış açısıyla bakmak birinci şarttır. Ancak o zaman objektif değerlendirmeler yapabilmek becerisini gösterebiliriz.

İdeolojimiz ve politik pratiğimiz ilkelerde uzlaşma olmaz demektedir. Açık bir ayrışım sürecinden geçilmektedir. Egemenlerin dizleri önüne çökenler, çökmeye hazırlananlar ile ilkelere ölümüne bağlı olanlar arasındaki bu ayrışım devrim mücadelesinin gelecekte şekillenen önderlik gücünü oluşturacak niteliği belirleyip ortaya çıkarmaya gebedir. Sınıf mücadelesinde belirsizliğe yer yoktur.

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da halk üzerinde ideolojik ve fiziksel kuşatma altına alarak sindirme politikası uygulanmaktadır. Roboski katliamı aynı zamanda Kürtlere karşı tehdit sindirme ve daha büyük katliamların gerçekleştirilebilirliğini her kese ilan etmiştir. Bir taraftan imha, katliam diğer taraftan tutuklama furiasıyla kitlesel olarak insanlarımız hapishaneye doldurulmaktadır. Her türlü faşist yöntemlerle sindiremediklerini fiziksel olarak F tiplerine kapatmaktadırlar. Amaçları hapishanelerde mücadele edenlerin iradelerini tecritle kırmak, treadmanı başarıya ulaştırmak, zararlılaştırıp etkisizleştirmektir. Halkın haklı davası, tutuklanmalar ve baskılarla durdurulamaz.

Bütün ağır koşullara, saldırılara rağmen içeride ve dışarıda Marksizm, Leninizm, Maoizm bilimiyle donanmış devrimci irade hiçbir zaman teslim alınamaz. Mücadelemiz birbirinden koparılamaz. Fiziksel tutsaklık sınıf mücadelesinin bir parçasıdır. Yengilerden öğrenerek zafer kazanmak ellerimizdedir. Yeter ki cüret edelim. Gerçeğe bağlı kaldıkça, somut, devrimci fikirlerle bilincimizi güçlendirdikçe ve bu uğurda yaşadıkça irademize hiçbir şeyin pranga vurmasına gücü yetmez. Tarihin akışı ve değişim yönü biz ezilenlerden yanadır. Sonuç olarak hepimizin yapması gereken ortak şey şudur: Sınıfsal mücadele içinde görev almak, kararlılığımızı ve gücümüzü birleştirmek, savaşımın bin bir türlü araçlarını geliştirmektir. Çeşitli milliyetlerden ezilen halkımızın kurtuluşu için Marksizm, Leninizm, Maoizm ideolojisi ışığında mücadeleyi geliştirelim. Gücümüze güvenelim ve iktidar mücadelesini güçlendirelim...

Emperyalizmin İran egemenliği,

**“TOPRAKSIZ” ULUS
KÜRTLER VE DEVRİMCİ
MÜCADELEYE NOTLAR**

20. Yüzyıl tarihi değerlendirildiğinde Bolşevik devrimi dikkate alınmadan tek bir doğru değerlendirme bile yapılamaz. Bolşevik devriminin geliştiği yine yirminci yüzyılın ilk çeyreğinde emperyalizmin dünya ölçeğinde politikasının kanlı biçimi olan savaşla kendisini en tam biçimde ortaya

koyması ve bu nesnel koşullarda ortaya çıkan devrimci krizleri, Bolşevikler zamanında ve doğru (1909'dan beri) tespit ederek devrimlere kendisini ideolojik ve örgütsel olarak hazırlıklı olmaları ve tarihi mücadeleleri bakış açısından değerlendirmek mümkündür. Bizler esas olarak Bolşevik devrimi sonrasındaki koşullar içinde şekillenen, ezilenler ve ezen sınıflar açısından eko-politik ve siyasi duruma değinmeye çalışacağız.

Türkiye ve Kuzey Kürdistan komünist devrimci hareketi emperyalist güçlerin Ortadoğu'daki

egemenliğinin tarihi köklerine bakarak, yapay çizilmiş sınırları dikkate alarak parçalanmış Kürdistan ve Kürt ulusunun dört devlet arasında paylaştırılmasını göz önünde bulundurarak politika geliştirmek zordur. Bu anlamıyla Türkiye egemen sınıflarının dayandığı zorbalık, derin sömürünün biçimi öğrenildiği kadar, İran, Irak

ve Suriye egemen sınıflarının da 20. yüzyıl tarihi çok iyi bilinmek durumundadır. Çünkü bugün Kürt ulusal mücadelesi nasıl ki ezen ulusların dört devletlerine karşı savaşıyorsa ve devrimci dinamiklerini çizilmiş sınırların ötesine taşıyor, bir merkezde buluşabiliyorsa, Kürdistan'da sınıf mücadelesinin devrimci dinamikleri sınırlara hapsolmayacak, bilakis sınırları aşacaktır. Görülmesi de Kürdistan'da sınıf mücadelesi sanıldığı kadar çok ötesinde birbirine bağlı ve bütünleşmesi nesnel koşulları üzerinde yükselmesi tarihi köklerini korumaktadır. Yeter

ki emperyalist sömürgeciliğin dünya uluslarının çoğunluğunu baskı altına alma, parçalama, yok etme siyasetinin laboratuvarı durumuna gelmiş olan Kürdistan sorununu çizilmiş sınırlar ötesinde düşünmeyi başaralım. Çünkü Kürt ulusal sorunu emperyalistlerin çizdiği sınırların dışına taşmıştır. Sınırların yapaylığı Kürtlerin isyan tarihlerinde en iyi anlaşılır. Kürtler ölüm ve soykırım tehditlerine ve fiili uygulamalara maruz kalınca sığındıkları dağları yanında, dört parçada bulunan Kürtlerin birbirlerine doğru sığınma yürüyüşü birçok isyanda tekrar edilmiştir. Örneğin 1987-88 Saddam diktatörlüğünün Halepçe ile başlayan soykırımından kaçan Kürtler resmi olarak Türkiye'ye, İran'a doğru koşullar da esasında egemen faşist devletlerin Kürtlere karşı olan tarihsel düşmanlıklarını unutarak bu devletlere sığınmaya gelmiyorlardı. Onlar sınırları çizilmiş ve kendilerinden koparılmış Kürt kardeşlerine doğru koşmaktaydılar. Birçok isyan ve bastırılma hareketinden sonra da benzer tekrarlar mevcuttur. Açıktır ki, ezilen ulus bir bütün olarak düşünülürse; bu ulusu ezen farklı ulus devletlerin yapısı, egemen gerici sınıfların tarihi ve siyasi karakteri de bilinmek zorundadır. Aksi taktirde, Ağrı isyanında Kürt isyancıların İran'a geçtiklerini –yani Doğu Kürdistan'a geçtikleri- Dersim isyanı liderlerinden N. Dersim'i'nin neden Suriye –Batı Kürdistan'da- ya da 1970'li ve 1980'li yıllarda İran'ın Kürt isyancıları ezmesinden sonra isyancıların neden Güney Kürdistan'a doğru kaydıklarını; ya da 1940'lardan sonra Güney Kürdistan'da Irak devletince bastırılan her isyandan sonra neden Doğu Kürdistan'a geçtiklerini anlamadan Kürtlerin isyan tarihini anlamak olanaksızdır. Egemen devletlere bakıldığında görülecektir ki emperyalizmin birer kuklaları olarak birbirlerinin benzerleridirler. Egemenlerin alıştırdığı düşünme biçiminden sıyrılmanın Marksist bakış açısıyla toplumları ve tarihi analiz etmenin vazgeçilmez olduğunu belirterek, İran'da Kürtler ve devrimci mücadeleye dikkat çekmek istiyoruz. Sadece İran değil. Irak, Suriye ve daha genel anlamda Ortadoğu'yla teorik ve pratik olarak ilgilenmemiz gerektiğine bir nebze olsun dikkat çekeceğimize inanıyoruz. Çünkü Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da devrimci iktidar mücadelesinde sınıf hareketini geliştirme iddiasını taşıyanlar Kürdistan'ı ve doğal olarak Kürt işçi ve emekçi köylülerinin mücadelesinin geliştirilmesini buna bağlı olarak Kürdistan'ın asla ve asla İran, Irak, Suriye devletlerinden bağımsız ele alınamayacağı gibi Ortado-

ğu ve bölgeden kopararak düşünülemez, değerlendirilmeler yapılamaz. Her şeyden evvel tüm karmaşık ilişkiler ekonomik çıkar ve politik yapıların üzerine emperyalizm konulmak durumundadır.

Bolşevik Devrimi ve etkileri

Bolşevik Devrim'i 20. yüzyılın ilk çeyreğinde emperyalizmde gedik açtı. Tekelci kapitalizm ile sosyalizm iki ayrı dünya olarak ortaya çıktı. Ezen ve ezilen sınıfların karşılıklı uzlaşmaz savaşımı, bu iki olguları dikkate almadan taktik ve strateji belirlenemezdi. Çünkü 1918 savaş sonrası dünyada Bolşevik Devrimi'nin sonuçları görünmeye başladı. Mutlak monarşiler, krallıklar toprağa gömüldü. Devrim dalgası Avrupa'da zafere ulaşip proleter iktidarı kurmayı başaramaması da eskimiş iktidarlara sarstı. Toprak binlerce işçinin, köylünün kanlarıyla sulandı.

Bolşevik Devrimi sonrasını hatırlarsak; Almanya, Avusturya, Macaristan, Bulgaristan, Rus Çarlığı Osmanlı padişahlığı tarihe gömülüp cumhuriyet şeklinde örgütlenmelere gidildi. Emperyalist güçlerin dünyayı paylaşmak için savaşa başladıkları çağda, yeni ve devrimci barikatlarla karşılaşmışlardı. Bu sömürgeci devletlerin sömürgeci durumunda olan ülkeler ve Osmanlı'dan devir aldıkları Ortadoğu ve Afrika'yı savaşın galipleri kendi aralarında paylaşırken bir kısmını da parçalayarak ulus devlet oluşturmaya koyulmuşlardı. Oluşturdukları bu devletlerin başına kukla kral, emir, şah atamayı ihmal etmemişlerdi. Örneğin İran Şahı, Irak Emiri, Suriye, Ürdün, Mısır Kralı ya da Emiri...

Elbette Fransız, İngiliz subaylarıyla poz veren bu krallar kapitalizm öncesi ortaçağ krallıklarıyla aynılaştırılamaz. Oldukça geri, feodal üretim ilişkilerine sahip olan bu ülkelerin geri toplumsal koşullarına uygun kukla devletlerin oluşturulmasında modern çağın geri dönülemez gerçeği olan ulusal bağımsızlığın önlenemez gelişmesi ve bir dünya gerçeği haline gelmesine bağlı olarak, sınırlı sayıda burjuvazinin, feodal sınıflarla uzlaşması ve tekelci burjuvazinin birer acentesi durumuna gelmesi, ekonomik, politik işleyişin dünyanın vazgeçilmez gerçeği olmasıydı. Çünkü dünyada artık ya sosyalist bağımsız uluslar ya da emperyalizme bağımlı –biçimde bağımsız fakat politik-ekonomik ve siyasi olarak bağımlı- uluslar şeklinde ikiye ayrılmış durumdaydı.

Artık koloni sömürge yönetimi tilsimini kay-

betmişti. Ulusal bağımsızlık 1789'da başladığı yerde değildi. Dünyanın en küçük uluslarınca benimsenecek düzeyde gelişmiş ve yanı başlarında emperyalist güçlerin boyunduruğunu kıran, eşit birliğini inşa eden özgürlüğün bir hayal olmadığını gösteren Bolşevik Devrimi varken sömürgecilğe karşı isyan kaçınılmazdı.

İrlanda ve bugün halen devam eden BASK vb dışında 1789-1871 yılına gelindiğinde Batı Avrupa'da burjuva devrimler tamamlanmış ulusal sorun çözülmüştü. 1900'lerin başından itibaren ulusal bağımsızlık doğuya kaymıştı. Bolşevik Devrimi emperyalizm çağında ulusal özgürlük ve eşitliğin ancak sosyalist devrimlerle olanaklı olduğunu gösterdi. Sosyalizm dışında ezilen uluslara kurtuluş yoktu. Çünkü artık krallıkların, imparatorlukların yerini emperyalist egemenlik almıştı. 20. yüzyıl sosyalizm ile tekelci kapitalizm arasındaki büyük mücadele savaş ve devrimler yüzyılı olmasının yanında emperyalist güçlere ve yerli uşaklarına karşı ezilen ulusların bağımsızlık mücadelesini verdiği bir yüzyıldı. Ulusal bağımsızlık bildiğimiz az sayıdaki ezilen ulus dışında emperyalizmin kukla devletleri haline gelinmesiyle tamamlandı. Özgür birer devlet olarak komünizm karşıtlığı temelinde kurulan bu devletler ya da uluslar asla özgür ve bağımsız değillerdi. Emperyalist devletlerin ekonomik, askeri baskısı altında oluşturdukları sınırları masa başında çizdiler.

Yüzyıllık zaman içinde ise ezilen uluslar daima baskıya uğrayıp ulusal onurları çiğnendi, zenginlikleri talan edildi, ölüm ve yoksulluğa itildiler. Bugün Afrika ve Ortadoğu'da yarı-sömürge ulusların-devletlerin başından aşağı bombaların dökülmesinin tarihi kökleri emperyalist hegemonyanın dünyaya hakimiyet kurma karakterinde aramak gerekir. Bu durum, sınıf savaşımı doğru tahlil edilmeden anlaşılamaz.

Ortadoğu'nun komünizm karşıtlığı amacıyla yeniden şekillendirilmesi

Osmanlı'nın egemenliği altında olan Arap ulusu (1914-1918) savaştan sonra İngiliz, Fransız egemenliği altına girdi. Boş durmadılar ve hızla yeni koşulları değerlendirdiler. Ortadoğu ve Afrika'da kukla devletler oluşturdular. Uzun süren sömürge rejimlerini, yerel işbirlikçi sınıflarla oluşturdular. Bu ülkeler biçimsel olarak kendi kaderini tayin etmiş bağımsız devletlerdi. Fakat gerçekte bu devletler feodal çok parçalılığın birer görünümünde olan Arap ulusunun parçalanarak yaratılan devletlerden başka bir şey de-

gillerdi. Ortak özellikleri anti-komünist olmaları, komünizme karşı savaşta emperyalizmin hizmetinde olmalarıdır. İran, Irak, Suriye, Ürdün, Lübnan, Mısır vd ülkelerin tarihine bakılırsa işaret ettiğimiz gerçek rahatça görülecektir. Bolşevik Devrimi'nden sonra krallıkların yıkılmasıyla kalınmadı. Süreç hızla ilerledi. 20. yüzyıl bitmeden dünyada 200'e yakın ulus devlet oluştu.

Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Bolşevik devriminin başkaldırı ve özgürlük ruhu sömürgele ezilip sömürülen ülkelere ulaştı. Klasik sömürgeciliğin son bulmasının önü açıldı ve yüzyıllık süreçte dünya ölçeğinde burjuva anlamda ulusal kurtuluşçuluk tamamlandı. Sosyalist uluslar dışında bu ulus devletler emperyalizmin birer kuklası haline geldiler. 20. Yüzyılda ulusal kurtuluşçuluk sakatlanarak kendi gelişimini emperyalizmin egemenliği altında tamamlamıştır. Dünya genelinde Filistin, Seylan, BASK, İrlanda, çatışmalı alanlar olarak Keşmir, Tibet vb birlikte Kürdistan en kalabalık nüfusuyla bağımsızlığını elde edemeyen ülkeler arasındadır. Çünkü emperyalizm, bölge çıkarları ve dengeleri açısından Kürt ulusunun bağımsızlığını engellemektedir. Bu bakımdan çarpıcı ve önemlidir. Kürdistan ulusal bağımsızlığı yüzyıllık savaşlar ve devrimler çağında elde edilememiştir. Bu ülkeler dışında burjuva anlamda ulusal bağımsızlık süreci tamamlanmıştır. Leninist tezi hatırlamak ve asla unutmamak zorunludur. Leninizm, sosyalizm dışında hiçbir şeyin ulusal bağımsızlığı ve eşitliği sağlamayacağını belirtmişti. Ulusal bağımsızlık tamamlandı, fakat 21. yüzyılda emperyalist devletler yarı-sömürge ezilen uluslara bomba yağdırıp yağmıyor.

Nerede ulusal bağımsızlık ve eşitlik? Mısır, Tunus, Suriye, Irak, Afganistan, Libya'da gerçekleştirenler nedir? ABD'nin başını çektiği emperyal güçler İran'a bomba yağdıracak günleri saymaya başlıyorlar. Yine ABD izniyle teknolojik istihbaratıyla Türk devletine uluslar ötesi siyasi zeminler yaratarak "sınır ötesi" denilen Güney Kürdistan'a karadan ve havadan askeri haraketler düzenlemesini sağlıyor. Yerleşim alanları bombalanıyor. Güney Kürdistan, Kürt egemen sınıflarının temsilcisi olan KDP, YNK ise Türk devletine yardım etmektedir. Emperyalizm çağında ulusal burjuvazi ulusal onuru koruyamaz, koruyamadığı 20. yüzyılda kanıtlanmıştır. Milliyetçi ulusal güçler, hükümetler, ulusal egemen burjuva sınıflar tekelci burjuvazinin aşağılık birer kuklaları olarak "kendi" ulusunun ezilen

halkına karşı ölüm kusmuşlardır, sömürmek için işbirliği yapmışlardır.

Emperyalizm, sosyalizm karşısında 20. yüzyıl da özgürlük ve eşitlik vaat ediyordu. Ama 1918 sonrasında da 1950'lere kadar dünya nüfusunun 1/3'ü sömürge yönetimi altındaydı. Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da görünüşte bağımsız devletler olarak görünseler de, sömürge yönetimleri altında yaşamaktaydılar. Belirttiğimiz ekonomik, politik, askeri ve siyasi 20. yüzyıl dünya gerçeğini göz önünde tutarak tekelci burjuvazinin saldırı hedefi durumunda bulunan İran'a değinmek, yararlı olacaktır. Birincisi; Kürdistan'daki tarihsel devrimci koşulları daha iyi kavramak için ezen ulus devletlerin birbirine benzer ekonomik-politik yapılanmasına dikkat çekmektir. İkincisi ise; Ortadoğu'da emperyal işgallerin yarattığı sonuçların doğrudan Türkiye ve Kürdistan devrimini ilgilendiriyor olmasıdır. Bunlardan dolayı İran'a bu çalışmamızda değinirken, Irak ve Suriye'nin politik-siyasi durumuna ileriki çalışmalarımızda değinmeye devam edeceğiz. Ezen egemen devletler olan İran, Irak, Suriye'ye ayrı ayrı değinirken gerek devrimci komünist mücadeleye gerekse Kürt ulusal savaşına karşı bu devletlerin faşist vahşi yönetim biçimlerine değinmiş olacağız. Devrim hareketinin, Kürdistan'daki devrimci koşulları

derinden kavrayabilmesinin zorunlu bakışını ezen faşist devletlerin bölgedeki durumuna çevirmesi gerekmektedir.

Günümüzde yoksulluğa, baskıya, talana ve özgürlüklerin yok edilmesine başkaldıran normal dönemlerin ötesine geçerek Esad diktatörlüğüne karşı direnen silahlara sarılan Suriye halkı komünist önderlikten yoksun olsa da (emperyalizm bir kesimini silahlandırıp halkın isyanına kir bulaştırırsa da) devrimci ayaklanması görmezden gelinemez. Halkın devrimci ayaklanması nasıl ki egemen devletleri ilgilendiriyorsa ezilen sınıfların komünist önderliğini de yakından ilgilendirmektedir. Çünkü partimiz Türkiye ve Kürdistan devriminin önder gücü olarak Kürt işçi ve emekçi köylüleri arasında derinlemesine örgütlenmesinin diğer üç parçadaki Kürt ezilen sınıflarıyla aynı zamanda ezen uluslara mensup ezilen sınıflarıyla ilişkilirmek, devrimci görevlerle bütünleşmek anlamına geldiğini kavramak durumundadır.

Kısacası Kürdistan'ın her parçasında olduğu gibi İran, Irak, Suriye başta olmak üzere, Ortadoğu'da sınıf hareketinin gelişimi ve devrimci halk ayaklanmalarıyla bütünleşmek, komünist hareketin temel görevi ve sorumlulukları içindir.

İran'da sistemin faşist karakteri, komünist-devrimci hareketi ezmesi, ulus ve azınlıkların inkar edilmesi

Doğru sonuçlar çıkarmak için İran'ın özellikle 20. yüzyıl tarihine özet halinde bakmak yararlı olacaktır. Böylece egemen sınıfların faşist karakterinin acımasızlığı da anlaşılmış olacaktır. Krallar kralı olarak kendisini sunan Kureş ve devamcısı Darius (553 MÖ)'de başlayan ilk dönemi Pers Krallığı'na dayanır. İkinci dönemi ise; Sefavi İmparatorluğu'nun İran hakimiyetini bugün hala tartışılan Sefavi Şiiliği egemen sınıfların din ideolojisini nasıl etkili kullandıklarının bir örneği olarak da görülebilir. Son dönemin ise (1795-1924) yılına kadar Kaçar Hanedanlığı-İran'ı yönetmiştir.

Tıpkı Osmanlı gibi Kaçar Hanedanlığı'nın da Avrupa'da gelişen kapitalist devletlerin üretim ilişkileri dünyada imtiyazlar elde etme eğilim ve yayılmacılığı karşısında dayanma olanağı yoktu. Kaçar Hanedanlığı İngiltere, Fransa ve Rus Çarlığı'nın etkisi altındaydı. Serbest rekabetçi dönemde (1872) İngiltere, İran'da demiryolları, su şebekeleri inşa etme, madenleri araştırma imtiyazı elde etmiştir. 20. yüzyıla girerken Almanya'nın artan ekonomik-siyasi nüfuzu diğer tek elci devletleri sallamaya başlamıştı. Buna rağmen

İngiltere'nin İran üzerindeki egemenliği sarsılmadı.

İngiltere 1908'de İran'da petrol buldu. "Anglo-Persian Oil Company" (APOC) kuruldu. Elde edilecek kardan sadece yüzde 16 pay İran'a bırakılıyordu. 1914-32 yılları arasında İngiltere'nin petrolde toplam kazancı 65 milyon Sterlin, İran'ın toplam zararı ise 9 milyon Sterlin idi.

Esas olarak (1915-18) savaş sonrası İran yapılandırılmasına gelirsek: 1923 yılından 1979'a kadar yönetimde bulunan Pehlevi hanedanlığının İngiltere ile tartışmasız işbirliği yaptığı görülür. Aristokratik bir kökü olmamasına rağmen hanedanlık Pehlevi'lerle devam ettirilmiştir. Fakat ortaçağ geleneksel biçimiyle değil, emperyalizmle uyumlu yapıya dönüştürüldü. Albay Rıza Han, Rus Çarlığı'nın meşhur kazak alayların da albay rütbesinde bir askerdirdi. 1917 Bolşevik Devrimi'nden sonra iç savaş sırasında İngilizlerin denetimine girdi. İngiltere'nin Ortadoğu'da tartışmasız gücü ve egemenliğinin desteğiyle 1923'te başbakanlığa getirilmiştir. 1925'te ise o artık İran'ın yeni ŞAH'ı olmuştu.

İran; Farşlılar, Kürtler, Araplar, Azeriler, Beluciler, Hurlar gibi çok uluslu bir devlettir. İngiltere'nin diğer dört parçada da yaptığı gibi savaş sonrası Doğu Kürdistan'da patlak veren ilk Kürt

isyanı olan Simko İsyanı'nı (1920-24) bastırma-ya Rıza Pehlevi'ye destek vermek olmuştur. İsyan 1924'te bastırılma da daha sonra tekrardan ortaya çıkmıştır. 1929'da Simko Kürt isyanını silah zoruyla bastıramayan İran devleti Simko'yu anlaştırmak için çağırıldığı görüşme yerinde öldürmüştür. Simko 1920'de isyan ederken K.Kürdistan'da Qoçgiri'de isyan eden Dersim aşiretlerinden haberi bile yoktu.

Tek partili Kemalist diktatörlük de askeri ve sivil bürokratları halka seçtirmesinin yanında, İran'ın 1930'lardan sonra altı genel seçim yapmasını daha demokratik görünür olsa da tümüyle tekelci burjuvazinin uşakları haline getirilen bu gibi devletlerdeki burjuva parlamenter gelişmeler gülünç birer karikatürden öteye gidemedi.

İmtiyazlardan yararlanan petrol zenginliğini emen İngiltere ve işbirlikçi sınıflarıyla İran halkının arasındaki yoksullaşma makası açıldı. Halk kitlelerinin nefreti büyüdü. 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın yeniden dünya dengelerini sarsmasıyla yeni bir devrim dalgası ortaya çıktı. Sosyalizm her dönem İran halk kitlelerini etkilemiştir. Sovyetlerin, tekelci burjuvazinin faşist saldırısına ölümüne direndiği savaş koşullarında İran sınırı Sovyet ordularıyla tutuldu. Doğu Kürdistan ve İran topraklarının bir kısmında Sovyet ordularının bulunması anlamına geliyordu. İran'da devrimci partilerin 1940'larda ortaya çıkması tesadüf değildir.

1917 Bolşevik Devrimi'nden sonra İngiltere-İran 1919'da bir antlaşma daha imzalamıştı. İngiltere'nin o güne kadar var olan çıkarları korunacak, maaşı İran tarafından ödenmek üzere devlet işlerinde uzmanlar İngilizler tarafından sağlanacaktı. Bunun anlamı şuydu: Komünist tehlikeye karşı İran halkını ezecek ve sömürüyü sürdürecektir. Bunu başardıkları açıktır.

1945'te Sovyetlerin Hitler faşizmini yenmesiyle dünya dengeleri yeniden kuruldu. Fakat 1940'larda İran'da da önemli toplumsal gelişmeler oldu. Kitlesele örgütlenmeler ortaya çıktı. 1942'de TUDEH kuruldu. Emperyalizme, burjuvazi, feodalizme karşı geniş devrimci halk cephesi oluşturmaya çalışan TUDEH'i İran egemen sınıfları Komünist Partisi olarak nitelediler. TUDEH kısa sürede etkili bir halk hareketine dönüştü.

1941'de KOMALA Jiyanevey Kürdistan (Kürdistan Yeniden Doğuş Partisi) kuruldu. Küçük bur-

juva aydınlar, kent küçük burjuvazisinin içinde gelişmeye başlayan sol kimlikli bu oluşum ulusal çizgisiyle daha da genişleyerek 1945 yılında "Kürdistan Demokrat Partisi (İ-KDP)"nin temeli ni oluşturdu. Daha sonra ortaya çıkan sol örgüt KOMALA'nın ilk KOMALA ile ilişkisi yoktur.

İran'da, Doğu Kürdistan'da KDP'nin kurulmasıyla sınırlı aydınlanmış Kürt toplumu hızla politikleşti. Sovyetlerin desteği bu tartışmada tartışmasızdır. KDP; Doğu Kürdistan'da özerklik talebini ilan ettikten sonra 1946'da Mahabad'ta "Kürdistan Cumhuriyeti"ni ilan etti.

Savaşın bitiminden (1945) sonra kurulan dünya dengeleri, yapılan anlaşmaların bir gereği olarak Sovyetler savaş hattından geri çekildi. İran zaman kaybetmeden Kürt ulusuna saldırdı. İngilizler bu saldırıyı destekledi. Aralık 1946'da Kürt Cumhuriyeti yıkıldı. 30 Mart 1947'de Qazi Muhammed, yani cumhuriyet başkanını ve iki Kürt liderini Çarçıra'da idam ettiler. Doğu Kürdistan'da Kürtlerin sınırlı desteğini alan, bu cumhuriyetin haklı devrimci taleplerini savunabilecek düzenli bir ordusu ve bunu yönetecek politik örgütlü gücü yoktu. Geleneksel Kürt feodal yapısından İran devleti yararlandı. Bazı aşiretler Kürt cumhuriyetinin yıkılması için İran'la işbirliğine girdiler.

İran'da gelişen toplumsal muhalefet ulusal cephe lideri olan Başbakan Musaddık, petrolü uluslaştırdı. Şah ve emperyalistlerin baskısına rağmen bu girişimi ABD-İngiltere ve yerel işbirlikçi sınıflar ortak amacıyla askeri darbeyle (1953) Musaddık devrildi. 1950'lerden sonra Ortadoğu ve dünya egemenliğinde tartışmasız bir güç olan ABD artık İran petrolünde ve kaynakları üzerinde söz sahibi olmuştu. ABD uşağı Pehlevi'ler tekrar İran'ın yönetimindeydi.

Kürtler, Azeriler ve diğer azınlıklar ezilmekteydi. Halk kitleleri üzerinde amansız baskı devam etti. Komünist ve devrimciler ölüm, hapishane ve işkencelerden kurtulamadı.

1956'da Kirmanşah'ta Kürtler ayaklandı. Sonuç değişmedi, Kürtler bir kez daha ezildiler. Musaddık'ın ılımlı yaklaşımıyla Radyo yayını hakkı bile ortadan kaldırıldı. İran devleti Kürtlerin varlığını kabul etmedi ve haklarını da tanımadı.

1963 yılında İran'da halk ayaklandı. Birçok kente yayılan ayaklanmada on ile onbeşbin arasında halktan insanı katletti. 1960'lı yıllarda KDP Kürt ulusal talepleri doğrultusunda Doğu Kürdistan'da belli bir seviyede silahlı ulusal mücadele vermeye devam ediyordu. Fakat sağlam dona-

nımlı, saldırılara dayanabilen KP'nin yoksunluğundan İran'da son derece uygun devrimci koşullardan yararlanılamadı. Ezen ve ezilen ulusun ezilen sınıflarını bütünleştirecek çekim merkezi oluşturulamadığı anlaşılmaktadır.

1968 Dünya devrimci dalgalanmasında İran ve Doğu Kürdistan

Ayrı bir konu olarak işlenebilecek kadar önemli ve geniş çerçeveye sahip bu başlığa sadık kalmaktan ziyade konumuza bağlı kalarak 68 devrimci kabarcısının İran'da da önemli etkileri olmuştur. Dünyada esen rüzgara kendi cephelelerinde güç katan devrimciler fedekarlık, kararlılıklarıyla ödedikleri bedellerle ezilen sınıfların devrimci mücadelesinde unutulmaz izler bıraktılar. Bizler kısaca ortaya çıkan örgütleri ve İran gerici sınıflarının devrimcilere karşı acımasızlığına değineceğiz.

Türkiye'de 1960'lı yılların ortasından itibaren yükselen sınıf ve gençlik hareketine benzer şekilde İran'da da aynı dönemde mücadele dinamikleri ortaya çıkıyor.

Tahran Üniversitesi'nde şekillenen ve 1971 senesinde anti-emperyalist öfkeyi dile getiren yabancı şirket bürolarına bombalı saldırı düzenleyerek silahlı mücadele başlatan "Halkın Mücahitleri" Marksizmden etkilenmiş, ulusal ve islami düşüncelerin karışımı ideolojik yapılanmasıyla Şah'a karşı gerilla savaşına başladılar. Örgüt önemli darbeler almaktan kurtulamadı, yoğun saldırılar altında ideolojik ayrışmalar gün yüzüne çıktı. Ulusal ve islami çizgisini öne çıkaranlar ile Marksist çizgiyi savunduğunu ileri sürenler ayrıştı. 1970'lerde İran'da kitle hareketleri daha da artmaktaydı.

1960'lı yıllarda yine Tahran Üniversitesi'nde örgütlenmeye başlayan ve üç grup halinde 1970'te kurulan "Halkın Fedaileri" Örgütü henüz birleşmeden büyük saldırılara maruz kalmış Bijan Cezani gibi önderleri tutuklanmıştı. Bazı önderleri hapishaneden kaçmış, Filistin'de gerilla eğitimi görmüş ve İran'a geri dönmüşlerdi. "Halkın Fedaileri" 1970 yılında K. İran Seykal'da bir karakolu basarak ilk gerilla saldırısıyla siyasi hedeflerini ilan etmişti. Kent ve kırd gerilla savaşını sürdüren örgüt önemli askeri eylemler yapmasına rağmen, kendisini geliştiremedi. Örgütün "öncü savaşı" perspektifi halk kitlelerinin düzeni parçalayabileceklerine ve düzenin güçsüzlüğünü ortaya çıkarabilecek öze sahip olamazdı. İran rejimi faşist saldırılarla devrimcileri işkencelerde

ve bir kısmını kurşuna dizerek katletti.

Ali Rıza Nobdel 1972'de kurşuna dizildi. B. Cezani hapishanede 1975'te idam edildi. Hamid Eşref 1976'da silahlı çatışmada öldürüldü. 1980'lere varmadan "Halkın Fedaileri" yoğun faşist saldırılarla önemli darbeler aldı. ABD'nin devrimci mücadeleye karşı savaşında İran güçlerini eğittiğini de özellikle belirtelim.

1970'lerde gerilla savaşı başlatan Maoist örgüt, saldırılar karşısında başarı elde edemedi. Yenilgiler yaşadı ve belli bir süre sonra savaş etkinliğini kaybetti.

Doğu Kürdistan'da ulusal hareket dışında 1968'de Kürt devrimci örgütler ortaya çıktı. "Kürdistan Emekçileri Devrimci Örgütü" (KOMALA-1969) ve "Kürt Fedaileri" örgütü kuruldu. Devrimci Kürt örgütleri de İran devletine karşı gerilla mücadelesine başlamışlardı. Dikkat çekici olan aynı dönem itibarıyla Doğu Kürdistan'da devrimci örgütlerin ortaya çıkıyor olmasıdır. Bu örgütlerin İran komünist-devrimci hareketiyle olan mücadele deneyimi ise ayrıca bir araştırma konusudur.

Sosyalist mücadelenin önünü kapatmak için, tekeli burjuvazi tarafından desteklenen çeşitli dini tarikatlar güçlenmişti. Yoksullar ile zenginler arasında makas açılmış, ABD'nin petrol üzerindeki hakimiyeti işbirlikçi sınıfların şatafatlı ABD ve emperyal yabancı güçler karşılığına evriliyordu. Çünkü İran'da milli ulusalcı burjuvazi ve feodal sınıfların önemli kısmı şah ve etrafındaki azınlıkla emperyalist güçlerin ortak palazlanmasından rahatsızdı.

TUDEH ve devrimci mücadele cephesinin karşısında, İran ulusalcı burjuvazi, orta sınıfların önemli bir kesimi İslami din ideolojisiyle şekillenen Mollalar, Ayetullahlar, yani dini ulema İran halkının ezilen sınıflarının eşitliğe, özgürlüğe olan ihtiyacını kullandılar. Nesnel koşullar üzerinde gelişmekte olan devrimci mücadelenin anti-emperyalist öfkenin, açlık ve yoksulluktan kurtulma arzusunun ulema tarafından kullanılması dini duyguları güçlü olan geri halk kitlelerini etkiledi. Ulema demokratik burjuva cumhuriyet kurmaktan çok şeriat düzenine geçmek istiyordu. Bunun anlamı: Teokratik Şah düzeninden ayrı olmayan gerici faşist devlet ideolojisi olarak resmileşen dinsel, pers milliyetçiliğine dayalı fars olmayan ulusları yok sayan ve ezen bir düzen kurmaktı.

TUDEH, "Birleşik Cephe oluştursa da iktidar hedefinden yoksun oluşu karşı devrimci güçlere

olanaklar sundu. Demokratik talepler ve reformlar çerçevesini aşmayan mücadelenin işçi sınıfına gelecek kazandırmadığını kavramayanlar acı deneyimler bıraktılar.

Ulemanın başını çeken Humeyni, İran devriminde devlet mekanizmasının başına geçer geçmez ilk yaptığı şey Şah karşıtı mücadelede olan toplumsal devrimci dinamikleri yok etmek oldu. Halk ayaklanmasının devrimci içeriği yozlaştırıldı.

İran devrimi devlet aygıtının bir elden diğer ele geçmesi şeklinde gerçekleştiği içindir ki egemen gerici sınıfların ezilen sınıflar, ulus ve azınlıklar üzerinde daha da azgınlaşan baskıcı niteliğe bürünmüştür.

1 Şubat 1979'da İran'a dönen Humeyni'nin ilk görevi "İran'a demokrasi Kürdistan için özerklik" diyen Kürt ulusal hareketini ve halkını ezmek olmuştur. 1979 Newroz'unda İran güçleri Doğu Kürdistan'da Kürt güçlerini ezdi. Kürt örgütlerinin hepsini yasakladı. Binlerce Kürt katledildi. "Halkın Mücahitleri", "Halkın Fedaileri", "TU-DEH", "KOMALA", KDP vd tüm örgüt ve partiler dış güçlerin ajanları olarak ilan edildiler. 1983'te TUDEH parti liderinin de içinde bulunduğu binden fazla üyesi ve taraftarı tutuklandı. Çalışması sonlandırıldı. Birçok aydın, devrimci İran'ı terk etti. Yengiler yaşandı.

Ulema, Ayetullahlar, İslam hukukçularının sahte vaatleri halka özgürlük değil daha da ağır sömürü ve pranga getirdi. Ulema esas olarak sosyalistlerin benimsediği anti-emperyalist özü içini boşaltarak, kendi çıkarları doğrultusunda islamiyetle bütünleştirerek temeli olmayan ekonomik özüne dokunmayan, özel mülkiyeti koruyan, zenginleri koruyan, "anti emperyalist" söylemle halkı kandırdı. Petrolü milileştirerek İran halkının ABD'ye olan öfkesini yatıştırdı, fakat diğer taraftan tüm dünya tekelleriyle var olan ekonomik ilişkilerini sürdürdü. Diğer yarı sömürgeler gibi tekelci burjuvaziye bağımlı olan ekonomik ilişkilerin dışına çıkamadı. 21.yüzyılda hala ayaklanan halk kitlelerini katleden faşist rejim, karanlık çağdışı bir dünyayı temsil etmektedir.

İran devleti 1980'lerde İran dışında bulunan ulusal ve devrimci hareketlerin liderlerine suikastler düzenledi. Hiçbir şekilde sınıf hareketinin gelişmesine izin vermedi. "Hiçbir şekilde Kürdistan'ın bağımsızlığını kabul etmiyoruz." diyen Humeyni'nin direktifini sürdürdüler. İran 1989'da KDP ve KOMALA'nın liderlerini Viyana, Kıbrıs ve Irak'ta öldürdü... 21. yüzyılda İran devleti Kürt ulusuna karşı aktif olarak savaşmaya devam etmektedir.

Tıpkı Irak, Türkiye, Suriye devletleri gibi... Ortadoğu ve K.Afrika'da devrimci halk ayaklanmalarının yarattığı etkiyi –emperyalistler isyanları kendi çıkarları doğrultusunda kullanıp yozlaştırırsa da halkın devrimci isteklerinin özü değişmez. Bu halk kitlelerinin KP'den yoksun oluşlarının zorunlu bir sonucudur – boşla çıkarmak için İran, Türkiye, Suriye, Irak egemen sınıfları çıkarları bakımından karşı karşıya gelseler bile vazgeçemedikleri en büyük ortak amaç Kürt ulusunun ezilmesidir. Bu tarihsel ekonomik politik siyasi amacın 20. yüzyılın ilk çeyreğinden beri şekillendiren emperyalist güçler, Kürt ulusunu 21.yüzyılda da ezmeye devam ediyor.

İran, Irak, Suriye egemen sınıflarının komünist devrimci hareketleri ezmesine elbette şaşırıyoruz. Fakat bu devletlerin egemenliği altında olan ezilen Kürt ulusunun baskı altına alınma politikasında Türkiye egemen sınıflarıyla ortak amaçları vardır. Aynı zamanda Kürt ulusal hareketi ve Kürdistan devrimci hareketini ezmeye ortak amaçları vardır. Bu anlamıyla da Türkiye-Kürdistan komünist hareketi bu tarihsel halkayı görmezden gelemeyeceği gibi mevcut nesnel koşulları kavramadığı sürece devrimin ideolojik, politik önderliğini üstlenemez.

ABD'nin sunduğu izin, savaş araçları ve istihbarat teknolojisiyle Türk savaş uçakları Qandil'i bombalıyor. Bu saldırıların bizi ilgilendirmediklerini söyleyemeyiz. İran rejimi Kürt devrimcilerini idam ediyor ve Kürtlere karşı savaşıyor. Mevcut saldırılar İran'daki sınıf hareketini ilgilendirdiği kadar bizi de ilgilendirmektedir. Bizi ilgilendirmiyormuş gibi yaklaşamayız. Kürdistan'da işçi sınıfı hareketini örgütlemek için nesnel koşulları MLM ideolojiyle tahlil etmek ve pratikleştirmek gerekir. Bunun ilk şartı da öncelikle nereye bakmamız gerektiğini öğrenmemiz zorunluluğudur. Aksi takdirde K.Kürdistan'da doğan Kürdün İran'da neden idam edildiğini ya da Doğu ve Batı Kürdistan'da doğan Kürdün neden Dersim'de Türk devlet güçleri tarafından öldürüldüğünü asla anlayamayız!..

Nesnel koşullarda boy veren, devrimci olanaklardan devrimci geleceği inşa etmek, emperyalist çemberi kırmak işçi sınıfının emekçi köylülerinin devrimci diktatörlüğünü kurmak için Mezopotamya'nın devrimci çemberinde kök salmak gereklidir. Bunun için ilk önce Kürdistan'da ezilen sınıfların devrimci halkasını sıkı sıkıya kavramalıyız. Ancak o zaman çembere bağlı olan diğer halkaların değeri anlaşılmış olacaktır.

DEVRİMCİ ENERJİNİN KAYNAĞI:

Gençlik

Halk gençliği proleter sınıf bilinciyle buluştuğunda bükülmez çelikten iradeye dönüşmektedir. Devrimci önderler Deniz, Mahir, Hüseyin, Ulaş, Yusuf, Sinan ve komünist önder İbrahim Kaypakkaya birer gençtiler. Bugün devrimci gençlik, önderlerinin kendilerine bıraktığı mücadele mirasını ileri taşımak için tüm kuşatmalara karşı militanca ısrarını sürdürecektir

"Gazeteci sorusu: Çocukların öldürülmesi, tutuklanması, baskılar seni nasıl etkiliyor?

Batmanlı Ferhat Çocuk: Kanın dökülmesi, insanların ölmesi, işkence görmesi beni kötü ediyor. Herkes korkuyor, ben de korkuyorum. Ama çocuklara böyle şiddet uyguladıklarına göre onlar daha çok korkuyor olmalı"(1)

Bir avuç azınlığın refahı uğruna milyarların ezildiği emperyalist-kapitalist dünya sisteminde tekeli kapitalizme göbekten bağımlı "TC"de olduğu gibi yarı-feodal, yarı sömürge ülkeler kendilerine verilen ekonomik, siyasi talimatları koşulsuz uygulamak zorundadır. Bu talimatlar ezilen halkımızın sırtında süreklileşen faşizm sopası olmaksızın uygulanamaz.

Cennet gösterilse de ezilen halkımıza cehennem koşulları dayatılmaktadır: İşsizler ordusunun çoğalması, iş bulanların şanslı sayılması, sigortalı ya da sendikali çalışma koşullarının avantajlı iyi iş sayılması, kota ve özelleştirme uygulamalarıyla, devletin kapıları tarımsal ve hayvansal ürünlerde tekeli şirketlere sonuna kadar açmasıyla köylülüğün iflas bayrağını çekmesi; günde en az üç kadının öldürülmesi ve hiçbir güvencelerinin olmaması; doğanın sınırsız kar hırsı uğruna talan edilmesiyle canlıların yok edilmesi, başta Kürtler ve Aleviler olmak üzere ezilen ulus, azınlık ve inançlara dayatılan baskı, imha, inkar ve asimilasyonun devam ettiği bu yıkım tablosu içinde gençler ise paylarına düşeni almaktadırlar. Biz toplumun ağır sorunlarına değinmekten çok halk gençliğinin bu tablodaki yerine biraz değinmek istiyoruz.

Küçük yaşlardan itibaren halkın çıkarlarını ilgilendiren gerçeklere dair soru sormayı, muhakeme etmeyi öğretmeme üzerine kurulu eğitim sistemi ezenlerin sınıf çıkarlarına uygun değerler bütünlüğünü benimsetmektedir. Öğrenciler sadece verileni almaktadır. Yetiştirilmeye çalışılan gençlik ne kadar az sorgularsa o kadar iyidir. Çocukluk yılları bunun en uygun zamanı ve zemindir. Egemen sınıfların milliyetçi, ırkçı ideolojisi ilköğretim sıralarından itibaren -aile kurumunda unutmadan- verilmeye başlanır. Çok uluslu farklı din-kültürlerden oluşan toplum genç beyinleri Türk, suni İslam ideolojik içeriğiyle zehirlenmektedir. Milliyetçi şekillenme çocukluğun sonraki evrelerinde yoz kültürle bütünlleştirilir. Lümpenleştirme, kadercilik, çetecilik, emek harcamadan para kazanma hayali aşılanmaktadır. Özellikle devrimci potansiyelin olduğu yoksul mahalle ve kentlerde dağıtım yaygınlaştırılan uyuşturucu ilköğretim seviyesine kadar inmiştir. Bütün bu kirli yöntemler sistemin toplumu çürütmek için uzun vadeli sürdürdüğü politikalar. Uyuşturucu ve yozlaştırma halk gençliğinin boğuştuğu en önemli sorunlardandır. Buna karşı sürdürülen mücadele devletin şiddetiyle cevaplanmaktadır. Yozlaştırma ve uyuşturucuya karşı devrimcilerin sürdürdüğü kampanyalar F tipine kapatılan gençliğin iddianamelerinde suç unsuru olarak gösterilmektedir. Bu sisteme göre yozlaşmaya karşı çıkmak suçtur!..

Egemen sınıfların kültürünü yansıtan kimin elinin kimin cebinde olduğu belli olmayan magazin programları ve dizilerle gençlik oyalanmakta, aptallaştırılmaya çalışılmaktadır. Ayrıca

futbol fanatizmi ve bahis oyunları da bunlara eklenmelidir.

Bugün halk gençliğinin dörtte üçü (3/4) işsizdir. Genç kadınlar aile baskısı altında eve hapsedilip, bu programlarına kelepçelenirken, erkekler ise kahve köşelerinde okey masalarına sıkıştırılmışlardır. İş bulanların çoğunluğu ise sosyal güvenceden yoksun, düşük ücret ve kötü koşullarda çalışmaktadır. Ayrıca vurgulamak gerekir ki; ezilen Kürt ulusuna mensup gençliğin üzerindeki baskı, sömürü derecesi daha katmerlidir. 300 bin mevsimlik tarım işçisinin çoğunluğu Kürt gençliğinden oluşmaktadır. İlkokul çağındaki çocukların tarlalara yollanmasını da unutmamak gerekir.

Halk gençliğinin bu sorunlarının yanında lise ve üniversitelerde okuyanlar da birçok sorunla karşılaşmaktadır. Lise dönemlerinde üniversitelerin olmazsa olmaz görüldüğü, ailelerin varını yoğunu öğrenci çocuklarına aktardığı şartlarda gençlerin düşünce ve davranışlarının intihar etme boyutuna dek varanlardan rahatlıkla anlayabiliriz. Halk gençliği üniversite hazırlık dönemlerinde bağımlılıklarını kaldırmak ve güvenli bir gelecek kurma arzusuyla çalışmalarını sürdürür. Yaşamını sürdürmek için ekonomik gelirleri yeterli değilse, ucuz iş gücü olarak hem çalışır, hem eğitimlerini sürdürürler.

İstenilen insanı yaratma amacıyla kullanılan eğitim aygıtının bir ayağı da üniversitelerdir. Özgür düşüncenin ve özerk bilimsel çalışmaların olması gereken üniversitelerde soruşturma ve okuldan atma tehditleriyle sisteme muhalif her türlü düşünce ve çalışmalar engellenmektedir. Halk gençliğinin geleceğini inşa etmesinin ötesinde sorunlara kayıtsız kalan paylaşmayan, sormayan, sorgulamayan, "uslu" bir öğrenci gençlik profili oluşturmaktadır. Eğlenmek, içip dağıtmak, karşı cinsle sadece cinsellik üzerine ilişki kurmak, sosyalliği sanal ortama akıtmak gibi sosyal davranış biçimleri üniversitelerde öne çıkan aktiviteler olarak görünmektedir. İdeolojik ayrıştırma yeterli olmamış ki; üniversiteler üretenlerden ezilenlerden fiziki olarak da ayrıştırılarak şehir dışına taşınmaktadır.

Üniversite yönetimleri tarafından birer ticari öge olarak görülen öğrenciler için ulaşım, barınma, ısınma gibi birçok temel ihtiyaç hak olmaktan çıkmış pazarlanma öğeleri olarak sunulmaya başlanmıştır. Artık ulaşım, yemekhane, kantin gibi ortak kullanım alanlarında dahi öğrencilerin taşeronlara, belediyelere, bankalara pazarlanması sıradan bir hal aldı. Üniversite-

lerin en büyük bileşeni olmalarına rağmen öğrencilere hiçbir söz hakkı tanınmamaktadır. Bunların yanında rektörlüğün uygulamalarına karşı büyük devrimci potansiyel taşıyan gençlik hak talebi mücadelesinde bulunmasını dahi suçlu ilan edilmesi için yeterlidir. Bundan böyle YÖK talimatlarıyla öğrencilerin ağıktan fişlendiği çalışmalar, üniversitelerde birer polis karakol kurulumuyla pekiştirildi. Hatta kendini işine fazlaca kaptıran rektörler öğrencilere karşı kullanılmak üzere, biber gazı, kalkan, gaz maskesi gibi malzemeleri almaktadır. Öyle ki, artık parasız bilimsel anadilinde eğitim isteyen, ulaşım zamlarını protesto eden, okumayı düşündüğü kitap listelerinden dahi öğrenciler örgütlerle ilişkilendirilerek tutuklanmaktadır. Bazen "demokratikleşme" hızı kesilmeyip İlyas Aktaş, Aydın Erdem, Şerzan Kurt gibi genç devrimci öğrenciler sokak ortasında katledilmektedir. Bugün tutuklanan 600'e yakın üniversite öğrencisi bulunmaktadır. Saldırıların yoğunlaştığı bu dönemde tutuklanma ve katledilenlerin sayısında da artış olacağı açıktır. Katletmelerle, tutuklamalarla yıllardır bitirilemeyen direniş ve mücadele kültürünü kaldırmak için şimdilerde anne ve çocuklar tutuklanmalarda özel ilgi(!) görmektedirler. Çocuk tutuklu sayısı 2 bin 317 oldu. Taş atan çocukların bilinen durumunu da unutmamak gerekir. İstihbarat raporlarında boşuna 12-25 yaş arası kesimlerin tehlike oldukları için ilgi odağı olmaları gerektiği vurgulanmamıştır.

Tüm bu sorunların çözümü toplumsal kurtuluştan bağımsız değildir. Nasıl ki işçilerin, köylülerin sınıfsal devrimci mücadelesi sadece ekonomik ve burjuva sınırlarla çizilmiş çerçevede kazanılmıyorsa aynı şekilde gençliğin özgürleşme sorunu da sınıfsal kurtuluş mücadelesinden bağımsız ele alınamaz. Ayrı olamayacağı gibi bizzat sınıf bilinciyle buluşmuş halk gençliği devrimci-komünist mücadeleye önderlik etmede büyük rol oynar. Bugün ihtiyaç duyulan devrimci militan mücadeledir. İbrahimlerin bilincini, mücadele ruhunu zapt edile-

mez atılğanlığını kuşanma günüdür. Saldırıları, kuşatılmışlık ancak bununla parçalanabilir. Devrimci bilince ulaşan halkımızın değerli genç evlatları mücadelenin en ön saflarında yerlerini almaktadır. Sadece darağaçlarını göğüslemekle kalmadılar aynı zamanda gerilla savaşının önderleri, komutanları ve savaşçıları oldular, olmaya da devam ediyorlar.

Bu nedenle özetlediğimiz saldırıların amacı; halk gençliğinin bağlı bulunduğu toplumsal koşullardan kaynaklandığı devrimci dinamiği engellemek ve bertaraf etmektir. Çünkü faşist diktatörlük şunu çok iyi biliyor: Halk gençliği proleter sınıf bilinciyle buluştuğunda bükülmez çelikten iradeye dönüşmektedir. Devrimci önderler Deniz, Mahir, Hüseyin, Ulaş, Yusuf, Sinan ve komünist önder İbrahim Kaypakkaya birer gençtiler. Bugün devrimci gençlik, önderlerinin kendilerine bıraktığı mücadele mirasını ileri taşımak için tüm kuşatmalara rağmen militanca ısrarını sürdürecektir. Faşist diktatörlük işçilerin, köylülerin çocukları olan halk gençliğini toplumun tüm sorunlarından koparmak için elinden gelen her şeyi yapsa da başarılı olamayacaktır.

Maoist hareketin tarihi genç yoldaşlarımızın kahramanlıklarıyla doludur. Mücadelenin her alanında olduğu gibi hapishanelerde de ölüm orucu direnişinde sonsuzlaştılar.

Devrimci gençlik dün olduğu gibi bugün de saldırılara uğramaktadır. Bir kısmı kitle gösterilerinde öldürülürken, bir kısmı da çeşitli bahanelerle F tipi tecrit hücrelerine kapatılmaktadır. F tiplerinde susturulmak istenen gençlik teslim alınamayacağı gibi tüm saldırılara karşı mücadelenin her alanında gerilla savaşında yerlerini alanlar da öldürülmekle tükenmez. Değerli genç yoldaşlarımız Abidin, Ozan, İsmail'in gösterdiği gibi halk gençliği komünist parti önderliğinde devrimci perspektifle sürdürülecek mücadele saflarında yerini alacaktır.

(17 Ağustos 2011 Gündem Gazetesi)

KİMİN İÇİN

Özgürlük

İnsan yeni bir dünya yaratmak için kollarını sıvayıp işe koyulmadan, şüphesiz ki ilkin verili olan tüm gerici, sömürücü, karanlık değer yargıları, ideoloji, felsefesi ve alışkanlıklarıyla köklü bir hesaplaşmaya girer. Topluma, sistem tarafından şu veya bu düzeyde zorla empoze edilen davranış ve düşünce kalıplarını darmadağın etmeden, ne kendisini örgütleyebilir ne de çevresini örgütler, ne de benimsediği amacı toplumun gözeneklerine indirgeyebilir. Devrimci bilinçle tanışıp cesaret ve cüretle ilk neşteri kendisine indiren, dünü ve bugünü ideoloji ve bilimin feneriyle ele alıp yorumlayan, onu değişimin ve dönüştürmenin pratiğinde kalıba döken ve içselleştiren bir insan ancak yarının köprüsünde emin adımlarla ilerleyebilir.

Militan duruş; sınıf savaşımının devrimci cephesinde akan insanlaşma pınarında, değişimi ve dönüştürmeyi salt bir an ve dönemle sınırlı tutmaz. Özgür insan bütünlüğünde adımladığı yolun, sürecin toplamının da sınırsızlığını kuşanır. Yani üretenlerin hakkaniyetli, bilge ve aydınlık eli

yeteneğin ve ihtiyacın terazisinde gün rengini verene kadar, bu yürüyüşte daimi olmak zorundadır. Bitmek tükenmek nedir bilmez bir enerji ve lirik bir ırmak tadında kendi mecrasında ilerlemelidir.

Devrimcilik kopuştur. Komünist insan eski, geri ve köhnemiş ne varsa değişim ve dönüşüm gücüyle yeniden şekillendirerek, darmadağın edip ve geride ona ait tek bir iz kalmayacak denli ısrarlı ve azimli bir çabayı süreklileştirir. Yeniden ve yeniden örgütler kendisini. Örgütlenme gücünü elinde tutup, tüm süreçlerde onu dipdiri ve akışkanlık içinde kalmasını sağlar. Durağanlığa, kendiliğindencilığe, yetinmeciliğe sonsuz kez düşmandır. Devrimci aydınlanmasını sınıfsal olarak mahkum edilmiş açlığını sınıf kardeşleriyle yıkılmaz bir güce dönüştürür. Bu bağlamda eskiyi yıkmayı ve halkın geleceğini inşa etmeyi iç içe ele alarak mücadele bayrağı haline getirir.

Devrimci; kurtuluş yolunda tam bir adanmışlıkla tüm gerici kuşatmalara tereddütsüzce savaş

açar ve bedel ödemekten çekinmez. Adanmak insanlaşma ediniminin derinliğini ve köklülüğünü pratik mücadelede, ortaya çıkarır. Özgür ve donanımlı yaşam tarzını sınırlamaz. İçinde bulunduğu koşulları hesaba katarak toplumda ezilen sınıfların özgürlüğünü nitelik ve biçimlerde yeniyi ve aydınlanmayı yaratmaya çalışır. Özlenen yaşamın nüvesini kendisinde yaratarak değişim ve dönüşümü ateşler. Birey ve örgüt ilişkisini doğru ve devrimci bir zemine oturtur. Her koşulda örgütlü olmanın zorunluluğunu gözeteerek disiplinli bir yaşamı esas alır ve uygular.

Bin yılların gerici sınıfların ideolojisiyle hesaplaşarak ileriye, geriye ilmek ilmek ördüğünde şiddetli bir savaşın içine de girildiğini bilir. Bu savaş ancak ve ancak partileşmiş yaşamla anlam bulup mücadeleyle sürdürülebilir. Birey, örgüt, toplum ve sistem ilişkisi diyalektik bir bağda dikkate alarak tarihsel zorunlulukların ve deneyimlerin ışığında, kenarda durmayı değil, tüm değerleri üreten nasırlı ellerin yaratacağı özgür yarınların mücadelesine atılmayı başardıkça

fikri zenginleşir. Devrimcileşir.

Parti, birey, sınıflar ilişkisini doğru kurarak ve devlet aracını kullanımını göz ardı etmeyerek aynı zamanda araçları kutsamadan ve amaçlaştırmadan etkinleştirmek doğru olandır.

Şu da bir gerçek ki değişim insanın doğuşundan itibaren başlar. Sosyal çevresinde edindiği alışkanlıklar ve düşünüş sistematigi tamamen içinde bulunduğu koşullara dayanır. Sosyal bir varlık olan insan gerici ile devrimci, karanlıkla aydınlık, kötüyle iyinin çatışmasının içinde olur. Tüm bunlar sınıf savaşımında karşılığını bulur. Yaşamı boyunca sırtına yüklenen zıtlığın ağır yükünü taşıyarak bilinçlendikçe ve mücadele ettikçe zincirlerinden kurtulur. Burada mesele değişimin ibresini hangi yöne çevirdiğimizle direkt olarak ilişkilidir.

İki zıt kutup olan burjuvazi ve proletaryanın birliği ve mücadelesi uzlaşmazdır. İki amansız düşman olarak iktidar uğruna sürekli savaş halindedirler. İleri ve aydınlığı temsil eden proletarya, gerici ve karanlığı temsil eden burjuva-feodal sınıfların mücadelesi çağımızda da sürmektedir. Amaçlanan değişim sistemseldir; ancak ezilenlerin eliyle gelecek olan devrimde eşitliğe doğru yol alınabilir.

Ezen ve sömürücü sistemin tüm alt ve üst yapı kurum ve ilişkileri reddedilip yıkılarak yerine devrimci iktidarı inşa etmek zorunludur. Bu gerici üretim ilişkileri yerle bir edilmeden salt çapaklarıyla uğraşan onu reforme eden temelde bir değişimi amaç edinen anlayış ve pratik gerici sistemi baki kılmaya dolaylı ya da dolaysız hizmet eder. İçinde bulunduğumuz tarihsel koşullar tam da böyle bir olasılığı asla gözden kaçır-mamamız gerektiğini söylemektedir. Zor ve şiddet araçlarını en ustaca kullanmayı öğrenerek, birleşik gücümüzle yıkmayı ve inşa etmeyi başarmamız gerekir. Felsefimizi yetkinleştirerek pratiğin dilinde yanıt olmalıyız. İnsanın üretilenin eşit bölüşümü ve doğayla uyumun daha ileri bir seviyede örgütlenmesini sağlamak ancak ve ancak ezilenlerin devrimci iktidarıyla olanaklıdır. Evet bu dünyanın tek tek ülkelerinde kendi rengini ve biçimini yaratarak emekle özgürlük kazanılacaktır.

Toplumsal zenginliğin gürül gürül akacağı ve hakça bölüşüldüğü bir dünya istiyoruz. Eşitsizliği mezara gömerek sınıf kardeşlerimizle bizi ezenlerin özgürlüğünü sonlandırabiliriz! Biliyoruz bu upuzun bir kavgadır. Üretenlerin sabırla bizler de uzun yolculuklara hazırız.

Solmaz Kılıç (Devrim'e)

Doğa bana göre yalın bir adanmadır. Bunu günümüzde gerçekleştiren ise; sömürüye, zulme, baskıya başkaldırarak kendi özüne koşan kadınlardır. Doğal eşitliği yadsıyan özel mülkiyetin, zenginliğin birilerinin elinde toplandığı sistemde yaşıyor olsa da direniyor ve savaşıyor kadınlar...

Dağların sarmalayan soluğuyla yolcu olanların sıcaklığı, duruluğu kendisine has özgünlük taşır; benzemez hiçbir şeye... Doğanın insanı her türlü pislikten arındırdığını düşünmüşümdür daima. Her ne kadar günümüzde üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip olanlarıyla olmayanlar arasında uzlaşmaz çatışmalı sistemde yaşıyor olsak da doğanın mülk sahiplerinin yasalarına, talanına isyanını ve onları hiçe sayışını duyanlardanım. Her insan için denmese de genel olarak dağlıların doğasal yaşamla bütünleştiği gerçeği akıllarda tutulmalı. Doğa ile kardeşleşmek için onun yasalarını da doğru kavramak gerekiyor. Öncelikle, insanın sistemsel bencilliğiyle doğaya yaklaşmaması gerekir; temel işleyişle bunu hiç haz etmez. Kötülükle do-

kunanlara karşı doğa hiçbir zaman unutkan olmadı, tersine bir o kadar tavizsiz doğal cevaplar verdi. Kendi yasalarının engellenemez hareketi insana şunu demektir "senden evvel vardım." Doğa ananın yapaylıktan uzak, çıplak duruşu tutarlı devinimiyle öğrenmek isteyeneye ders verdiğini unutmuyoruz. 'Sevdiklerine kendini sunarken kaygısız, bilir ki fazlası değil herkes kendine yetecek denli alır, bu yasayı bozanlara karşı öfkeli. Ne de olsa bu durum insanlar açısından da geçerli olan bir hayat felsefesidir. Dünyada azınlığın üretilenlere fazlasıyla sahip olmasının yarattığı rezillik değil midir insanlığın uğraştığı. Bu değil midir insanı böylesine kirlüten. Yaşamak için gerekli olan neyse doğa denen şahane yaşamsallık onu sunar. Yeter ki almasını bil... Bu çabayla değil midir ki, insanın doğayı kendi kaderiymiş gibi işlemesini öğrenmesi. Elbette doğaya cinsiyetçi yaklaşmak yasalarına müdahale olur; karşılığı da yoktur. Lakin doğa denilince nedense aklımıza ilk gelen doğurganlığıyla proleter sakıncasızca kendini hayata sunan kadındır. Tüm haksızlıklara karşın cüretli fedakarlığıyla bu emekçi kadının değil midir kendini sevdiklerine, devrimci bilinç edindikçe topluma adayan.

Doğa bana göre yalın bir adanmadır. Bunu günümüzde gerçekleştiren ise; sömürüye, zulme, baskıya başkaldırarak kendi özüne koşan kadınlardır. Doğal eşitliği yadsıyan özel mülkiyetin, zenginliğin birilerinin elinde toplandığı sistemde yaşıyor olsa da direniyor ve savaşıyor. Erkek egemenlikli emperyalist kapitalist sistem karşısında duran, devrimcileşen, kadınlar her türden gerici, ayrımcı saldırılara yanıt olma iradesini ortaya koymuşlardır. Doğuran ve üretenlerin duruşu doğal olarak pasif değildir. Her kadının kendi doğasal köklerinden öğreneceği pek çok değerli hazineye sahip olduğunu söyleyebiliriz. Bunun en somut örneği doğayla aynı soluğu alıp veren kadın gerillalardır. İlkçağ kahrâman kadınları gibi... Devrimcileşen kadının ruhu ne çok yakışmaktaydı dağlara...

Kadın ve erkek yoldaşlar yolculuğa doğanın eşit koşullarıyla başlamışlardır. Elbette güçler dengesi, çelişki, zayıflık ve eksiklikler her yerde olduğu gibi gerilla kadın, erkek arasında da yer yer sorun olabiliyor. Buna rağmen, doğa ananın yiğit çocukları ruhi özgürlüğü fiziksel özgürlükle bütünleştirmeyi bilmişlerdir.

Bir grup yoldaş Devrim'in komutasında askeri eylem için gönderildi. Yolculuk kabına sığmaz bir heyecanla başlıyor. Eylem özgürleşme mü-

cadelesinde ileri atılma ve kendini tanımadır. Geriye dönüp yıldızların eşliğinde dağların koyununa bıraktığımız sonsuz hayatın güzel gülüşlü yoldaşlarına bakmıştık uzun uzun. Çünkü dağında, taşında, her patikasında muazzam bir mücadelenin kanla yazılan tarihi vardı. Bu, doğanın insanla mücadelesinden ayrışıp, insanın insanla mücadelesine dönüşüyordu. Haklının haksıza karşı duruşuyla gerçek dile gelecek. Böyle düşünüp soluksuzca yola koyulan öncülerimiz hızlı adımlarla en önde yürüyorlar. Doğanın insana sunduğu bu harika Dinar Vadisi'nde yürümek apayrı bir tattır, damakta kalan ise yaşanmışlığın işlediği ve hiç kimsenin silmeye gücü yetmeyeceği kendine has güzelliğidir. Bu vadi çiçekler ve ormanlarla süslüdür. Mağaraları kapılarını nazlanmadan gerillalara açar. Şımarmadan kendinden isteneni yerine getirir. Öyle de özverili insan emeği değmiş bir yapıya sahiptir Dinar Vadisi...

Adımlar hızlı heyecanlı evet, ama doğanın insan üzerindeki büyüsi hiç de yabana atılmaz. Bundan dolayı öncümüz yer yer kendini kaptırıyor doğasal güzelliğe. Görevinin bilincinde olsa da kendisini çeken özgürlük sarmalına kapılmamak imkansızdır.

Devrim de kapılmıştı doğasal özgürlüğe, bir uçtan bir uca dağların koynunda tarihe yol işlerken, yoldaşlarının güvenini, sevgisini, savaş cüretini bilincinde yüreğinde büyüterek yürüyordu.

Sağını, solunu okşayan meşe yaprakları arasında yürürken onlar da doğa gibi hareketli, doğa gibi sessizdiler. Kural belliydi; duyulmayacak, görülmeyecek ilkesi tersine işleyecekti bilakis düşmanın duyup göreceği şekilde hareket edilecekti. Gerilla eylem biriminin görevini kavraması için komutan Devrim kısa, ama etkileyici bir konuşma yapıyor. Özetle hedefleri, neyi neden başarmak zorunda olduklarını, başarı ve başarısızlığın kıstasını anlatıyor... Sonra içten bir gülüşle etrafına bakıyor ve başarılar diliyor. Bu güçlü, özgür kadını, sil baştan yaratan bilinç, iradenin etkileyici rüzgarı hayranlık vericiydi. İşte dağlar O'nun tanığıydı. Savaşçıları O'nun zarif duruşunun bütünleştiği disiplinli komutasında, kadının militanlaşan, yöneten iradesiyle güvenle ilerliyorlardı. Susuzluk, açlık, ama ille de susuzluk gerillaları takatten düşürse de yollarına devam ediyorlardı. Doğanın bu özelliği de var elbette, O hem sınavı hem çelik gibi iradenin şekillenmesinde rol oynar. Dinar Vadisi'nin derininde akan su ne kadar çağlasa da yamaçları, zirveleri o kadar susuzdu... Bir kol gerilla-

larla beklemek zorundaydı. Güneşin altında akşama kadar keşif yapmış susuzluktan dudaklarımız çatlamış tabiri caiz ise dilimiz damağımız kupkuru olup birbirine yapışmıştı. Elbette ki; zirvelere işleyen heyecanımız zerre kadar etkilenmemiştir. "Gece eylemden sonra suyu Munzur Çayı'nda içeriz" diyenler, yok "düşman mevzisinden alırız, hem buz gibidir hem de helal su canım" şakaları eşliğinde akşamı bekliyoruz. Son suyumuzu akşama saklamıştık. İlaç gibi gelecek suyu yudum yudum içip eylem noktasına gidecektik.

Her an önüne çıkan her şeye göre kendini konumlandıran gerillanın yeni bir karar ve ileri atılma anıydı. Devrim grubundaki saldırı birliğini harekete geçiriyor. O'nunla gitmeyenlerin yüzü asılsa da tecrübe sahibi bilge kadın keskin, dokunaklı bakışlarıyla gönüllerini alıyor. Katlanılan zorluk ve emeğin sonuca eriştiği an gelip çatıyor. Az sonra binlerce yıllık mücadelenin kızıl biçimiyle gerillanın haklı kurşunu düşmanı bulacak, haksızdan hesap soracak. Gök gürlemesi gibi namlular parladı, vadi sesle boğuldu. Eylemi gerçekleştirenlerin geri çekilmesini sağlayacak savunma birimleri devreye giriyor. Her şey saat gibi işliyor, onlar da üzerine düşeni yapıyor, sınavın hakkını emekçi ellerinde yoğurup veriyorlar. Ormandaki kuşların cıvıltısı, börtü böcek yani bilcümle doğada ne varsa bizlere şakırcasına eşlik ediyordu; hem de atılan havan toplarına aldırmadan.

Gerillalar saldırı öncesi planladıkları yerde toplandılar. Hepsinin gözleri gece karanlığını aydınlatacak kadar ışıltılı. Gülüşmeler taklitler eşliğinde son bir konuşma ve toparlanmayla yola devam edilecek. Devrim 'yoldaş yola çıkılacak' talimatı verince birlik ciddiyetini kuşanıyor ve diziliyor peşi sıra... Hareketler seri, coşkulu, özgüvenli ve moraller doruğunda gecenin soluğunu hissediyordu herkes...

Geri çekilip geldiğimiz istikametten Beyaz Dağ'a ulaşacağız. Birliğin hızına diyecek yok. Ne de olsa başarı ve mutluluklarını diğer yoldaşlarla paylaşacaklardı.

Planlanan konaklama yerine varılmıştı. Kamp yeri temizdi. Yabancı zararlı istilalara maruz kalmamıştı. Birliğin tamamı öncülerden sonra Beyaz Dağı'nın eteklerindeki kayalıkla ulaşmıştı. Cihazlar dinleniyordu. Düşman yaşadığı baskını hazmedemeyip ani operasyona çıkabilir olasılığı düşünülüyor. Fakat biliyoruz; ne ile karşılaşacağını kestiremediği için böylesi durumlarda çıkmaz, ancak dağı, taşı top yağmu-

runa tutarlar... Top seslerinin uzaklaşan yankısı titreyerek bizlere ulaşmaya devam ediyordu.

Ama hayır henüz şaşkınlıkları geçmedi. Bir ara öfkeli boğuk sesler cihazdan yükseliyor. Hepimiz gülüyoruz. Devrim yoldaş görevinin bilincinde bir komutan olarak her şeyden yorum çıkıyor. Sonra dönüp "bunlar çünkü eylem noktaları ve yakın tepeye çıkmışlar. Sorun yok" diyerek düşmanın arazideki hareket yönünü tespit ediyordu.

Kimi yoldaşlar da "tüh gelselerdi ya" deyip dünden aldıkları moralde bugünü de eylemle süslemek istiyordu belli ki. Bir süre sonra dağların ardından tüm ihtişamıyla kıpkızıl bir güneş doğdu.

Bizim bilincimize doğan, yeniden ve yeniden bizi kalıba döken ve Nisan güneşiydi Mayıs'lara, Ağustos'lara uzanan kızıl bir şerit vardı hafızamızda. Savaşçı gözleri güçlü bir çekim merkezi gibi insanı kendine kilitliyordu. Her savaşçı ayrı bir düşte, hepsinin neler düşündüğünü kestirmek zor. İçlerinde ikisinin düşüncelerini okumayı arzuluyorum. Devrim adeta sıkı bir tartışmanın içindeymiş gibi heyecanlı bazen gülümser, bazen mimikleri yüzünde dans ediyor, hareketleriyle bir şeyler ifade etme isteği var. Yakanan ortakça gücün cüretini etrafına yayan kadın komutan başarmanın anlamını düşünce ve duruşunda taşıyordu. Yoldaşları tüm kalbiyle bu ortak duyguyu hissediyor, yaşıyorlardı.

Diğer bir yoldaş ise daha romantik yakıştırmalarda bulunuyordu. Savaş ve romantizmi dünyasına doldurmak istercesine... O'nun fikirlerini ruh dünyasına yedirmeye çalışan acemi çocukluğu gözden kaçmıyor. Gündüz düşlerine sıkı sarılan ve hayata karşı tutarlı duruşun sahibi yoldaşım pratikleştirdiği felsefesinin gücüyle iktidarlar yıkıp yeni, devrimci iktidarlar kurma azmiyle kuşanmıştı. Bir ara göz göze geliyoruz. Kendinden emin sıcak gülümseyişiyle karşılık verirken sabah yeline kardeş oluyor gülücükleri. Kızılığı işaret ediyor. Kenan'ı bütünleştirdiği hayat pınarıyla baş başa bırakıp uzanıyoruz yolculuğa.

Çevreyi gözetleyen nöbetçi yoldaşı, nedense çocuğuna fazlasıyla özen gösteren bir anneye benzetip, gülüyoruz. Elbette özenini anlıyoruz. Hoşumuza gidiyor. Her türden düşman harekete karşı böylesine uyanık olunmalıydı. Bir süre sonra etrafın temiz olduğunu anlıyoruz. Dağların nadide çiçekleri zehirli otlarla sarılıp zehirlenmemiştir... Devrim yoldaş ateş yakabile-

ceğimizi söyleyip yeniden yönünü gün doğu-
muna döndü. Doğanın kızıl çocukları gerillalar
fazla hareket etmeden çevreden birkaç çalı çırpı
bulup ateşi yaktı. Gerillanın vazgeçilmezi olan
ateşin yanmasıyla alevlerin sıcaklığında ellerini
ovuşturup çatırdayan seslere kulak verdiler.
Savaşın kendine göre kuralları vardır. Bu ka-
nunlara uymayanlar kaybetmeyi başta kabul-
lenenlerdir. Hal böyle olunca her şeyde olduğu
gibi ateşi de belli bir disiplin içinde yakmak ge-
rekiyor. Bir yoldaş usulüne uygun ateşi yakmış-
tı... Savaşçılar deneyimden, bedellerle ortaya çı-
kan savaşın altın kurallarına riayet ederek nicel
güç ve teknik olarak kendinden hayli üstün be-
yaz orduyu hüsrana uğratıyorlar. Bu kurallara
uymayanların çıkacak dumandan dolayı düş-
manın yerlerini tespit etmesi ve imhası demek-
tir. Kızıl neferlerin buna müsamaha gösterme-
yeceği de çok açık...

Doğa böylesi anlarda bağrındaki tüm güzellik-
leri gerillaya açar. Güneşin parlak ışıkları, ona
eşlik eden çeşitli kuş sesleri. Beyaz Dağı'nın
kendine has kırmızı toprağı, çiçekleri her şeyiy-
le ateşten yürüyüşe çıkan çocuklarına tanıklık
eder. Kırkların sonsuzluğunda hayatın öz suyuna
sarılan cüretkar direnişçi sesleri dinleyerek; ık-
tidar yürüyüşlerine tanıklık etmek, bu haklı
onuru taşıyanları sonsuza dek korumak isteği-
ni üzüntüyle yerine getiremiyordu. Bedenleri-
nin bir parçasını yoldaşlarını geride, dağların
toprağına bırakan gerillalar bu nedenle dağlara
küsmezdi... Acıları ortaktı... Hiç konuşmasalar
da birbirlerinin dilinden anlayan anne ve ço-
cuklar gibi...

Akşam olduğunda gerilla birliği yeniden yürü-
yüş kolundan önce sohbetler, gülüşmeler, es-
priler derken hareket komutu gelir. Bir süre
sonra dolunay gecenin karanlığına beyaz ışık-
larını saçıp yolcularının gözbebeklerine dol-

maktaydı. Omuz başımızda yürüyen yoldaşların
sevgiyle parlayan gözleri korkulardan uzak bir
geleceği temsil ediyordu. Bir ara dinlenme mo-
lası verildi. Çok kısık bir sesle Zazaca bir kلام
kulaklarımızı doldurup, gönül tellerimizi okşadı.

"Ere xece

To je asma

Gile koe de

Tu teynava

Bi gonya min

Bi deste min

Roj be hona na çime min"

Derin iç geçirenler dikkatten kaçmıyor. Haliyle
hedef durumuna gelmemek için fazla uzatma-
dan susuyoruz. Daha yürüyecek ve ana birliğe
ulaşacağız. Yürüyüş yeniden başlamak üzerey-
ken yükümüzü hafifletip adımlarımıza güç ka-
tacak şiiri okudu. Dolunay mutluydu biz yolu-
muza devam ederken...

Ateşten hayatlar

Geçitleri tutuyor

Hayatlar ki

Kendinden evvelce

Spartaların

Ateş geçitlerine

Yürümüşlerdi

Kendinden sonra

Doğanın kızıl çocukları

Yürüyor geçitlere

Pusulara yol vermeden

Yürüyor kadın/erkekli

Ateş geçitlerinden

Zalimlerin kale burçlarına

“BERÊ ROJÊ BÎ BÊJENGÊ NAYÊ GİRTÎN”

Cehalet ve bilgisizliği, toplumların tarihsel yaşanmışlıkları üzerinde kullanan egemen sınıflar; tarihin her kesitinde önemli bir silah olarak ezilen yoksul emekçilere karşı kullandılar. Efendilerin kölelere, feodal iktidarların köylülere, burjuvazinin işçilere bin bir araçla baskı, zulümle sömürdüğünü toplumların her tarihi dönemlerinde görmek mümkündür.

Egemenlerin bu özel çabasının ve tehlikesinin bilincini kavrayan -sayıları az olmayan- ilerici-ler, devrimciler, komünistler kimi dönemlerde kendi araçlarını iyi tanımadıklarından ve zamanında kullanmadıklarından dolayı başarısızlığa uğrayıp yenilgiler yaşadılar. Onurluca yenilgilerini al kanlarıyla taçlandıran komünist ve devrimciler sonrasında egemenler o bildik saldırı silahını (ideolojik-siyasi) tersten kullanıp ölüm korkusunu geniş halk yığınlarına zerk ettiler. Korkunun, sonunda karşısını doğuracağını ve esasta geri toplumsal kuşatılmışlığı parçalayarak ortaya çıkan, cesaret bilincini bilsek de, peşi bırakılmaz toplumsal gerilikle kuşatılır korku silahına dönüştürülür. Nasıl ki; neden bilinmeyen doğa olaylarına tapınmak ve hatta tanrıyı yaratıp onlara inanmak üretici güçlerin ve toplumsal koşulların geriliği sonunda meydana geliyor, ölüm karşısındaki korkunun kendisi de, bugün toplumsal yapının insanlığa bahsettiği bilgisizlik ve sınıfsal bilinçten yoksunlukla uç verip gelişmektedir.

Gerçek bilginin güç demek olduğunu bilincinde olan egemen sınıflar, gerçeğe ulaşmanın kanallarını kapatarak bilgiyi kendi amaçları için kullanarak, yanlışlarla bezenmiş geri, yoz, itaatkar bir toplum istemektedir.

Konumuz giriş bölümünde başlı başına irdelenip ele alınması gereken ne cehalet, ne bilgisizlik, ne de korkudur. Konumuzun esas egemen sınıfların yukarıda dile getirdiğimiz yöntemlerle giz-

lenmeye çalışılan ezilenlerin kanla yazılmış onurlu direnişlerinden birini ele alıp, yaşanan tarihi kesitinden kısaca aktarımlar yapmaktır. Her ne kadar ezilen onurlu halklarımızın tarihi kişiliklerinin katledilmeden önce dile getirdikleri manifesto niteliğindeki söylemleri, belgeleri, vasiyetleri gizlenmeye çalışılmışsa da başarılamamış, bir şekliyle onların devamlıları olan komünistlere, devrimcilere ulaşmış ve mesajlarını bir talimat olarak kendilerine rehber edinmişlerdir.

Emperyalizm ve yerli uşakları Kürt ulusuna kurtuluş mücadelesi tarihini kalın kalın perdelerle örtmeye çalışsalar da başarılı olamamış, kendi kasalarında gizledikleri belgelere ulaşmıştır. -Ki burada sözlü tarihin önemini de asla unutmamak gerekiyor- Şu gerçeğin de bilincindeyiz; tabii ki, edindiğimiz belge ve bilgilerin dışında daha fazlası gizlenmektedir. Bir gün mutlaka zorla iktidarını kuracak olan işçi sınıfı gizlenen bilgileri de ele geçirerek bütün ezilen dünya halklarına açıklayacak ve gerçek yaşanmış tarihin öğrenilmesini sağlayacaktır. 1917 Bolşevik Devrimi ve 1949 Çin Devrimi'nde olduğu gibi...

Doğu Kürdistan (İRAN)

Emperyalistlerin dünya haritası üzerinde sınırları belirledikleri I. Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrası Kürdistan dört parçaya bölünmüş; İran, Irak, Suriye ve Türkiye devletlerinin denetimine verilmişti. I. Paylaşım Savaşı öncesi ve sonrasında kendi ulusal talepleri için birçok direniş örgütleyen Kürtler emperyalistler ve onların uşakları tarafından soykırıma uğratılarak bastırılmıştır. Önderlikleri katledilerek gözdağı verilmiş ve örgütlenmeleri en acımasız yöntemlerle engellenmeye çalışılmıştır.

Kürdistan'ın dört parçasında en önemli politik birimlerin aşiretler ve bunların parçalarından oluşması, tarihsel koşulların olgunlaşmaması birleşik örgütlenmenin önünde engel teşkil ederken egemenler açısından da çelişkilerden yararlanarak denetimlerinin sağlanmasını kolaylaştırmıştır. Güney Kürdistan'da Şeyh Mahmut BERZENCİ'nin Doğu Kürdistan'da... İsmayil Simko Ağa'nın Kuzey Kürdistan'da Şeyh Said'in önderliğindeki isyanlar ve yine Qoçgiri, Dersim, Ağrı, Zilan vb. isyanlarından sonuç alınamaması bu parçalılığın birer ifadeleridir.

II.Emperyalist Paylaşım Savaşı'na kadar hemen hemen dört parçada benzer isyanlar olsa da başarıya ulaşamamıştır. Bu savaş sırasında Doğu

Kürdistan'da İngiliz emperyalistleri İran'ı işgal etmişti. Faşizme karşı savaşta Sovyetlerin varlığı ve mevcut gelişmeler Kürtler açısından da politik bir fırsat ortaya çıkarmıştır. Kısa süre zarfında Doğu Kürdistan Kürtleri politik güçlerini bir araya getirmiş, Sovyetlerin desteğiyle Komala Jiynewey Kürdistan (Kürdistan Yeniden Doğu Komitesi)-KOMALA da sonra 1945'de İran Kürdistan Demokrat Partisi'ne dönüşmüştür. Kürt politik güçleri meşru taleplerini şöyle deklare etmişlerdir:

İran'daki Kürt halkı kendi yerel işlerini kendisi yönetmeli ve İran sınırları içinde özerkliğe kavuşmalı;

Kürtlere anadillerini konuşma izni verilmeli, Kürt bölgelerindeki resmi idari dil Kürtçe olmalı; Ülke anayasası bütün toplumsal ve idari sorunlardan sorumlu olmak için Kürdistan bölge komisyon üyelerinin seçilmesini güvence altına almalıdır;

Bölgedeki devlet görevlileri yerel halktan seçilmeli;

İki tarafın geleceğini güvenceye almak için köylülerle toprak sahipleri arasındaki anlaşmalara temel olacak bir genel yasa çıkartılması;

Azerbaycan halkıyla ve Azerbaycan'da yaşayan azınlıklarla (Süryani ve Ermeniler vb) tüm bir kardeşlik ve birlik sağlamak için mücadele;

Tarım ve ticaretin ilerletilmesi, eğitim ve sağlığın geliştirilmesi, Kürt halkının ruhsal ve maddi varlığının yükseltilmesi ve Kürdistan'ın doğal kaynaklarının en iyi biçimde kullanılması;

Tüm ülkenin ilerlemeden yararlanabilmesi için bütün İran halkı için politik eylem özgürlüğü;

Ek bir talep ise; Kürt bölgesinde toplanan bütün vergilerin bölge için harcanmasıdır."

Ortadoğu'daki gelişmeler özellikle de kuzeyinde bulunan Azerilerin U.K.K.T.H. anlayışında hareketle benimsenen ve Sovyetlerin desteğiyle Cumhuriyet ilan etmeleri Kürtleri de teşvik etmiştir. 22 Ocak 1946'da Kürdistan Mahabad Cumhuriyeti ilan edilir. Cumhuriyetin başkanlığına ise kadı Muhammed olarak bilinen Qazi Mihemmed getirilir. Savaş sonrası Sovyetlerin çekilmesiyle birlikte, Mahabat Kürt Cumhuriyeti İngiliz emperyalistlerinin onay ve desteğiyle İran Monarşisinin hunharca saldırısına uğrar. İran Ordu birliklerinin katliamlarını önlemek, kendince hiç değilse azaltmak için Qazi Mihammed tüm ısrarlarına rağmen Mahabad'ı terk etmeyerek kalır. Sürgüne gitmeyi de reddeden

Qazi Mihemmed Cumhuriyetin başbakanı, savunma bakanı olan kadı Hüseyin Han Seyfi İran güçlerince tutuklanırlar. Üç Qazi olarak da bilinen bu Kürt liderleri aynı zamanda akrabadırlar.

Kuzey Kürdistan'da Türk devletinin 4 Eylül 1925'te Şey Said ve 47 Kürdü, yine 1938 Kasım'ında Seyid Rıza ve beraberindekileri düzmece mahkemelerle "yargıladıkları" gibi İran monarşisi de benzer biçimde kendi yasalarını dahi hiçe sayıp tiyatrovary mahkemeler oluşturularak Qazi Mihammed ve önde gelen Kürt liderlerini yargılamaya 6 Aralık 1947'de başlar.

Yüzbaşı Kiyomers Salih ve Molla Mustafa Barzani

Bu bölümden itibaren aktaracağımız bilgiler, mahkeme tutanakları ve Qazi Mihamed'in vasiyeti ve diğer belgeli el yazıları "ileride fitne olacak" gerekçesiyle İran Genel Kurmay Arşivhanesi'ne kaldırılarak saklandığı bilinmektedir.

Alıntı yaptığımız bilgileri bizzat Şah Rıza Pehlevi tarafından görevlendirilen Yüzbaşı Kiyomers Salih'in kaleminden öğrenmekteyiz. Yüzbaşı Salih mahkeme sürecinin ve idamların bütün aşamalarında bulunmuş, yaşananları "Tac Kiya-ne" adıyla özel bir broşürde toplayarak Şah'ın güvendiği kurmay subaylara ve bürokratlara gizli şekilde dağıtmıştır. Bu gizli faaliyetinin sonucunda yüzbaşı Salih yargılanır. Yüzbaşılık rütbesi kaldırılarak bir yıl cezaya çarptırılıp hapisaneye konulur.

Okuyucular tarafından belki gereksiz görülebi-lecek bu ayrıntılara yer vermemizin sebebi; egemenler açısından tehlikeli bulunan bilgilerin günümüze nasıl ulaştığını anlamak ve anlatmaktır. Nasıl ki Seyid Rıza'nın onurluca idam sehpasını tekmelemeden önce haykırdığı o sözleri İhsan Sabri Çağlayangil'den öğrendiysek ve Çağlayangil gadre uğramış halkımız nezdinde ne anlam taşıyorsa, Yüzbaşı Kiyomers Salih de odur. Ayrıca yüzbaşının sonraki çalışmaları ve yazdıklarından okuduğumuz kadarıyla Qazi Mihammed'lerden derinden etkilenmiştir. Hatta ihanet eden Kürt aşiret reislerinin şaha gönderdikleri sadakat mektuplarını ele geçirmiş "Mehname" adlı yayında yer vererek teşhir etmiştir.

Qazi'lerin tutuklanmasının akabinde Şah'ın emriyle düzmece yargılamayı yapmak üzere bir komite kurulur. Mahkeme başkanı yargılamanın her aşamasında telsizle direkt, Şah'ı bilgilendirmektedir.

6 Aralık günü ilk kez özel kurulmuş mahkemenin karşısına çıkarılan Qazi'ler 12 başlık altında toplanmış suçlamalarla yargılanırlar. Alelacele bitirilmek istenen bu mahkemede Qazi Mihamed üç madde hariç diğer 9 suçlamayı şiddetle reddeder. Kabul ettiği üç maddeden biriye Mele Mustafa Barzani gibi "İran'a yabancıların getirilmesi ve İran topraklarının bir kısmını onların iradesine bırakılması"ydı.

1945-46 yılları arasında Irak ordusuna karşı savaşta başarı sağlayan Mele Mustafa Barzani önderliğindeki güçler İngiliz emperyalistlerinin büyük desteğiyle yoğun saldırılarla zayıflamaya başlarlar. Sivil katliamları önlemek ve güç toplamak amacıyla Barzani önderliğindeki savaşçı güçler Doğu Kürdistan'a çekilmek zorunda kalırlar. Mahabad Cumhuriyeti'nin kurulduğu bu dönemde Barzani denetimindeki bütün askeri güçler, genç cumhuriyetin savaşçı gücünün yarısından fazlasını oluşturduğu belirtilmektedir. Onbir ay sonra Mahabad Cumhuriyeti'nin kurulmasında ve savunulmasında rol oynayan savaşçı güçler Mahabad'ın İran Ordusu tarafından ele geçirilmesiyle dağlık bölgelere çekilerek savaşmaya başlarlar.

Mele Mustafa Barzani ve beraberindeki Qazi Mihamed'in Mahabad'ı terk edip kendileriyle gelmesinde ısrar etseler de başarılı olamazlar. Hatta Barzani'nin Qazi'lerin tutulduğu hapishaneyi basıp kendilerini kurtarma önerisine ise Qazi Mihamed şu cevabı verir: "Çünkü o Kürt'tür ve Kürdistan her Kürt'ün evidir. İsteyen her Kürt Kürdistan toprağının her karışında yaşama hakkına sahiptir. Çünkü bu hak ev sahibi olmanın hakkıdır."

Qazi Mihamed çok yalın ve anlamlı cümlelerle M.Barzani'ye dair aynı soruya ikinci duruşmada: "M. Mustafa Barzani Kürdistan'a gelen bir yabancı değildi ve değildir. Hiç kimse onu getirmemiştir. Kürdistan her Kürt'ün evidir. Şartlar öyle gerektirmiş ve o da evinini bir bölümünden diğer bölümüne geçmiştir."

Qazi'lerin ilk duruşması 4 saat sürer ve yarım saat içerisinde de idamla yargılama kararı bildirilir.

İkinci Duruşma

Qazi'lerin yargılanmasında İran Genel Kurmayı tarafından oluşturulmuş mahkeme heyetiyle 3 ay sonra duruşmaya devam edilir. Belirlenen mahkeme heyetinin üyeleri İran Şahı ile tanıştırılırlar ve direktifleri bizzat kendisinden alırlar.

Görüşmede özel telsiz frekanslarında yargılamanın bütün safhaları Şah Rıza Pehlevi'ye anında iletilir. Talimatlar alınarak uygulanır.

Mahkemeye yeniden çıkarılan Qazi'lere 12 maddelik suçlamalar yeniden yöneltilir. Qazi Mihamed önceki duruşmada olduğu gibi 3 madde haricindeki suçlamaları reddeder. İsnat edilen suçlamaların ispatlanması için delil ve belgelerin getirilmesini isterler. Bir kurgudan ibaret olan mahkemenin amacını bilen Qazi Kürt ulusunun mücadelesi ve kurtuluşu üzerine konuşmalarını sürdürür.

Devamlı Tahran ve Mahabad arasında yapılan telsiz görüşmeleri sonrası 10 saat içinde idam kararı açıklanır. Tahran infazların hiç bekletilmeden gerçekleştirilmesini, acele edilmesini istemektedir. Aynı gün Şah'ın sarayı ve İran Genel Kurmayı'nda da hareketlilik sürer. Çünkü bir an evvel infaz edilmeleri beklenilmektedir. Daha mahkeme sonuçlanmadan Asayiş Komutanlığı tarafından idamların yapılacağı Çarçıra Meydanı'nda hazırlıklar tamamlanmıştır.

Qazi'ler infazın böyle süratle yapılacağını düşünmemektedirler. Ve onların kaçmasını veya kaçırılmasını önlemek adına her biri on yetkili askere zimmetlenmiştir. Üç Qazi ayrı ayrı araçlara bindirilirken "Sizi Tahran'a göndereceğiz" yalanı söylenir. Sıkı, güvenlik tedbirleri altında Çarçıra Meydanı'na doğru yola çıkılır. Çarçıra'da idamların gerçekleştirilmesini Şah bizzat istemiştir. Amaç Kürtlere korku salıp sindirmek, İran askerlerini ise cesaretlendirmektir. Meydanın etrafında bulunan evler boşaltılmış, resmen sıkı yönetim ilan edilerek giriş-çıkışlar yasaklanmıştır.

İdam öncesi hazırlıkları yapmak için meydanın yanında bulunan bir eve Mahkeme heyeti ve İran Genel Kurmayı tarafından görevlendirilen askerler son işlemler için yerleştirilirler. Qazi Mihamed idam edileceklerini anlar. Evin içerisinde koyulduklarında bir sağlık memuru, bir imam, mahkeme başkanı ve subayları görünce emin oldur. Mahkeme Başkanı Qazi Mihamed'in yüzüne hükmü okur. Ve "bu hükmün şimdi yerine getirilmesi gerekiyor" diyerek vasiyetinin olup olmadığını, şayet yazmak isterse yazabileceğini bildirir. Qazi Mihamed vasiyetnamesini yazmaya başlar. "Kürt Ulusu ve Değerli Kardeşlerime" diye başladığı vasiyetnamesine tüm yorgunluğuna rağmen devam eder. Kürt ulusunun haklarının gasp edildiğini, yüzyıllardır zulme maruz kaldığını, birlik olup düşmanlarına karşı koymaları gerektiğini, düşmanlarıyla iş-

birliğı yapmamalarını ve işbirliğı yapmaları halinde sırtlarından hançerleneceklerini vurgulayarak vasiyete devam eder. "... Kürt ulusunun düşmanları çoktur, zalimdir, zorbadır ve merhametsizdir. Bütün ulusların ve halkların başarısının sembolü birliğı ve bütünlüktür, ulusal dayanışmadır. Birliğı ve bütünlüğü olmayan uluslar sürekli düşmanlarının egemenliğı altında olurlar. Kürt ulusu; yeryüzündeki diğer uluslardan hiçbir şeyiniz eksik değildir. Belki de yiğitlikte, beceride ve gayret gösterme yönünde kurtulmuş olan çok ulustan da ileridesin. Zorba düşmanlarının elinden kurtulan diğer uluslar da sizin gibidir, fakat kendi birliğini oluşturanlar kurtuldular. Siz de yeryüzündeki diğer bütün uluslar gibi artık esaret altında kalmayın. Ancak birlikte kiskanmadan, kendini düşmana satmadan ve tahammülle ulusumuz kurtulabilir" diye devam eden yazıtında Kürtlerdeki feodal aşiret yapısının birlik önünde hep engel olduğunun da bilincindedir.

Dört parçada yaşanan bütün isyanların yengiye uğramış olmasında feodal aşiret yapısının büyük etkileri vardır. Bu konunun anlaşılması için vereceğimiz örnek Qazi Mihamed'in vasiyetnamesinde ısrarla vurguladığı birlik beraberliğin neden önemli olduğunu açıklayacaktır. 1950'lerde G.Kürdistan'da, isyan eden Kürtlere karşı dönemin Irak Başbakanı Nuri Al Said'e bir İngiliz diplomatı isyan eden bir Kürt aşiretinin durumunu sorar. Nuri Al-Said şu cevabı verir: "Ah basit canım. Komşusu olan aşiret reisine bir çanta altın göndereceğim"!

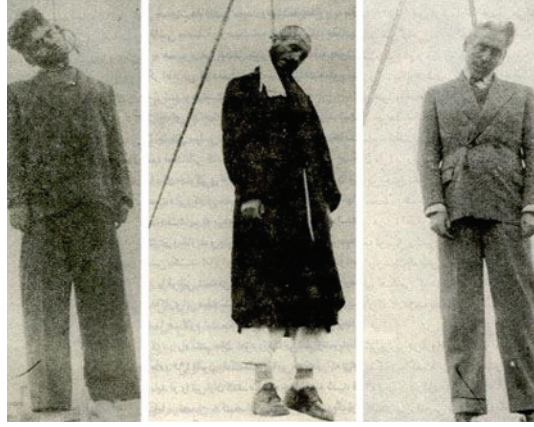
G.Kürdistan'daki bu trajik durum Mahabad Cumhuriyeti'nin kuruluşu döneminde de yaşanmıştır. Qazi'nin İran diktatörlüğü tarafından kandırılan ve sonra katledilen aşiret liderlerinin ismini vasiyetnamesinde vurgulayarak vermesinin amacı bu olsa gerek...

Qazi Mihamed'in özellikle vasiyetinin her satırında yer verdiği bir diğer uyarı ise düşmanlarına güvenmemeleri, egemenlerin zor ve çaresiz kaldıklarında masaya çağırıp sırtından vurabilecekleri, kandırılarak zulme uğrayacaklarıdır.

Qazi Mihamed Cumhuriyet'in ilanı safhasında Şah'ın bizzat yazdığı mektuplarla, gönderdiği heyetlerle görüşme, anlaşma çabalarının hiçbirini kabul etmez. Çünkü tarih sayfalarında egemen sınıfların baş eğmeyenleri masaya davet edip imha ettiklerini iyi okumuştur. Qazi Mihamed'in vasiyetini uyarılarını dikkate almayıp aynı akıbet maruz kalan devamcılar; "inaniyorum ki, bizden sonra gelecek daha bilinçli ve becerikli insanlarımızda Acem'ler tarafından kan-

dırılacaktır. Fakat umut ederim ki bizim ölümü-müzden ders ve ibret alırsınız" sözlerini maalesef rehber edinmemiş Kürt liderlerinden Qasım- lo 1989'da Avusturya'da Humeyni İran'ı tarafından "anlaşma" masasında katledilmiştir.

Vasiyetinde Kürt ulusunun aydınlanması için mücadele edilmesini eğitim kurumlarına önemle yaklaşılmasını belirten Qazi Mihamed dar-ağacına götürülürken kendisini Kürt ulusunun bir hizmetçisi olarak görür. Yaptığı hizmetlerden kaynaklı idam edildiğini belirtir. İdam öncesi son anlarında kaleme aldığı vasiyetnamesini de kendi ulusuna yapmış olduğu ve yapılması gereken hizmetler olarak görmektedir. Vasiyetnamenin sonunda isminin yanında "ulusun ve ülkenin hizmetçisi" olduğunu yazarak tarihe not düşmektedir.

İnfazlar

Vasiyetin yazımını bitirdikten sonra yargıca dönerek; kurşuna dizilerek infazın yapılmasını ister. Fakat bu talebi İranlı yargıç tarafından kabul edilmez. Çünkü asılarak idam edilmesini, aylar önce Kürtlere gözdağı verilmek için Şah tarafından karar altına alınmıştır.

Dini yönü güçlü ama aynı zamanda ulusu için savaşı bir Kürt devrimcisi olan Qazi Mihamed idam öncesi namazını kılarken dahi ulusun ezilmişliğini ve kurtuluşunu sesli bir şekilde dile getirir. 20 dakika süren dini vebesini bitirirken son sözleri şöyle olur: "Allahım bütün ezilen ulusları ve Kürt ulusunu da zalimlerin boyunduruğu altından kurtar."

Bütün bu yaşananlar sonrası Qazi Mihamed Çarçira Meydanı'nda bulunan idam sehmasına götürülür. Tarih 31 Mart sabah saat 04.00'da ilimik boynuna geçirilir ve iki dakika sonra yaşamı son bulur.

Seid Qazi ve Seyfi Qazi aynı işlemlere tabi tutulur. Mahkeme kararı okunur vasiyetleri varsa yazabilecekleri söylenir. Sağlık kontrolü usulen yapılır. Mahabad'ta sabah saatleridir. Az evvel, Qazi Mihamed'i fiziken aralarından alıp götürmüşdür zalimler... İdam edilecek iki Kürt liderine daha şahit olacaktır. XÇarçira Meydanı... Günün ilk ışıklarını Qazi Mihamed haykırarak çağırmıştır. Her bir cümlesini sıkı yönetim uyguladığından dışarı çıkamayan Kürtler; kapıların pencerelerin arkasından dinlemişlerdir. O anları

yaşayan Kürt kadınları günümüze taşınacak olan ağıtları gözyaşlarıyla dile getirirken her biri gelecekte savaşçı olacak çocuklar annelerinin yanı başında kalıp uyumamaktadırlar. Mahabad'ta ikamet eden Kürtler önderlerinin son sözlerini duyarlar.

Ve Seyfi Qazi Çarçira Meydanı'na getirilir...

Seyfi Qazi'nin idam anını anlatan yüzbaşı Sahil'e sözü bırakarak yazımızı sonlandıralım.

Tarih 31 Mart 1948 saat sabahın beşidir. Seyfi Qazi: "... gözleri uzaktan Qazi Mihamed'in dar ağacında sallanan vücuduna ilişince doğrudan Kürt devrimci sloganlar atmaya başladı. Tekme ve yumruklarla asker ve subaylara saldırdı ve önüne çıkan her subayı döverek yere yıktı.

Aslanlar gibi kükreymiş Seyfi Qazi'nin sesinden dolayı Çarçira Meydanı etrafında bulunan halk uykusundan uyandı. Ellerinin yettiği her birini dövdü ve aslanlar gibi kükreyerek haykırıyordu:

Yaşasın Qazi Mihamed!

Yaşasın Kürtler!

Yaşasın Kürt ulusunun bağımsızlığı!

Biz öleceğiz, ama Kürtler hiçbir zaman ölmeyecektir!"

Bugün D. Kürdistan'da gerici faşist İran diktatörlüğü Kürtleri, Kürt devrimcilerini idam ederek katliamlara devam etmektedir. Dört parçaya bölünmüş Kürdistan emperyalizm ve işbirlikçi devletleri tarafından yok sayılarak, katledilerek varlığı, dili inkar edilerek, asimilasyon ve soykırım uygulanmaya devam ediyor.

Tarihi iyi bilmek ve devrimci yorumlamak gerekir. Kürt ulusal bağımsızlık mücadelesi tarihi beldelerle örülmüştür. Devrim hareketi bu gerçeği iyi bilmek zorundadır. Bunun yanında emperyalizm ve proleter devrimler çağında gerçekten Kürt ulusal bağımsızlığı devrimci ya da reformcu ulusal hareketin çeşitli akımlarıyla değil ancak emperyalist halkayı kırarak tek güç olan proleter devrim hareketinin zaferiyle başarılabilecektir. Gereklili olan bu bilincin halkımıza taşınmasıdır.

Kaynaklar:

. Başkan Qazi Mihamed'in Yargılanması / Diyerbekir 2007- BİR Yayın-Reklamcılık

. Kürt Dirilişi-David Romanov / 2010 İstanbul Wate Yayınevi

. Ağa, Şeyh, Devlet-Martin van Burinessen/ 2010-İSTANBUL İletişim Yayınları.

PENCERE

Bafirok Uçurtma

Mektup yazmak ve almak politik tutsakların iletişim araçlarından birisidir. Hapishanede nefes almak ve vermek gibi düşünebilirsiniz mektuplaşmayı. Bizler sadece anneden, babadan, kardeşlerden, yardan değil, hiç tanımadığımız dostlarımızdan, yoldaşlarımızdan da mektup alıyoruz. Kırılgan, hüznü, dağınıklıkla ve güçsüzlükle boğuşan satırlar olduğu gibi devrimci ruh ve inançla örülmüş berrak fikirler taşıyan mektuplarda gelir. Hapishanede tutsaklar devrimci bilinçleriyle her sorunun ortağı olmayı zorlukları birlikte göğüslemeyi ve başarmayı şiar edinmişlerdir. Rahatlıkla söyleyebiliriz ki insana ait olan her ne varsa hapishanelerde de devam eder, ama kendi koşulları içinde. Bazen bir mektup, detaylı ortaya konmuş politik ve ideolojik bir makale kadar doğru ve etkileyici mesajlar verebilir. Şayet gerçeklere olduğu gibi yaklaşmayı başarmışsa okuyanın ihtiyacı duyduğu şeyleri almaması düşünülemez. Buradan hareketle genç bir yoldaşımızın çelişkileri devrimci gelecek uğruna yoğurma, kendini kalıba dökme arzusu ve yalın düşüncelerin ifadesi olan mektubunu dergimiz aracılığıyla tüm yoldaşlarımız ve halkımızla paylaşmak istiyorum. Hapishaneler

zorlu koşullarıyla keskin bir mücadele alanıdır. Devrim yolunda tavır ve duruşunu ortaya koyan düşüncelerin ifadesi olan her satır çok değerlidir. Dönem dönem mektuplarımızı da sayfalarımızda paylaşacağımızı belirterek, ilk kez tutuklanmış genç yoldaşımızın satırlarına geçebiliriz.

"Merhaba yoldaşlar,
Uzun bir zaman oldu cevap vermekte geciktim mektuplarınıza, artık yazma zamanıdır. Bilmem konuk eder misiniz beni?

... Bizler iyiyiz. Kitaptı, spordu, top oynamaktı derken geçiyor zaman. Tabi hepsini her gün yapmıyoruz. Mesela kitap her gün okunuyor, sporu da aksatmamaya çalışıyoruz. Arada satranç da oynuyoruz.

Koşulları tanımaya başlıyoruz, ama zamanla anlıyoruz ki mütevazı olmak en iyisi. Evet, saldırılara karşı yılmayacağını haykırmak istiyorsun, zaten bu süreci en iyi değerlendirip daha sağlam çıkmak ya da uzun bir sürece kendini hazırlamak daha doğru bir tavır. Düşman algısı daha çok yerleşiyor insanda.

Hiç tanımadığın insanların her anına tanık olmak, tanıdıklarını daha iyi tanımak, dahası burada kendini daha iyi tanımak imkanın oluyor. İyi güzel, doğru olanı koruyup eksik, yanlış, zaafı olandan arınmak için zor ve eğitici bir ortam. Tabi arınmak öyle kolay değil, bir anda olacak bir şey de değil. Şayet bir anda oluyorsa zaten şüphe ederim, o değişme midir?..

Böyle kısa kısa yazıyorum. İlk mektup böyle olsun. Hem mektup kültürü dışarıda pek yaygın değil.

'Ateşi Çalmak' kitabını okuyorum. Lafta sahip lenmekle harekete geçmenin arasındaki farkı koyuyor. Marks eleştiriyi o kadar doğru kullanıyor ki, bugün bizler kırılır, gücenir diye liberal davrandığımız gibi değil, acımaksızın bütün emeğini vererek çaba harcıyor devrimci eleştiriye. Doğru bildiği noktalarda saatlerce sohbet edebiliyor, eleştirebiliyor. Lassalle gibi ikiyüzlü, kendini beğenmiş sözde demokrat-ilericilere, hatta kendini işçilerin önderi olarak, komünist görenler, Marks'tan bir şeyler aldığını gizlemeseler de Marks eleştiriden hiç vazgeçmiyor. Nasıl bir beyindir gerçekten şaşıyorum. Sürekli araştırıyor ve en ufak bir soru işaretini dahi yanıtız bırakmıyor. Niçin mücadele verdiğini biliyor, çünkü gerçekten değiştirmek, alt-üst ekmek istiyor. Ülkemize baktığımızda bugün 'tasfiye, tasfiye' diye herkes bağırıyor, ama bir o kadar da tasfiye-den nasibini alıyor? Kendisine komünist partisi diyen birçok hareket gerçekten doğru bir programa sahip olmadıklarından, kimileri de doğru

programlarına uygun hareket etmemektedirler. Belki bire bir bu diyemem, ama bunun payının büyük olduğunu düşünüyorum. Tek tek bireyler de neden bu sıkıntıları yaşadıklarını, ne için mücadele ettiklerini yeterince içselleştirememişler. Kendimi de içine katarak söylüyorum. Böyle kimselerin ya da partilerin olmadığını iddia edemem, ama şimdi kendime soruyorum. Bizler neden 'Bak niye böyle yapıyorsun, neden mücadele ediyorsun' şeklinde bize soru ve benzer sorulara genelde 'ee eziliyoruz, ben hiçbir şey yapmadan gitmek istemiyorum' gibi cevaplar veriyoruz ki!!! Biz hedefi sürekli erteliyoruz. 'Biz görmesek de' diyebiliyoruz. Biz görmeyebiliriz ancak öncelikli cevap bu mu olmalı? Neden göreceğiz diyemiyoruz. 'Hayır ben emek veriyorum, bedel ödüyorum ve kurulacak yeni dünyayı da görmek istiyorum. Hem göremeyeceğimizi de kimse garanti edemez.' Evet bunu söyleyene neden pek denk gelmiyoruz. Yani inceden bir inanmama durumu yatıyor sanki. Kimse kesinlikle göreceğini iddia edemez ancak görmek için -kastedilen devrimdir- emekler verilen günün gelmesi için hayali ve çok uzak bir dil kullanamayız.

Ben görmeyebilirim, ancak görmek için uğraşıyorum, mücadele ediyorum ve yılmadan savaşarak kendimi sürekli yenileyerek, hem kendimi hem de dokunduğum dalı yeşertebileceğime inanıyorum. Bu zorlu bir yol, zaten bana da kimse kolay olduğunu söylemedi, ben de kimseye söylemeyeceğim. Ancak bir şeylerin değişmesi gerekiyor ve bunu hep birlikte yapacağız. Üzerimize düşen her şeyi en iyi şekilde yapmaya çalışacağız. Ben kendimdeki değişimi görebiliyorum ve ben değişiyorsam değiştirebilirim de, değiştirebiliriz de bu sayede. Kolay olmayacak, hatalar olacak, engeller çıkacak ancak verdiğimiz emeği 'neden veriyoruz'u kavrarsak daha sağlam adımlar atacağız. Okuyacağız, araştıracağız sadece politika üretilmesini beklemeyeceğiz biz de politika üreteceğiz. Harekete geçmeliyiz ve hatalardan ders çıkarmalı ve aynı hataya düşmemek için uğraşmalıyız. Dar pratik içerisinde koşturmaktan vazgeçmeli ve gerçekten ileriye doğru adımlar atmamız. Daha mütevazı, daha sağlam. Bilmiyorum ifade edebildim mi kendimi, ama süreç bunları düşünmemi sağlıyor. Ben neden buradayım? Neler yaptım, mücadeleyi ne kadar içselleştirebilmişim, ne kadar yaşamsallaştırabilmişim diye düşünüyorum. Böyle yazacağımı düşünmüyordum, ama bir başlayınca aktı gitti... Kendinize çok iyi bakın, görüşmek dileğiyle. Yoldaşça selamlar, sevgiler."

19 ARALIK KATLIAMINDA VE ÖLÜM ORUCUNDA

ÖLÜMSÜZLEŞEN YOLDAŞLARIMIZIN ANISINA

"...varsın otursun, isteyenler dört duvardan
evinden!
Kartal kayalardan seyredelim biz
Kanayan gönüllerin göğe vuran rengini!
Elimizi saran yünü parçalayarak
Çırlıplak yıkandım
Çelik çubuklar gibi yanardağın alevinden!
Yıkanalım!
Yanalım!"

Ali İhsan ÖZKAN: Lise yıllarında başlar sınıf kavgasına. Ve sınıf düşmanının bekçileriyle, işkencecileriyle tanışır. Almanya'ya gider, burada yürüttüğü mücadele yetmez genç komutana. Sınıf kavgasının en ön saflarında yer almak ister. Ankara'ya daha bilinçli geri döner, kaldığı yerden devam eder kavgaya. Adım başı gördüğü kırmızı plakalı forslu saltanat, düzene olan öfkesini büyütür. Sınıf düşmanları, korkar onun öfkesinden. Aranır durumdadır artık. Hedef, gerilla alanına çekilmektir. Ankara kuşatmasından çıkar. Dağlara ulaşmaya bir adım kalmıştır, hain köy muhtarının ihbarıyla tutsak düşer.

19 Aralık zaman, bir adım ötesi zemheri. Onlarca hapisanede devrimci ve komünist tutsakları, teslim almanın, karanlıkta boğmanın hesabı içindedir resmi saltanat. Karanlıkta, sinsice, kallesçe tutsaklara yaklaşmaktadır cellatlar. Kavga başlar. Kızıl şafağı yaratmakta gecikmiştir güneş. Harlandırır yüreğinde hiç söndürmediği gerilla alanının çoban ateşini. Can feda da sabırsızdır, tutuşturur bedenini, yürür düşmanın üstüne. Faşizmin kalesinde kızıl şafağı yaratarak 19 Aralık 2000'de Bursa Hapishanesi'nde ölümsüzleşti genç komutan.

"... Birdenbire kuş gibi
Vurulmuş gibi kanadından

Yaralı bir atlı yuvarlandı atından!
Bağırmadı, baktı yalnız dolu gözlerle
Uzaklaşan atlıların parıldayan nallarına!...
Nal sesleri sönüyordu perde perde,
Atlılar kayboluyordu güneşin battığı yerde!
Atlılar atlılar kızıl atlılar,
atları rüzgar kanatlılar!..."

Adil KAPLAN: Gözlerine perde indiremez, Eyfel Kulesi yüreğindeki isyan ateşini söndüremez, sahte şaşaalı Fransa, Bakışını kilitlediği dağların çoban ateşine gider. Yakacak kurşunu, söyleyecek sözü vardır.

"... Bugün ülkemiz egemen sınıflarının, emperyalizmin, her alanda parça parça mevzileri düşürmeye çalıştığı ve bunu bir tek mevzi kalmayınca kadar devam edeceği... Bu kontr-gerilla tarzını, ancak gerillanın saldırı ruhuyla kuşandığımızda püskürtebiliriz... Ölümün üzerine yürüyerek meydan okuma kararlılığının ve iradenin, moral ve ideolojik üstünlüğe taşınması için gerilla ruhuyla kuşanmış politik saldırıya (ki bunun adı bugün ölüm orucudur) geçmek kaçınılmazdır... Hangi alanda olursak olalım somut şiarımız "Direneceğiz-Savaşacağız-Kazanacağız" olmalı... o der. Tutsak olduğu dönemde,

Bilir, öncesinde kuşanmıştır gerilla ruhunu. Kuşatıp baskınlar düzenlemiştir, düşman karakollarına. Sonrasında görevlendirildiği Çukurova'da tutsak düşer. Gerilla ruhuyla oturur düşmanla savaşa.

"... Ölüm orucu eylemine gönüllü savaşçı olarak katılma isteminde hiçbir tereddüdüm olmamış... " Canımız Halk Savaşı'na Feda Olsun" stratejik şiarı altında yerini almanın gururuna ulaştım..." der ve 7 Nisan 2001'de ölüm orucunda ölüm-süzleşir.

"... Yürüyor o

Işıklı kızgın bir ölüm marşı çalarak.

Yürüyor o

Gövdesi bir gemi gibi yükselerek, alçalarak.

Yürüyor adım adım

Yürüyor ağır ağır

Yürüyor..."

Celal ALPAY: Fırtınalı zamanlarda değil yürümek, ayakta dik durmak dahi güçtür. Düşenler, savrulanlar olur. Kapalı kapıların ardında, kendi yüreğinin kabuğunda yaşayanlar olur. Ege sahillerinde, kumsala martı gibi iz bırakıp, dalgalardan ürküp kaçanlar olur. O hırçınlaşmış Ege Denizi'nin ufkuna dikmiş gözlerini. Özgürlük ufuqlara kulaç atmaktır, sığ yerde yüzme öğrenilmez. Kuşandı cesaretini yelken gibi açtı yüreğini, ufuqlara yöneldi. Ardından ışıktan bir yol bırakarak, güneşe akın düzenliyor. Çelik iradeli, devrim yolunun kaptanı.

Kirpiklerinin ucunda Dersim'e taşıyarak Ege Denizi'ni, 12 Nisan 2001'de ölüm orucunda ölümsüzleşti.

"... Biz bugünün kahramanı

Yarının münadisiyiz.

Bu durmadan akan,

Yıkıp yapan akışın

Çizgilenmemiş sesiyiz.

Biz adımlarını tarihin akışına uyduran

Temelleri çöken emperyalizmi vuran,

Yarını kuranlarız

O duvar

O duvarınız, vız gelir bize vız."

Endercan YILDIZ: 12 Eylül Askeri Faşist Cunta, korku dağları yaratmıştır. O, kızıl bayrağı

zirvesine dikmek için, tırmanır korku dağlarına. Bilir, korktukları için, korku dağları yarattıklarını, Adım başı kalleş pusularda, ölümüne zorlu bir tırmanıştır. Kapalı perdelerin ardında, birer gölge gibi yaşanır. O yüreğini açar da yürür.

84 yılında tutsak düşer. İşkencelerden geçer, sıkıyönetim mahkemelerinde yargılanır, düşlerini hep sıcak tutar, taviz vermez. 6 yıllık tut-saklıktan sonra, 90 yılında tahliye olur. Sıcak düşlerini dışarı taşır, düzenin etekleri tutuşur. 95 yılının eylül ayında, tutsak düşer yine. Ace-misi değildir o duvarların. Güllüşü dağlarda yankılanırken yüzünde karanfil çizgiler oluşur. Bariton sesiyle kusursuz söylediği enternasyonal marşı, hala kulaklarda. O adı gibi Ender bulunan bir Can'dı, Yıldız'dı. Nisan Güneşi altında yıldız taşımazdı.

Altı gün önce, ufuqlara doğru yol alan Celal'in ardından dağların sınırsız ufuqlara yöneldi. Sınırlı bir yaşamı, sınırsız bir davaya, devrime adayarak, 18 Nisan 2001'de ölüm orucunda ölümsüzleşti.

"... Ve yanındakinin kanlı başı

Onun omzuna eğilince

Ona sıra gelince

Sayısını saydı...

Söz istemez

Yaşlı göz istemez.

Çelek melenk lazım değil

Susun.

Sıra neferi uyusun..."

Cafer Tayyar BEKTAŞ: Üç kardelen yürek. Önder GENÇASLAN, Mahir EMSALSİZ ve Cafer. Karadeniz gerilla birliğine katılmadan, Tokat'ta tutsak düştüler. Tokat ve Ankara'da işkenceyi direnişle karşılayıp, başı dik, zaferle çıktı. Birçok sorumluluğunun yanında, yoldaşlarının folklor eğitmenidir de Cafer. Yoldaşlarıyla dizilirlirler halaya, dizi dizi dağlar gibi. Ulucanlar Hapishanesi'nde, düşleri hep dağlara dairdir. Dört duvar, dört dağdır bizimkilerde. Yamaçlarında gerillalar voltadır, yüreklerinde hiç küllenmeyen çoban ateşiyle.

Eylül ayıdır. Başkentte düzenin silahlı gücü, Ulucanlar Hapishanesi'ne saldırır. Komünistlerin ve devrimcilerin salladıkları kızıl mendil değil, yürekleridir. Halaylarla, marşlarla karşılaşılır kurşunları ve ölümü. Savaşın en ön safalarında düşman ininde cellatlarına karşı dostla-

rıyla, yoldaşlarıyla çarpışır ve yaralanır Cafer. Sıra neferleri yoldaşlarının kanlı başları düşer omzuna, kucağına. Kanları birbirine karışır. Cafer susar dağ gibi. Susar yatağında kurşun gibi. Düşen hangisi, yürüyen hangisi belli değil.

"... Tek kişi de kalsa bu kavgada, direnme, savaşma ve kazanma azmiyle doruklara kilitlenenler, eninde sonunda zafer halayıyla kucaklaşırlar..." der.

Ser verip sır vermeyen komünist önderden devraldığı kızıl bayrağı, girdiği her mevzide dalgalandırarak çıkmıştır, ardıllarına devrederek 7 Mayıs 2001'de ölüm orucunda ölümsüzleşti.

"... Ölenler

Döğüşerek öldüler;

Güneşe gömüldüler.

Vaktimiz yok onların matemini tutmaya!

Akın var

Güneşe akın!

Güneşi zapt edeceğiz

Güneşin zaptı yakın..."

Zeynel KARATAŞ: Yatağında sabırsızdır kurşun. Yürek, tetiğe kıvrılmış işaret parmağında çarpıyor. Namlular, sınıf düşmanının silahlı gücüne yöneliktir. Kayıp veren düşman gücü, ülkenin dört bir yanında ayaklanır. 'Kana kan, intikam' diye ulurlar. Tutsak düşer, daha çocuk yaşta, sınıf kavgamızın en ön saflarında yerini alan, zafer gülüşümüz, zafer duruşlumuz.

Voltasında gölge gibi yere serdiği ölüm, açlığa sığınmıştır, bırakmaz peşini. Günden güne, eriyip hafifler bedeni. Ama ölüm ağırdır, kavganın bedeli ağırdır. Ödeye ödete, iktidar hedefiyle ilerliyor Maoist Parti.

Ölümlerimizi gömmek için, bir avuç toprak dahi yoktur. Murçla çekiçle oyuyoruz, buz tutmuş, beton gibi toprağı. En zorlu koşullarda, kavga si-perlerinde düşenler devrimimizin tohumlarıdır. Fırtınalara, zemheriye direnenler ancak bahara ulaşır. Zemheride, baharı müjdeleyen gülüşünün ardıllarına bırakıp, 5 Ocak 2002'de ölüm orucunda ölümsüzleşti.

"... Yine görüşürüz dostlarım benim.

Yine görüşürüz...

Beraber güneşe güler,

Beraber dövüşürüz...

A dostlar

a kavga dostu,

İş kardeşi

a yoldaşlar..."

Yeter GÜZEL: Ezilen kadın, sömürülen emekçiydi. Defalarca gözaltına alınıp işkence gördü, kavganın ateşiyle çelikleşti. En son, '99'da evi basılarak, gözaltına alınıp tutuklandığında, Esenyalı Sağlık Ocağı'nda hemşirelik yapıyordu. Hapishanede, daha yeni ölüm orucuna başlamıştı ki, tahliye edildi. Dışarıda da yoldaşlarıyla beraber devam etti ölüm orucuna. Tekrar tutuklandı, sürdürdü ölüm orucunu. Devlet çaresizdi, acz içindeydi. Hapishaneye atıyor olmuyor, dışarı bırakıyor olmuyor. İçeride de dışarıda da zapt edemiyordu. Ölümü zapt eden Yeterimizi.

İlk onun gülüşünü gözlerindeki ısıltıyı gören çocuklar, onun gülüşünü gözlerindeki ısıltıyı büyütürken büyüyorlar. Onun coşkulu inancıyla ve çelikten iradesiyle sürdürüyorlar kavgayı. Devrettiği eğilmez başlılığı ve zapt edilmezliğin haklı gururunu, onurunu taşıyarak çıkıyorlar meydanlara, dağlara.

Ölüm orucunda kadın ana dalımız, 10 Mart 2002'de ölümsüzleşti.

"... Ve gözümüzde kaybettik ağlamayı

Bizi bir parça hazin ve dimdik bırakıp

Gözyaşlarımız gittiler.

Ve bundan dolayı

Biz unuttuk bağışlamayı...

Varılacak yere

Kan içinde varılacaktır.

Ve zafer artık hiçbir şeyi affetmeyecek kadar tırnakla sökölüp

Koparılacaktır..."

Daima bizimlesiniz, biz sizinleyiz, öfkemiz, bir sustalı gibi fırlamış yatağından, yürüyoruz...

ÖYKÜ

AYAKKABI

İki ay oluyor, bodrum kattan çıkıcalı. İlk günler, çocuk yaşta tahta kurulmuş padişah gibiydim. Sevinçli, heyecanlı ve şaşkın. Şimdi çok sıkılıyorum. Önümdeki kaldırımda gün boyu insanlar sağlı sollu geçişip duruyorlar. Günün ilk ışığında, geç kalmışlığın telaşında olurlar. Yalnız yürüyenlerin, içten içe birileriyle, kendileriyle tartıştıkları yüzlerine yansıyor. Kavgaya gider gibi bir halleri var. Kaldırımın dibi cadde, iki koldan birbirlerinin tersine akıyor araçlar. Otobüsler tıksı tıksı...

Yavaş yavaş tenhalaşırdı ortalık. Aradığını bulamamış, zoraki yaşıyorlarmış gibi bir halleri vardı çoğunun. Rüzgarın savurduğu kuru yaprak gibiydiler. İyi giyimli kadınlar, uzun tüylü minik köpeklerini gezdirirlerdi. Onlar mı köpekleri, önde giden köpekler mi onları gezdiriyor belli değil. Caddede tek tük pırl pırl araçlar geçiyordu.

Saat on bir oldu. Hala görünmedi, hafif kamburu çıkmış pamuk saçlı yaşlı kadın. Her gün bastonunu yere vura vura önümden geçer, göremediğim bir yerde aldığım gazetesıyla geri dönerdi. İki gündür görünmedi. Başına bir iş mi geldi, hasta mı? Şu suratsız müdüre söylesem, anlamaz ki beni, bön bön yüzüme bakar. Yaşlı kadının farkında bile değil. Varsa yoksa uzun uzun

telefonla konuşmak, kadın tezgahtarlara sarkıntılık yapmak. Arkalarında müşterileri hor görmek. Bir hafta önceydi, masasına kurulmuş tahtından indirilme mi istedi. Tezgahtar kadın biraz daha kalmamı istedi de kaldım. Genç kara kuru bir adam, gün batımının alaca karanlığında gelip, birkaç defa karşıma dikildi. Öylece bana bakar sonra da çeker giderdi.

Bir gün öğlene doğru, tahtımdan indirdi beni yalaka müdür. Bir çift balğın, solungaçlarına, parmağın takılıp götürülmesi gibi. Götürüp kutunun içine koyup kapağı üzerime kapattı. Tezgahtar kadın, "biraz daha kalsaydı. Çok sağlam, kaliteli, belki alan olur" dediyse de kurtulamadım. "Bunların modası geçti güzelim. Taşraya göndereceğiz, oralarda alanı çok olur" dedi yalaka müdür.

Kaç zamandır, zerre ışık sızmayan, bu kutunun içindeyim. Hiç bilmiyorum. Kepenlerin açılıp seslerin çoğalmasıyla, gündüz olduğunu anlıyorum. Kapanmalarıyla da derin sessizlik oluyordu. Sessizliği volta atan gece bekçisinin ayak sesleri bozuyordu. Sanki çok uzaklardan silah atılıyor, tak tak tak. Çoğu gece, masada uykuya kadar kendi kendine konuşur. Birkaç defa ağladığını duydum. Emekli öğretmendi. O da benim gibi akşamları kutuya kapatılır.

Bir gün kutunun kapağı açıldı. Gözlerime flaş patlamış gibi oldum. Bulanık görüyorum etrafı. "Bunları soruyorsunuz galiba çok sağlamdırlar." deyip yere bıraktı. Sesi farklıydı, yeni işe alınmış olmalı. Önceki tezgahtar kadına ne oldu acaba? Kadife kaplı taburede oturan adam, alıp evirip çevirdi beni. Oydu, alaca karanlıkta birkaç defa gelip bakan, kara kuru genç adam. Ayağına giydi. Öff... ne kötü kokuyor ayağı, yalaka müdürün ağzından beter. Bağcıkları çok hoyrat bağladı. Oysa bodrumdaki kadın, nişanlının boynuna kravat takar gibi takmıştı bağcıkları. Kum var çoraplarının gözeneklerinde, cam kırıkları gibi batıyor. Kesin inşaatta çalışıyordur. Çatlamış nasırlı ellerine derz çekilmiş gibiydi. Kalkıp tepeden baktı. Ayağını yere vurdu, ondan sonra 'efendin benim' der gibiydi. Giyer giymez çoğunun yaptığı ilk şey bizi yere vurmaktır. İnsanlar bunu niye yapar ki? Alacakları şapkayı kafalarına geçirip duvara vuruyorlar mı? Vurmuyorlar. Bize neden vuruyorlar? Nefes alamıyorum, boğulacağım. Çıkarsa da biraz soluk alsam. Eski ayakkabıları önümde duruyor. Ne hale gelmişler. Önleri timsah ağzı gibi açılmış, içim ürperdi. Ben de mi bu hale geleceğim? Poşete koydu eskileri, kasaya yöneldi. Çok sıkı bağcıkları, duymuyor mu çıkan çığlık seslerini? Şu yalaka müdürün sırtışına bak. Yine

bekleriz beyefendiymiş. Adam daha kapıdan çıkmadan başlarsın aşağılamaya. Diline pelesenk olan pis, sakil, kiro dersin.

Adam eski ayakkabıları çöp kutusuna attı. İçim sızladı. Benim sonum da böyle mi olacak? Dışarının karmaşası ürküttü beni. Ayaklar, dağdan kopan taş parçaları gibi üstüme geliyordu. Kaldırımdan caddeye inince, araçlar bana kükrüyormuş gibiydi. Alışıyordum, her adımda korkum azalıyordu. Mutluydum, kurtulmuştum hücre yaşamımdan. Şu genç kadının ayağında kilere bak, kıpkırmızı. Flamenko dansçılarının giydiklerine benziyor. Topuğu yere vurdukça yüreğim coşuyor. Hiç ayrılmamam peşinden. Aha, kırmızı ışık yandı. Ah be abi, ne vardı sanki böyle kenara kaçacak. İki dakika yan yana, göz göze dursaydık. Al işte ayrıldı yollarımız, kaderimi nasıl yazdın bilmiyorum ki.

Burası evi olmalı, anahtarıyla açtı kapıyı. "Sen misin Cemil?" "Benim, ana benim. Ne pişirdin mis gibi kokuyor." Demek adı Cemil. Oh be çıkar artık şu ayakkabılarını da, ben de alayım o mis gibi kokuyu.

Kendisinden büyük bir ablası ve abisiyle beraber altı kardeştiler. Evde varlığı yokluğu belirsizdi. Kardeşlerinin sürekli okumasını, alaya alıp sataşmalarına cevap vermezdi, yalnız kala-

cağı bir odası yoktu, dört erkek kardeşiyle aynı odayı paylaşıyordu. Çoğu zaman, akşam yemeğinden sonra, çalıştığı inşaata arkadaşlarının yanına giderdi. Bodrum katla beraber, dört katlı bir villanın inşaatında çalışıyordu. Sekiz, on işçi, bodrumda kalıyorlardı. Güneş doğmadan işe başlar, battığında paydos ederlerdi. Sanki onlar hareket ettiriyordu güneşi, çalışmasalar duracaktı. Bir işçiyle daha çok samimiydi. Aynı yaşlardaydı. Dal gibi ince esmer adamla. İki adım ötelerinde deniz kıyısına inerlerdi sık sık. Sürekli gitmekten bahsedip tartışırlardı.

Sessizce oturuyorlardı, görenler denizin dalgalarını dinlediklerini düşünür, ama onlar içlerindeki dalgalanmayı dinliyordu.

"Bu işin biteceği yok. Durmadan bir şey çıkarıyorlar. Şimdi de köpek kulübeleri çıktı, neredeyse bizim ev kadar. Temmuzda gidelim işte..." dedi Cemil.

"Çıkaracakları bir şey kalmadı, iki, üç aya bu iş biter. Paramızı da alır öyle gideriz" dedi Seyfi.

"Aylardır para götürüelim, para götürüelim deyip duruyorsun. Paraya değil bize ihtiyaç var. Bak gelmek istemiyorsan, açık açık söyle. Oyalama beni!"

"Oyalamak ne demek, bunu duymamış olayım. İş bitsin biraz da para götürüelim diyorum. Birkaç ay önce veya sonra gitmişiz ne fark eder."

"Çok şey fark eder. Sen villayı bitirelim, öyle gidelim diyorsun. Kendime ihanet ediyormuşum gibime geliyor. Bizim bir evimiz bile yokken... Yahu takmışsın kafayı paraya, ne yapacağız parayı orada. Kurda kuşa mı vereceğiz."

"Çocukluğumuzdan bu yana, onlara zaten villa yapıyoruz. Dört aylık maaşımız hep rehin tutuluyor. Yarın işi bıraksak, sende biliyorsun paramızı vermeyeceklerini. İş bitmeden paranızı vermem, ya işi bitirin ya da çekin gidin derler. Dört aylık maaşımız boşa mı gitsin? Hadi sıkma canını. Yarın 17'lerin katledilişlerinin yıldönümü. Bu gece son yazılarımızı da yaparız. Villaların duvarlarından mı başlasak?"

Sakinleşti Cemil, kıyıya çarpıp çekilen dalgalar gibiydi. "Ben başladım bile" dedi.

Gece yarısı belirledikleri yerde buluştular. Mahalledeki duvarları önceden belirlemişlerdi. Zaman geçirmeden yazılamaya koyuldular. Her duvarda yer değiştirerek biri gözetliyor, biri yazıyordu. "Erken ihbar edildik" dedi Seyfi. Polis otosu ara sokaklarda dolaşıyordu. Çok sakinler, polislerle köşe kapmaca oynuyorlar sanki. T

cetveli gibi olan iki sokakta yazıyordu Cemil. "Yaşasın..." kelimesini yazmıştı ki, aniden polis otosu arkasında belirdi. Aralarında otuz metre ya vardı ya yoktu. Sanki iyi yazması için duvarı aydınlatıyorlardı. Öylece duruyorlardı. İki karış ötesinde, çizgileri çok net olan, kendi gölgesine baktı. Sloganı tamamlama ile kaçma düşüncesi arasında, gidip geliyordu. Aracın kapılarının açılma sesini duymayınca, yazmaya devam etti. Kalan iki kelime olan "Halk Savaşı"nı da yazıp tamamladı. Tehlikeyi yeni fark etmiş gibi, farklı yönere kaçtılar.

Buluştuklarında nefes nefeseydiler "yahu adamların soluğu ensene geliyor, sen hala yazıyorsun" dedi Seyfi.

"Hiç sorma, sonradan kavradım durumu, ama aydınlatmaları iyi oldu. Resmen karakterli oldu harfler. Katkılarından dolayı teşekkür etmeliyiz."

"Olur yarın karakol duvarına yazarız"

"Yarına kadar niye bekleyelim. Aha iki yüz metre ötede karakol... Onlar şimdi aşağı mahallede bizi arıyordur. Geldiklerinde çok güzel sürpriz olur." Güldüler.

Bir süre sessizleştiler, geceyi dinliyorlardı.

"Keşke veda sloganını da yazsaydık bir tane" dedi Cemil.

"Olur gidiş tarihimizi, güzergahımızı da yazalım" gülererek dedi Seyfi.

"Demek son yazılarımız. Özler miyiz?"

"Bizim özlemlerimiz hiç bitmez ki."

"Geç oldu. Annem uyumamış beni bekliyordur. Gidelim artık."

"Yarın öğlene arkadaşlarla toplanıp konuşalım. Birimizin başına bir iş gelse, hastalansak, ne sigortamız var ne de beş kuruş paramız."

"Olur konuşalım. Ben ayrılayım burada, iyi geceler. Kendine dikkat et."

"Sen de."

Kapıyı açıp eşikten adımını atmıştı ki, babası bir hışımla gelip karşısına dikildi. İki eliyle yakalarından tutup, gerisin geri iteledi. "Başımıza bela açmadan, defol git evimden" dedi. Kapıyı çarparak kapattı. Annesinin yalvarışlarını, ablasının ağlamasını duydu. "Kesin sesinizi. Bizden uzak dursun, yoksa başımıza felaket getirecek." Bu abisiydi. Anlaşılan bu gece, kumar parası için, hırsızlığa çıkmamış. Defalarca uyarılarına rağmen, terk etmemişti bu kötü alışkanlığını. Uyarıyı yapanların arasında kardeşinin de oldu-

ğunu biliyordu. Bilmediğiye, dövülmesine kardeşinin son bir defa da ben konuşayım deyip erteletmesi idi. Bir süre bekledi, sıkılan yumrukları gevşedi. İçeriden gelen sesler azalınca, çekip gitti. Mahalleden çıkmak üzereydi, köşe başında üç beş karartı görünce yolunu değiştirdi. İnşaata vardığında gün ağarmak üzereydi.

Artık inşaatta yatıyordu. Fırsat buldukça, babasının, abisinin evde olmadığı saatlerde, annesini görmeye gidiyordu. Aldığı haftalığın çoğunu annesine veriyordu. Babası evden kovduktan sonra da bunu hiç aksatmadı. Ağustos ayının sonlarıydı. Nereye gideceklerse artık, daha sık tartışır olmuşlardı.

"İki gün inşaat köşelerinde yatamıyorsun. Yarın öbür gün..." tamamlandı sözünü Seyfi. Ama Cemil anlamıştı demek istediğini.

"Evden ayrılmamla bir ilgisi yok. Daha önceleri de sana defalarca bir an önce çekip gidelim dedim."

"Evet, daha önce de söyledin. Ben de aynı şeyleri söyledim. Ama dönüp dolaşıp hep aynı şeyi tartışıyoruz. Yüzdük yüzdük kuyruğuna geldik. Bir iki haftaya iş biter, Paramızı alıp gideriz."

"Bizim bir şey yüzdüğümüz falan yok. Onlar bizim derimizi yuzyıyor. Eylül ayının ortasında giderim. Sonrası kış, bahara kadar burada kalırım gitmezsem. Sen ister gel, ister gelme."

"Tamam. Eylül ayının ortasında gideceğiz. Ama sen de o zamana kadar, bir daha o konuyu açmayacaksın. Hadi gidip birer bardak çay içelim, yoksa şimdi kendimi denize atarım. Bunalttın beni..."

Eylül ayının başında iş bitmek üzereydi. Villanın bir cephesini kaplayan iskelenin sağ ve sol uçlarındaydılar. Çatının saçaklarını boyuyorlardı. Seyfi'nin çalıştığı uçta tahtanın kırılma sesini duydu Cemil. Korkuyla yüzünü çevirdi. Donup kaldı. Sirt üstü düşüyordu Seyfi. Bir şeylere tutunmak için çırpınıyordu. Baş, sırt sırta yaslanmış dilim dilim mermerlerin üzerine denk geldi. Öylece kıpırtısız kaldı. Sanki mermerleri kendisine yastık yapmış, ıslak kumun üzerinde sırt üstü yatıyor. Her iki kulağının dibinde süzülen kan, farklı yerlere akıyordu. Her şey bir anda olup bitmişti.

Otobüsün bagajında tabuttaydı Seyfi. Üzerine oturuyormuş duygusuna kapıldı Cemil. Ortalar da oturduğu koltuktan kalkıp en arkaya geçti. Yol boyu "sana defalarca gidelim dedim" deyip durdu. Sivas otogarına vardığında güneş yeni doğmuştu. Seyfi'nin akrabaları kendisini bekli-

yordu. Hepsi erkek, gözleri kıpkırmızıydı. Sanki beyaz mermerleri kızılaştıran Seyfi'nin kanı buralara kadar sıçramış, akrabalarının gözlerine de damlamış... Tabutu minibüsün üzerine bağlayıp köy yoluna düştüler. Seyfi başının üzerineydi. Orta camdan sarıya kesmiş tarlaları, tepeleri izliyordu. Kadınlar dizlerini, yüreklerini döve döve ağıtlarla karşıladılar. Bir an önce tabuta sarılmak istiyorlardı. Erkekler engellemekle, engellememek arasında kararsız davranıyorlardı. Onlarca kadının içinde, hangisinin Seyfi'nin annesi olduğunu merak etti Cemil. Kimseye de sormadı. Hazırlıklar yapılmıştı. Öğleden sonra mezarlığa taşıdılar tabutu.

Bir gün Seyfi'nin köyünde kaldı Cemil. Malatya'ya, anneannesinin yanına kendi köyüne gitti. Başka da akrabası yoktu köyde. Kök saldıği toprakları terk etmemişti. Koca bir çınar ağacı gibiydi yaşlı kadın. Cemil köyde kaldıkça, koca çınarın gölgesinde, toprağa kök saldığının farkındaydı. Zor oldu anneannesinden ayrılması. On gün sonra yola düştüğünde bir daha görmeyeceğini biliyordu. Dersim dağlarında yoldaşlarıyla kucaklaştı. İlk fırsatta Mercan Vadi'si'ne gitti. "Ah be yoldaşım şimdi burada beraber olacaktık. Sana defalarca gidelim dedim" dedi, kod adı Seyfi olan Cemil.

Bir ayın sonunda sağımda solumda dikişlerim açıldı. Sağlamlığım şehirlereymiş, kar etmedi dağlara. Aklıma Seyfi'nin sözü geldi. "Devrimin yolu zordur. Zora gelmeyenler şehirleri mesken tutar" demişti. Sonunda timsah ağzı gibi açıldım. Bir konaklama yerinde yorgunluğumu gideriyordum. Genç bir kadın, sırtındaki torbayı orta yere bıraktı. Bir düzine insan hemen etrafını sardı. İçinden çoraplar, eldivenler, ayakkabılar çıktı. Sonumun geldiğini anladım. Tabure kadar bir taşın üzerine oturmuş Seyfi. Beni çıkardı ayağından, yenileri giydi. İlk aldığı gün gibi, evirip çevirdi beni bir kayanın dibine bırakıp gitti. Üzerime yağmur yağdı, kar yağdı, güneş vurdu. Kamburum iyice çıktı. Bazen önümdeki patikada gelip-geçer. Bazen de oturup dinlenirler iki adım ötede. Ayakkabıları hep yırtık olur. Gözleri iki keskin bıçak gibi...

Buraya kadarmış, dert değil. Şehrin çöplüğünde de son bulabilirdi ömrüm. Yeryüzü yıldızlarına yakın olmak güzel. Bu biraz yıldızlaşmaktır. En çok ve en net dağlarda görünür yıldızlar.

Alındığım 2 Nolu Kandıra F Tipi'nden, Sakarya, Düzce, Bolu, Ankara, Kırıkkale, Çorum, Yozgat, Sivas, Erzincan, Erzurum, Ağrı ve Van'ı yani 3.500 kilometrelik yolu dolaştırılarak 5 gün sonring hücresi işkence yolculuğu, alındığım hapishaneye getirilmemle sonuçlandı.

F TİPİ RİNGLERLE SEVKLER

17 Eylül 2011 Cumartesi gecesi kaldığım hücrenin kapı mazgalı açılarak gardiyan; sabah hazır olmamı, Erzurum'a sevk edileceğimi söyledi. Birkaç saat içinde tüm hazırlıkları yapıp sabah dinç uyanmak için uykuya teslim olmak istesem de mümkünatı yok, çünkü uzun bir sevk yolculuğunun işkenceye dönüşeceğini her tutsak pratikten bilir. Ve bu yolculuğu düşünürken uykuya dalmakta zorlanıyorum...

Daha bir gün öncesinde, Adalet Bakanı Sadullah Ergin tarafından "en üst düzey teknik özelliklere sahip" denilen ring aracında 5 tutuklu Van'dan, İstanbul'a mahkemeye "güvenli" getirilip tekrardan götürüleceklerdi. Ancak tüm dünya bu beş tutuklunun "güvenli" ring aracında diri diri yakılarak öldürüldüklerini öğrendi.

Pazar sabah 07.00'de bulunduğum hücreden alınmamla sevk yolculuğumun startı verilmiş oldu. Yolculuğun uzun ve meşakkatli süreceğini geçmiş pratikten biliyoruz. Baskı aracına dönüştürülmüş onur kırıcı aramalar yapıldıktan sonra, "son teknoloji harikası" işkence aracı ringe bindiriliyoruz.

Bu işkence araçlarının içine 3 metre karelik alanı olan iki ya da üç kutu şeklindeki hücre bulunmaktadır. Her bir kutu hücrenin içerisine 6 kişinin sığdırılması için 6 adet plastik sandalye oturtularak düzenlenmiştir. Yine bu plastik sandalyelerin ayak kısmında gerektiğinde ayak bileklerinden zincirlenmesi için de sabitlenmiş demir çubuklar özenle yerleştirilmiştir. Ses geçirmeyen bu işkence kutusunun dışarıya bakan 30x10 cm çapında dışında demir parmaklıklarla kapatılmış penceresi var. Ses ve görüntü kayıtlı kamera sistemiyle donatılmış bu kutuda kıpırdamak zordur. Her kişiye yarım metre düşen bu alanda ellerin kelepçeli olduğunda kollarını ve ellerini oynatmak mümkün olmamaktadır. Ses ve kamera kayıt sisteminin baskı ve işkenceye dönüştürülmesinden kaynaklı devrimci tutsaklar kameraları kapattıkları için, aylara ve yıllara varan disiplin cezalarına (hücre, iletişim, görüşmen) çarptırılmaktadırlar. Şu net bilinmelidir: Mevcut ring araçları 19 Aralık 2000'de tüm hapishanelere eş zamanlı saldırı ve katliamla açılan F Tipi tecrit hapishane sistemine uygun dizayn edilmiştir. Yani tutsaklığın süresince hücrenden alınsan dahi F tipi politikası yollarından, mahkemelere kadar her yerde uygulanacaktır.

Yine hapishane dışına çıkarılırken daima karşılaştığımız ve yine aşına olduğumuz tehditleri beni ringe yerleştiren sorumlu askerden duyuyorum;

"sorun çıkarmadıkça biz de sorun çıkaramayız" demesi şudur: Şayet kamerayı kapatırsan, keyfi dayatmaları kabul etmezsen, sık sık ihtiyacının olduğunu söylersen, kapiya vurursan, ihtiyaçlarını karşılamaz ve mola yerlerinde seni ihtiyaçların için çıkartmayız. Devrimci tutsakların tavır ve duruşunu iyi bilen uzman eğitimli askerler yeri geldiğinde baskı aracını devreye soktukları da bilinmektedir.

Çeşitli hapishanelerde parayla sevki yapılan ve mahkemesi Van'da 4 adli tutukluyla yolculuğumuz başlarken, bu işkencenin kaç gün süreceğine dair tahminlerde bulunuyoruz. Sevklerinin kendi memleketlerine yapılması için adli tutukluların her birinden 1.500 TL alındığını öğreniyorum. Hapishanelerde büyük bir ekonomik rantın döndüğünü ayrıca hatırlatmak isterim. Konumuz ring işkencesi olduğundan hapishanelerde oldukça önemli bir yer tutan bu rant meselesini ele almak gerektiğini düşünüyor ve geçiyorum.

"Konforlu" bu ring araçlarındaki kışın soğuk, yazın sıcak hava üfleyen klimasıyla birlikte merkezi yayın yapan müzik sistemiyle başlı başına işkencenin biçimlerinden birisidir. Aracın gürültüsüyle birlikte istendiğinde tam aksi havayı püskürten klimanın gürültüsü, yolculuk sonrası haftalarca beyin ve kulaktan uğultuya dönüşmektedir. Ayrıca bir traktör aksamına sahip "konforlu" ringin ani frenler yapması, taşıyan tutuklu ve tutsaklara farklı bir işkence metodunu uygulanmaktadır. Ki kısa yolculuklarda dahi kasmalar meydana gelmektedir.

Yolculuğun ilk molası 16 saat sonra Sivas Hapishanesi'nde zorunlu olarak verilirken, hemen hemen hepimiz kasmalar yaşadık. Başka hapishanelerde "misafir mahkum" olarak tutulmak öyle taşınanların dinlenmesi olarak algılanmamalı, molalar genelde gece güvenliği personelin dinlenmesi amacıyla verilmektedir. Sivas Hapishanesi'ne kısa süreliğine belgelerimizle bıraktığımızda personelin tehditleriyle penceresi olmayan tuvaletle iç içe olan, oturabilecek tek bir sandalyenin bulunmadığı bir hücreye yerleştiriliyoruz. Belgelerde isminin yanında "terör" ibaresi nedeniyle özel uygulamaya tabi tutuluyorum.

Gün içerisinde "kumanya" adı altında verilen yarım ekmek ve küçük plastik kutularda verilen reçelleri kelepçeli ellerimizle yemediğimizden bu tavrımız protesto kabul ediliyor. Oysa tüm savaş koşullarında bile yemek yemenin insani koşulları yaratılırken, ring hücresinde yemek yemek için dahi kelepçelerimiz açılmıyor.

Sivas Hapishanesi personeliyse, ilk girişte kısa süre kalacağımızdan dolayı yemek ve- yahut da başka bir şey istemememizin uyarısını yaptılar. Zaten konulduğumuz kör hücre yemek, içmek açısından da müsait olmadı- ğından bu insanlık dışı uyarıyı önemsemi- yoruz. Ki o kör işkence hücresinde zıp zıp zıplayan pirelerden korunmaya çalışıyoruz.

Gün ışımadan x-raylı kapıdan ve elle arama- lardan geçirilip tekrardan "konforlu" ring aracına bindiriliyoruz. 32 saat sonra Erzurum Adliyesi'ne varmadan Sivas'tan sonra yol üzerindeki gözlemlerimi kısaca aktarmadan geçemiyorum.

Evet! Farklı bir ülkenin kokusunu o küçücük demirli pencereden görme olanağına sahip oluyorum tekrardan yani öyle kocaman pencerelerden bakmaya hiç gerek yok yeter ki görebilme yetisine sahip ol; iğne deliği ge- nişliği olsa dahi toprağın, havanın, renklerin, insanların, araçların farklılaştığını gözlemle- yebilirsin.

On yıllardır estirilen devlet terörü bu defa "bir taraftan müzakere, bir taraftan mücade- le" konsepti adı altında sürdürülürken OHAL dönemini aratmayan görüntüleri gözümü- zün önüne seriyor. Hani "statükonun parça- lanıp çöpe gönderildiği"ni söyleyenler var ya işte onlara kirpillerle, BTR'lerle, panzerlerle ve en son teknolojik/donanıma sahip araç- larla cevap veriyordu bu görüntüler. Bazı yerlerde araç kuyrukları arama noktalarında birikse de bizi taşıyan aracın dokunulmazlı- ğından transit yol alıyoruz.

Erzurum Adliyesi'nde uzun zahmetli yolcu- luktan sonra kısa bürokratik işlemlerin bit- mesiyle ilk nakil için Oltu İlçesi'ne yol alıyo- ruz. Oltu T Tipi Hapishanesi son süreçte inşa edilmiş "modern" Türk demokrasisinin, ifti- har ettiği hapishaneler dizisinden biri... O gü- zelim harika ilçenin görüntüsünü bozduğu kesindir. Diğer hapishanelerde karşılama bi- çimine uygun uygulamalı aramalardan geçi- rilip müşahade denilen hücrelere konulduk. Bu hücrede bir tek sandalye olmadığı gibi, ranzalarda yatak yoktu.

Bu hapishanede hemen hemen tümünün ulusal hareket davasından hüküm giymiş, sonradan zorla sürgün edilmiş tutsaklardan oluştuğunu güç bela öğreniyorum. Son sü- reçte daha da artan yıldırma ve baskı aracı olan sürgün sevkler tüm hapishanelerde ak-

satılmadan uygulandığını kaldığımız "me- kanları" takip eden herkes bilir. Buna en iyi örnek işkence yapılarak her defasında sür- gün edilen Özlem Aydın yoldaşımızdır. En son götürüldüğü Denizli D Tipi Hapishane- si'nde baskı ve işkenceye maruz kaldığı ha- berleri güncelliğini korurken Denizli'den de Gebze M Tipi'ne tekrar sürgün edilmesi ya- şanan işkencenin devamının geleceğinin göstergesidir. Sürgün sevklerin özel bir iş- kence, baskı aracı olduğu noktasında dışarı- da yeterince algılanmadığından gerekli du- yarlılığın gösterilmemesi eleştiriye muhtaç bir mevzudur! Son bir yılda özellikle faşist, ırkçı eğitimle donatılmış personelin yerleşti- rildiği Karadeniz kentlerindeki hapishaneler- e yüzlerce devrimci tutsağın zorla götürül- düğünü de hatırlatmalıyız.

Dinlenmeden uykusuz günün sonunda aynı işlemler yapılarak işkence ringine bindirilir- ken, adli tutuklunun birini Oltu T Tipi'ne bı- rıyorlar. Sevk yapılırken aracın dolu olması- na riayet edildiğini de vurgulamam gerekli. Yasal mevzuatta da buna yer verilmiştir.

Sağlık, Adalet ve İçişleri Bakanlıkları arasın- da yapılan "üçlü protokol"de şöyle denmek- tedir "ring aracı eksikliği dikkate alınmak suretiyle sevk ve nakillerde, araçlar görevli devriye, personel sayısı da dikkate alınarak en yüksek doluluk oranında kullanılır."

Bu maddeyi açıklayacak olursam: "aracın en yüksek doluluk oranında" gitmesi için yetki- liler aracın gittiği güzergahta yer alan hapis- hanelerdeki tutuklu ve tutsakların sevk ve mahkemelerinden dolayı alınıp-bırakılması- dır. Şayet araç dolu değil sayı az ise, mahke- mesi benim gibi başka bir kentte olan tutsa- ğın aylarca hatta yıllarca götürülmeyeceği anlamına da geldiğini hatırlatmalıyım...

Bahsini ettiğim "üçlü protokol"de nakledilen kişilerin can güvenliğiyle ilgili herhangi bir şey belirtilmemektedir. "Asmayalım da bes- leylim mi" anlayışında olan faşist sistem nakledilenlerin can güvenliğini önemse- mezken herhangi kaza ve rahatsızlık duru- munda ringin içinde bulunanları çıkarmayıp diri diri yakarak katletmektedir.

Diyelim ki o kadar zırhlı bölmeye, sürgülü kapıda bulunan biri köçlü iki kilidin açılma- sıyla bu araçtan çıkmayı başardı bu durum- da vur emri yetkisi olan jandarma araçtan çıkmayı başaran tutuklulara ateş etme yet-

kisini kullanacaktır. Bu gerçek birden fazla örnekte olduğu gibi en son Van'da yola çıkarılıp Kayseri'de ring aracında dışarı çıkarılmayarak diri diri yakılan 5 tutuklunun katledilmesinden de görülmüştür. Anlaşıldığı gibi tutsakların can güvenliği yoktur. Nakleden jandarmaya da öldürme hakkını veren yasalaradır.

Van'a yönümüzü çevirirken yol boyunca yaşatılan yeme içme ve tuvalet ihtiyaçları zorlukları bu güzergahta güvenlik gerekçesiyle engelleniyor. 1700 Km yolculuk sonrası Van F Tipi Hapishanesi'ne bırakılırken girişte tüm F tiplerinde politik tutsaklara uygulanan saldırıyla karşılaşıyorum. Lavabosu olmayan müşahede bölümüne koyulurken geri dönüş işkencesini dikkate alıp bütün saldırılara rağmen dinlenmeye çalışıyorum.

Van ve diğer "misafir" kaldığımız bütün hapishanelerde öğrenebildiği kadarıyla kapasitelerinin kat be kat üzerinde dolu olduklarını ve sağlık konusunda çeşitli hastalıkların arttığını söyleyebilirim. Bugün hapishanelerde 140 bine varan doluluk oranı dünyada Türkiye-Kuzey Kürdistan'ı ilk sıraya taşımıştır. Yine dünyada ülkemiz hapishaneleri 13.000'i aşan politik tutsakla ilk sıralarda yer almaktadır. Dokuz yıl içerisinde hapishanede katledilen yaşamını yitiren tutuklu ve tutsak sayısı 1.763 kişiyi bulmuştur. Şu anda ölümü bekleyen yüzlerce tutsağın tedavisinin yapılmamakta olduğunu da hatırlatmalıyım. Hasta tutuklu sayısı gün be gün artarken tedavileri bildik saldırılarla engellenip, rahatsızlıkları kalıcı hastalıklara dönüşmektedir. Bedensel sağlığı bozulan tutsaklar, hapishane koşullarında ciddi sıkıntılar yaşamaktadır. Ring aracıyla beni almaya gelen jandarma siyasi tutuklu olduğum gerekçesiyle beni kabul etmeyen Van M Tipi Hapishanesi'ne sevkleri bırakmış yeni aldığı tutukluları İstanbul'a götürmek için hazırlanmıştı. Ellerim tekrardan kelepçelenerek ringe bindirilip yola çıktık...

Erzincan Hapishanesi'ni görünce Sivas'ta yaşatılan işkenceyi tekrar göreceğimiz anlaşıldı. Gördüklerimiz ve yaşadıklarımız düşündüklerimizi doğruladı. Ayrılrken zirvelerine gözlerimin takıldığı Munzurların koynunda gezinen şahinlere yüreğimi bıraktım. Kelepçenin özgürlük mücadelesiyle olan bağımlı yeniden derinden hissettim.

Alındığım 2 Nolu Kandıra F Tipi'nden, Sakarya, Düzce, Bolu, Ankara, Kırıkkale, Çorum, Yozgat, Sivas, Erzincan, Erzurum, Ağrı ve Van'ı yani 3.500 kilometrelik yolu dolaştırılarak 5 gün sonra ring hücresi işkence yolculuğu, alındığım hapishaneye getirilmemle sonuçlandı.

Tekrar edilecek sevk işkencesi işte budur!

Fakat devrimci direniş tüm saldırılara meydan okumaya devam ediyor!

SARILDIK KAVGAMIZA

Acının, öfkenin
Her türlüşünü yaşadık
Doru taylar gibi
Coşkundu yüreğimiz
Baharın müjdesini
Haykıran ırmaklardan geçtik
Karanlık gecelerde
Yıldızlar kılavuzumuz oldu
Güneşin ilk ışınlarını
Zirvelerde yakaladık hep
Selam yolladık
Nasırlı ellerimizle
Kavga alanlarına
Aç bir çocuğun
Meme emmesi gibi
Güneşi emdik
Sarıldık yaşama
Sımsıkı
Sarıldık kavgamıza
Yıldızları
Kılavuzumuz yaptık

ULUDERE ANISINA

MİZOPOTAMYA'NIN
GÖZYAŞLARI

Roboski'de bir zemheri ayazıydı. Gece, zifiri karanlık. Otuz dört yerinden parçalanmıştı bedenlerimiz. Köylüydük ama tohum atacak bir parça toprağımız yoktu. Ekmeği kandan damırtırdık her gece vakti... Uğruna kar, fırtına demeden gece-gündüz adımlardık mayından toprağa giydirilen kara gömleği. O yollar ki, her adımladığımızda ölüm, her adımladığımızda gözyaşı bıraktırtırdı ardımızdan ve böyle kaç dostumuzu, sırdaşımızı vakitsiz verdik mayına. Şimdi emekle bezenmiş gece, şafağı kan yağmış beden göl olmuş sıra halinde yürüttüğümüz Roboski dağ sırtları. Akmaz bilir mi yanmadıkça acı gözyaşından bir adım öte...

Ama mecburduk. Bu dağlarda bizim için yapılacak başka bir iş yoktu. Aşılmalıydı sarp kayalıklar, yollar, aramıza çekilen sınırlar ve boy boy mayın tarlaları, dağlar, ovalar varılmalıydı ekmeğe akşamdan bir küçük aş için. Adımlanmalıydı her gece vakti koca dağ sırtları birbiri ardından. Bir de yükümüze omuz veren ocağımızın sadık dostları katırlarımız vardı. Ve bizimle birlikte onlar da çekenlerdi bütün bu çile-

leri. Her sonla beraber düşerdi bedenlerimiz yan yana. Oysa bizler hırsız değildik! Kendi ülkemizde bölünüp parçalanmıştık. Sınırlar çekilmişti dört bir yanımıza. Şurada, hemen sınırın öte yakasında akrabalarla dolu köylerimiz vardı. Uzun yıllar önce biz sevinçlerimizi ve acılarımızı hep beraber yaşadık. Ama bir gün dost kılığına bürünmüş düşman geliverdi. Ekmeğimizi, suyumuzu zehirledi. Dostu dosta düşman etti. Parça parça çaldı toprağımızı, Sınırlar çözülmüş, mayınlar döşenmiş, tel örgüler çekilmişti ailelerimizle aramıza şimdi. Kimyasallarla suluyorlardı dağlarımızı, ak köpüğüyle dökülen her pınarı, ısrarla filizlenen her ağacı... Yangınlar kaplıyordu bütün bedenini artık. Yanan sadece orman değildi, biz de yanıyorduk çırasında gıcırdayarak yanan ülkemizin tutsak alevleri ortasında...

Yine bir gece vakti düştük yollara, gırtlaklarda düğümlenen sıcak solukların en sade hüznüyle. Bir ses, bir ağıt tutturmuştur peşi sıra, korkulara ışık çalsın diye. Bilmekteyiz, tehlikeliydi. Mesela ölüm gerekçesiydi bizim için bunlar.

Ama dilimiz yasaktı söyleyemez
olurduk bu nedenle özlem dolu tür-
küleri. Bazen ölüm kusardı üzeri-
mize düşman mermisi, uçağı, tankı,
topuyla... Hatırlar olurduk her defa-
sında Ahmet Arif ustamızın otuz
üç kurşunla yüreğine bezenmiş
acıyı. Ne güzel de yazardı ustamız
en sade şekliyle acılarımızı, dertle-
rimizi...

"... Budur katlimize sebep suçumuz

Gayri eşkıyaya çıkar adımız

Kaçakçıya,

Soyguncuya,

hayına..."

Böyle yazmıştı Ahmet Arif usta-
mız. Ve ondan bu yana sokak orta-
sında infaz edilmeye tanışmıştı
çocuklarımız. İşkenceler görmeye
ve işkence tezgahlarında direnme-
ye. Tanışmıştı ölümle yeniden...

Bir son daha hazırlamışlardı zalim-
ler. Köylerimizin yakılıp yıkılması,
göçe zorlanmamız, faili meçhullere
götürülmemiz yetmemişti onlar
için. Zalim Dehak gibi taze kan isti-
yorlardı, zemherinin bu ayazında.
Artık Ahmet Arif ustanın dediği
otuz üç kurşun değildi ferman. Ağ-
layan sadece harmanda yan yana
dizilmiş, otuz dört param parça be-
denin aileleri değildi. Bütün yoksul
Mezopotamya ananın çileli insan-
larıydı. Yarın yeni bir ferman, yeni
bir ölümdü bizler için. Çünkü ço-
cuklarımızın aç bakışları takılırdı
yine karlı dağlar başlarına. Biz ise
ölülerimizin yasını tutmadan düşe-
cektik, gece uyuklayan gözlerle
zemheri soğuşunda ölüm yolculu-
ğuna tekrardan. Belki bir traktörün
buz tutan kasasında, belki de şa-
rapnel parçalarından kurtulmayı
başarmış bir katırın sırtında döne-
cektik, köylerimizin mayın kokan
sokaklarına...

ÖLÜM VAKTİ

Göçmen kuşlar vakitsizce terk etmekte

Hasatsız toprakları

Çaresizce

Neyleyim günü, geceyi, sabahı

Şafağın ayazında

Ölüm taşıyan zamanı

Donuk kalmış bakışlarını

Rengini kandan kırmızı yüzünü

Yan yana dizilmiş, boy boy

Otuz dört yarayı

Şafağın emeğe gebe vaktinde

Pepuk kuşunun kardeş ağdını

Güneş gibi evimize uğrayan ölümü

Kimi zaman bomba ile

Kimi zaman faili bilinen yara ile

İnfaza çekilirim sokak ortasında

Şimdi,

Kaçakçı olumsuz

Vaktiyle şaki, çapulcu

Kana bulanmış her vakit

Toprağımız ocağımız

Soframızdan çalınan ekmeğimiz

Yasımızı tutanımız yok

Vurulmuşuz sıra halinde

Sınırın öbür yakasında

Ve elbet

Tarihten geliyordu

Barbarın zorba kini, intikamı

Şimdi,

Kan çanağı ağlayan gözlerimizle

Gömüyoruz ölülerimizi toprağın derinliğine

Tütün sarar gibi her gün

GÜVERCİN SEVDALAR

Yeni bir yaşam düşleyip
Adımlıyorduk patikayı
Gül goncası açmak üzereydi
Kulaklarımızda cırcır böcekleri-
nin sesleri
İlk ışıklarında sabahın
Çiğ tanesi kadar serindik
Aşkla dönüştürmek için her şeyi
Kanatlandık güvercin sevdalara

Ben Mezopotamya'da
Derin bir uykudayken
Ölüm fermanımız kazınmış göz-
leriyle
Kudurdu zulüm saldırdı üzerimize

Öfkeydi kuşandığımız
Silahlarımızla söylerken biz
İnsanlığın kadim türküsünü
Zincirlerini kırdı da
Kayıp ülkemin yasaklı dillerinde
Şarkılar söylüyordu
Sürgünlüğümün en ücra köşe-
sinde
Benim dilsiz yanım

Köleleştirilmiş bir halka
Sunmak için yaşam iksirini
Kan olduk
Onurumuzla akan damarlarda
Bebegin ilk çığlığı kulaklarımızda
An'da yeniden başladı hayat
Gülümsedi yeryüzü, bu kent,
bu ülke...

KARA ELMASIN ASI ÇOCUKLARI

Bunaltıcı bir sıcak hava kütlesi akın etti içeri. Siyah toz bulutunu da önüne katıp, ocakların içindeki en zayıf domuz damını aradı. 1 Nolu ocakta hummalı bir çalışma vardı. Kazma sesleri, öksürükler, küfürler arasında ağır bir koku yayıldı ocağa. Abidin başını kaldırıp millete baktı. "İçerisi çok ısındı ve çok kötü bir koku var, alabiliyor musunuz?" dedi. Herkes korkuyla birbirinin alnında, göz çukurlarında domur domur biriken tere baktı. Tam da o an korkunç bir patlama duyuldu ocakta. Herkes kazmalarını çalıştıkları damarda bırakarak, ana galeriye

koştu. Korkunç bir toz bulutu, içinde alevsi bir yüzle üzerlerine doğru geliyordu. Var güçleriyle koşmaya başladılar çıkışa doğru ama ışık çok uzaklardaydı. Yedi kat yerin üstünde! Herkes bir umutla koşarken, Abidin olduğu yerde dona kalmıştı. Koşmak istiyor ama ayakları tutmuyordu, bağırarak istiyor ama sesi çıkmıyordu. Toz bulutunun içindeki alevsi yüz, bir adım gerisindeydi. Son kez zorladı bacaklarını, yine olmadı. Ve ciğerlerini yırtarcasına, "Grizuuu" diye bağırdı... Bir çırpıda uyandı yatağından. Kan, ter içinde kalmıştı adeta. Aylardır sürekli aynı rü-

yayı görüyordu Abidin. Karısı Kumru o kadar alışmıştı ki bu uykudayken bağırmalara, orali bile olmadı. Sadece, "kahvaltı hazır, kalk da işe gecikme" dedi. Abidin'in göğsü hala körük gibi inip kalkıyordu. Ciğerleri susuzluktan çatlamış çorak topraklar gibiydi. Yatağından kalkıp bir bardak suyu bir dikişte içti. Doymadı cam sürahiyi dikti kafasına. Teri soğudukça kendine geldi. Kahvaltı masasında kaç aydır istisnasız her gün gördüğü rüyayı eksiksiz anlattı karısına. Kumru gayet rahat bir edayla; "korkudan psikolojin bozulmuş senin herif. Biraz cesur ol. Hem korkma, kötüye bir şey olmaz" dedi. Abidin, gördüğü o kötü rüyanın bu kadar basite alınmasına ve hem korkak, hem de kötü olarak damgalanmasına sinirlendi. Sol gözü seğirtmeye başladı. "Korkak senin babandır, kötü de anandır kart karı. Bizim göbeğimiz kömür taşıyla kesilmiş. Yedi göbekten madenciyiz biz.

Ekmeğimizi o siyah taş parçasından söke söke alıyoruz" öksürük tutunca burada noktaladı konuşmasını Abidin. "Yedi göbeğinin altısı madenlerde korkudan öldü. Sen de yedincisisin, görünen o ki sen de o yolun yolcususun" dedi Kumru. Abidin şaşırıldı.

Bu kadın, 'ölümü' ne ka-

dar da rahat telaffuz ediyordu. Azrail de kurbanının canını alırken bu kadar rahat mıydı acaba? Yaşanan bir hayat bu kadar kolay son bulamazdı. Karısını baktı. 'Çengel burunlu, şeytan gözlü bu karı benim canımı almadıysa, Azrail hiç alamaz' diye düşündü. Kahvaltısını bitirmeden kalkıp çıktı evden. Çıkmadan önce de cebindeki son parayı öte-beri alınması için eve bıraktı. İki sokak aşağıda oturan Kel Mustafa'nın evine doğru yürüdü. Kel'i pek sevmezdi ama yol arkadaşı olarak başka seçeneği de yoktu. Kapıyı henüz vurmadan Kel'in küçük oğlu gıcırdatacak açtı kapıyı. Abidin çocuğun konuşmasına

fırsat vermeden Kel'i sordu. Ama çocuk orak bile almadı; "Abidin amca kadınların memesi niye göğsünde, koyunlarınki niye bacaklarının arasında" diye sordu. Abidin neye uğradığını şaşırdı. Yıllardır bu çocuğun saçma-sapan sorularını yanıtlamaktan bıkmıştı artık. "Sen nereden biliyorsun kadınların memesinin göğsünde olduğunu" diye sordu Abidin. "Anamınkinden biliyorum" dedi çocuk. Abidin de; "benim karının memeleri göğsünde değil, sırtındadır" dedi gülerek. Çocuk önce afalladı. Sonra yırtık terliklerini giyerek, koşa koşa Abidin'in evinin yolunu tuttu. Mustafa kel kafasıyla göründü kapıdan. Bir iki sorgu, sualden sonra birlikte madenin yolunu tuttular.

Maden, ilçenin hemen üstündeki dağın eteklerinde bulunuyordu. Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte, işçiler dağın yamacına doğru kol kol tırmanır giderlerdi. Ocaklara yaklaştıkça daha bir kıymete binerdi, Karadeniz'in o eşsiz havası. Denizden esen yel, tuzlu havayı sürükleyip bir kamçı çırpardı yüzüne insanın. Yer altından çıkan madenci, ilk çıkışta bu kamçıyla kendine gelir ve yaşadığına kanaat getirirdi. Gece vardiyası gün ışığı ile birlikte yer yüzüne çıkar, gündüz vardiyası kefenlerini giyerek inerlerdi kara tabuta korkulu gözlerle. Çalışma koşulları oldukça zordu. İşçilerin giydiği tulum, baret, çizme vb eşyaların parasının yarısı işçilerden kesilirdi. Herkes çalıştığı ocağın destek bağlarını kendileri yapmak zorundaydı ve bu ek işin karşılığında bir ücret ödenmezdi. Kozlu'da imanını ve insafını kaybetmişti ocak sahipleri. Göçük olan ocaklarda göçüğü kaldırmak işçilerin işiydi. Ve bunun da karşılığında ücret ödenmezdi. Çünkü göçüğe sebep olan, işçilerin dikkatsizliği olurdu her zaman. Böyle buyurdu ocak sahipleri. Ve faturayı işçilere keserdi. Göçük altında kalan işçilerin cenazelerini çıkarmak için ailelerden bir miktar para tahsil edilirdi. Aksi takdirde verilmezdi cenazeleri. Ayrıca konuşmak yasaktı ocaklarda. Ocak sahibine ya da çavuşuna en ufak bir çıkış, bölücülük ve isyan olarak kabul görür ve bir haftalık maaşları kesilerek, en kötü ocağın en zor işine sürgün edilirdi işçiler. Buranın adı da kara kuyu olarak geçerdi işçilerin arasında.

Gece vardiyası arı kovanı gibi uğultular çıkararak çıktı yer altından. Yüzlerine çarpan

serin ve tuzlu yel, göz çukurlarında biriken kömür tortusunda söküp götürdü. Yer altından çıkana "geçmiş olsun", yer altına inene "allah kurtarsın" denirdi madenci dilinde. Çünkü yer altından sağ çıkmanın garantisi çok az, hatta yok gibiydi. Abidin, 1 Nolu ocak işçileriyle birlikte asansörün yanına geldi. Yer altından çıkan işçilerin solmuş yüzlerindeki umutsuz karede bir ışık aradı. Bulamayınca da korktu. Titreyen ayaklarını sürüyerek asansörü bindi. Asansör aşağı indikçe ölüm ile yaşam arasındaki çizgi gitgide inceliyor ve azrailin nefesi işçilerin ensesinde kocaman ter tanelerine dönüşüyordu. Ana galeriye inince asansörün kapısını açıp, dekovil hattından su dolu çukurlara bata çıka kömür bloklarının olduğu damarlara doğru yürüdüler. İlk damara Abidin ile birlikte Kel Mustafa, Mengene Niyazi, Dursun ve Kamil kazmacı olarak yerleştiler. Hep birlikte "bismillah" çekip koyuldular işe. Abidin sol böğrünün üstüne yatarak kazmasını ağır ağır çalıştırmaya başladı. Eli işte, aklı dışarıdaki denizin, havanın, dağın, taşın kokusundaydı. Kel Mustafa, Mengene Niyazi ile yine akıl almaz bir tartışmaya tutuşmuştu. "Böyle yerin dibine doğru kazmaya devam edersek dünyanın dibini deleriz. Sonra koca bir boşluktan aşağı düşer, geberir gideriz" diyordu Kel Mustafa. Mengene Niyazi ise, "dünyanın dibi yok" diye diretiyordu. Derken Kel Mustafa Abidin'e danışmayı uygun buldu. Bir, iki seslenmeden sonra Abidin hayallerini bırakıp kendine geldi. "Dünyanın dibi var mı, yok mu?" sorusunu duyunca, Kel ile oğlu arasındaki bu korkunç benzerliği şaşı. Sonunun nereye varacağı belli olmayan bu tartışmaya dahil olmak istemedi. "Ben bilmem Mustafa. Dünyayı en iyi tanıyan Kamil'dir. Ona sor, o bilir" deyip geçiştirdi. Başka bir havadaydı Kamil. "Bu ay sonu, bir yıldır maaşımdan arttırarak biriktirdiğim liralarla nihayet bir ayakkabı alacağım bizim oğlana, Yırtık ayakkabıyla okula gitmeye utanıyor artık. Çok sevinecek, çok" dedi. Abidin Kamil'in parçalanmış ayakkabılarını düşündü. Bir acıma duygusu belirdi içinde. Gerçi kendi durumu da Kamil'in durumundan farklı değildi ama yine de üzülüyordu işte... Mengene Niyazi bir türkü tutturdu yavaş yavaş;

Karadeniz'in havası

Değişmez madencinin yasası

Göbeği kömürle kesilenin

Madendir son yuvası

Kömürdendin mezar taşım

Kristaldir gözüüm yaşı

Şu dağların dik başı

Ekmeğim çalana karşı

Abidin'in kafası şarkıdaki, Değişmez madencinin yasası/Madendir son yuvası dizelerine takıldı. 'Acaba benim de son yuvam bu kömür damarı mı olacak' diye düşündü. Kazmanın ucuyla söküp devirdiği kömür parçasını bir, iki yuvarlayarak ağırlığını tarttı. "Üstümüze düşse ölür müyüm" dedi kendi kendine. Mengene Niyazi'den daha iyi türkü söyleyeceğini iddia eden ve sürekli Mengene ile didişen Kel Mustafa başladı bu kez;

Üç yüz metre altı yerin

Kaderin değildir bu senin

Kaskındaki fenerin

Korkusudur devlerin

Gün gelir dayanır

Kara eller uyanır

Patronların boynuna

Sıkı sıkı dolanır

Mustafa'nın söylediği bu türkü çok hoşuna gitmişti hepsinin. Mengene Niyazi şaşırды. "Bu güzel türküyü nereden buldu bu sümsük herif" diye söylendi. Takacak bir kulp bulamayınca da korkutmaya karar verdi Kel Mustafa'yı. "Bu bölücü türküyü nereden buldun Mustafa? Patronun kulağına giderse o kara ellerini koparıp kazanda kaynatır. Suyunu da aleme ibret olsun diye bütün işçilere içirir" dedi büyük bir ciddiyetle. Kazmayı tutan elleri titredi Kel Mustafa'nın. Hay dili lal olaydı da, okumayaydı bu türküyü. Korkudan bedenindeki ter iki katına çıktı... Ocakların en korkak ama en çalışkan adamı, bıyıkları henüz yeni terlemiş olan Dursun'du. Ve korkaklığını gizlemediği için hem takılır, hem de severlerdi Dursun'u. "Bir türkü de ben söyleyeyim emmiler" dedi güler ve başla türküsüne;

Ocaklar açılarda

Kazmalar çalışanda

Grizu sesinde

Donuma kaçıranda

Büyük bir kahkaha koptu, korku dolu bu kömür damarında. Herkes kazmalarını bırakıp, dakikalarca öylece güldü. Arkadaşlarının keyifle güldüğünü gören Dursun da gülmeye başladı. Sonra herkes yine kendi alemine, kazmaların ritmik sesine bıraktı kendini. Hiç kimse konuşmuyordu ama sessizlikleriyle çok şey anlatı-

yorlardı birbirine. Çünkü hepsi aynı şeyi düşünüyordu. Yokluk, yoksulluk, parasızlık... Kısacası her zihinde yıllardır kalkmayı hiç düşünmeyen bir konuk vardı: Geçim sıkıntısı, ekmek kavgası!... Yoğun çalışma içinde tuhaf bir kokuyla irkildi Abidin. O an rüyası geldi aklına. "Aynı koku" dedi sessizce. Hemen yanındakilere dönüp, "kokuyu alabiliyor musunuz" dedi. "Evet alıyorum." Yavaş yavaş sessiz bir korku sindi içeri. Sanki küçük bir çitirtide ocak başlarına yıkılacakmış gibi hissediyordu herkes. Yıllardır kömür katmanlarının arasında demlenen gaz kütleleri açığa çıkmış, ocaklarda kol geziyordu. Kendini dölleyecek ateşi arıyordu sabırsızca. İlk damarda bulduğu gaz lambasının ateşiyle dölledi kendini. Korkunç bir gümbürtü koptu o an. Herkes yerini terk edip ana galeriye çıktı bir solukta. Geride, asansör tarafından kömür fırtınası taşı, toprağı ve madencileri kaldırıp, ocağın dibine fırlattı. Madencilerin savrulduğu elli metrekarelik yer dışında her taraf çökmüştü. Kömür parçaları vücutlarının her yerine saplanmıştı madencilerin. Kiminin kolu,

kiminin bacakları kırılmıştı. Terden ıslanan vücutlarına yapışan kömür tozu eriyor ve eridikçe yapıştığı yerdeki eti de eritiyordu. Dayanılmaz bir acı çekiyordu hepsi. Abidin girdiği şokun etkisinden yavaş yavaş kurtuldu. Ama ne bir ses vardı çevresinde ne de bir kıpırtı. Sadece derin bir uğultuyla çınılıyordu kulakları. "Kimse var mı" diye bağırdı çevresindeki karanlığa. Kendi sesini duyamayınca sağırlandığını sandı. Bir, iki kulaklarına vurdu. Burnunu tutup, içindeki havayı genzinden yukarı vererek basınç yoluyla kulaklarını açtı. Etraftaki iniltileri, ağlamaları, bağrıışmaları duymaya başladı. Elleriyle bedenini yokladı; "şükür bir hasar yok" dedi. Az ilerisinde Kamil'in inleyen sesini duydu. Yıllardır yanından ayırmadığı pilli fenerini yakıp içeri tuttu. Şimdi Kamil'i daha net görüyordu. Kafası dışında bütün bedeni kömür yığının altındaydı. Ve ölüm iniltileriyle kasılıyordu yüzü. "Sen misin Abidin" dedi acılı bir sesle. "Benim Kamil'im ben. Korkma sakın, şimdi gelirler kurtarmaya bizi. Çalışmalar çoktan başlamıştır" dedi, Abidin. Kamil hiç birini duymadı söylenenlerin;

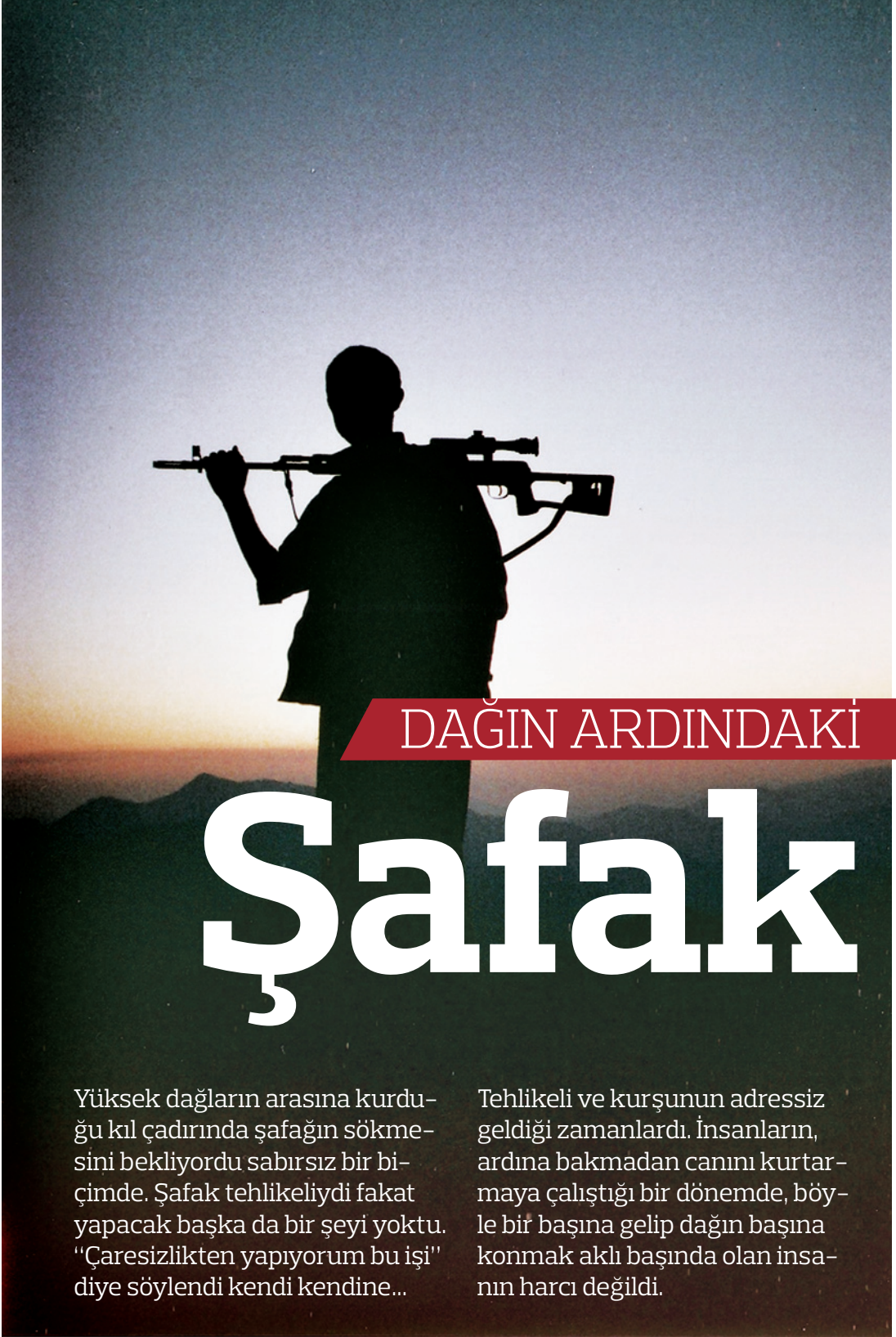
"ayakkabı alacaktım bizim oğlana. Çok sevinecekti çocukcağız, çok" dedi kısılan sesiyle. Abidin, Kamil'in başını hafifçe kaldırıp altına bir kömür parçası ilaştırdi. Üç-beş metre kadar aşağıda, Kel Mustafa, kırık bacaklarını çam tomruğunun altından çıkarmaya çalışıyordu ağlayarak. Onun hemen yanı başında Dursun, şuuru nu kaybetmiş bir vaziyette sayıklıyordu, "hiç de korkunç değilmiş ölüm. Boşuna yıllarca bu kadar çok korkmuşum" diyordu sürekli. En dipte Mengene Niyazi ve iki çocuk küfeci ölü yatıyorlardı. Abidin ne yapacağını şaşırdı. Akli karıştı, bilincini yitirmekten korktu. Hızla yanına koştu Kel Mustafa'nın. Ama artık çok geçti. Mustafa da tuhaf hırıltılar çıkararak kasılıyor, ölümle yaşam arasında gidip geliyordu. Yarım saat sonra Abidin'den başka nefes alan hiç kimse kalmamıştı göçük altında. Korktu Abidin. Tavandan düşen bir kömür bloğunun üzerine oturdu. İçerideki hava gitgide azalıyor ve ısınıyordu. Nefes almakta zorlanıyordu Abidin. Yıllardır kendi kabuğunda yaşayan bu adam ilk defa yalnızlıktan bu kadar çok korkuyordu. Kulağı göçüğün ardındaydı. Bir ses bekliyordu. Gelecek ve Abidin'i kurtaracaklardı. Ani bir hareketle yerinden fırladı. "Buradayım, yaşıyorum. Bu tarafa, bu tarafa" diye bağırdı. Duyduğu sese karşılık verdi. Ama ortada ses falan yoktu. Ha-

yal görüyordu. Başını kömür taşına yaslayıp evini düşündü. Yıllardır istisnasız, her gün evden çıkarken kendisini uğurlayan karısı, bugün uğurlamamıştı. Bir tesadüf müydü bu, yoksa karısı pir soyundan mıydı? 'Şimdi benim cenazemi alacak parayı nereden bulacaklar' diye düşündü. "Ne yiyip, ne içecek çoluk-çocuk" dedi sesli bir şekilde. Çektiği her nefes ateş gibi yakıyordu ciğerlerini. Uyku, olanca ağırlığıyla çökmüştü gözlerine. Ölüm uykusu! Korkuyordu. Kozlu'nun eteklerini süpüren serin yeli ilk defa bu kadar çok istiyordu. "Ne kadar da çok özlemişim kozalak kokusunu" dedi nemli gözlerle. Yüzündeki isli perde içinden yolunu bulan iki damla yaş, çenesinde boncuklaşıp küçücük ağırlıklarıyla düştüler aşağıya. Kafasını kömür bloğundan kaldıramadı. Uyudu. Bir kandil ışığı gördü, kömür yığınlarının arasındaki karanlıkta. Küçücük alevde yüzlerce, binlerce yüz vardı. En önde Kel Mustafa, Mengene Niyazi, Kamil, Dursun ve iki küfeci çocuk duruyorlardı. Dursun o çocuksu gülüşüyle Abidin'i davet ediyordu aralarına. Kalktı Abidin yerinden, Dönüp, yerde cansız yatan bedenine baktı. Ne kadar masumdu açık kalan gözleri... Sonra usulca sokuldu alevin içine. Kara elmasın o asi çocukları hep birlikte kömür damarlarının arasında kaybolup gittiler...

CENK KOKUSU VAR HAVADA

Ne zaman seni düşünsem,
Mağrur bir kahraman tutuşur,
Islak kirpiklerimin siyahi renginde
Ellerinde titrek bir kavga türküsü
Ufuk çizgisinde savrulur,
Ayaz pusularının toz karı
Nergisler boy verir,
Kuş şakayışları,
Çoban türküleri
Yeşile döner soğuk uçurumlarda
Tütün tabakasına yapışan ellerin,
Israrla çevirir altın sarısı
Muş tütününü...
Bir seni,
Bir de elindeki gümüş rengi mavzerini
Bir başına bu dağların karşısına koymak
Bir bilsen, nasıl da zor
Ve öyle yürek burkucu
Sırtında un,
Tuz ve şeker
Dudaklarında sigara dumanı,
Akar gider kirpiklerine doğru
Yorgun dizlerine çarpan lekanlar
Ciğerlerine dalan barutun o susuz kokusu
Çarpa çarpa alın çatına...
İnsanca yaşamak içindi hepsi
Sarayların çirkef saltanatını yıkmak için
Kırılsın diye zırhı teslimiyetin
Neylersin ki;
Hainden yana döndürüyor çarkını
Dost bellediklerimiz!
Ve sen oradasın işte
Tarih sayfalarının henüz kararmamış,
Işık saçan satırlarında
Kim bilir kaç kişi daha okumadan geçecek,
Kahramanlık dolu o satırları
Buradayım diye seslenmedin hiç
Öylece güldün tüm unutkanlıklara
Masum ve gururlu
Bir o kadar da baş eğmez...

Ne zaman duysam adını,
Eteklerine kar düşer dağların
Buza keser düşlerim
Ve soğuk bir korku titrer baş ucumda
Sen düşmeden evvel de böyle gelirdi baharlar
Coşkun dereler geçit vermezdi hani
Tükenir de safradaki yoksulluklar
Ateşi harlanırdı kara tencerenin
Tuhaf bir sızı var göğsümde bu bahar
Oldukça hüznü
Ve şarapnel sıcaklığında her şey
Ağır postalların kanlı künyeleri aşık,
Gelinciklerin incecik boynuna
Oysa şimdi hiç karşılaşmadığımız çocukluğumuzu
Yedirerek avucumuzdaki yıllanmış nasırlara
Kavganın şafağını arayan
Simavna kadısı Bedreddin gibi
Düşmek vardı
Uçsuz bucaksız yollara...
Fark ettin mi bilmiyorum ama
Bu bahar oldukça sessiz
Namlu nişangahlarında yürüyoruz sanki
Kahpe bir parmak dokunuşuyla
Ürperiyor körpe ceylanlar
Ve bu senin son ürperişin,
Son ah çekişindir şahin gözlüm bilesin
Zebani boy gösteriyor koyaklarda
Kurtlar yol ağzındadır şimdi
Azı dişlerinde yoldaş kanı,
Ayak izlerindedir keskin burunları
Barut rengi bir türkü tuttur,
Ardıç kokusu eşliğinde
Uçurum boylarında yankılansın sesin
İlk şafakta terlesin gümüş yeleli mavzerin
Durma hadi,
Çabucak ver sırtını dağlarına Munzur'un
Dedim ya;
Bu bahar yalancı bahar
Ve bu son ürperişin,
Son ah çekişindir senin bilesin.

DAĞIN ARDINDAKİ

Şafak

Yüksek dağların arasına kurduğu kıl çadırında şafağın sökmesini bekliyordu sabırsız bir biçimde. Şafak tehlikeliydi fakat yapacak başka da bir şeyi yoktu. "Çaresizlikten yapıyorum bu işi" diye söylendi kendi kendine...

Tehlikeli ve kurşunun adressiz geldiği zamanlardı. İnsanların, ardına bakmadan canını kurtarmaya çalıştığı bir dönemde, böyle bir başına gelip dağın başına konmak akli başında olan insanın harcı değildi.

Daha geçen sonbaharda, insanlar evlerinden çıkmaya bile zor vakit bulmuşlardı. İçlerinde eşyalarıyla birlikte evler ateşe verilmiş, dumanlar sis bulutu gibi dağları sarmalamıştı. Fakat İso bağlanmıştı dağlara. Bu göçebe yaşamı atalarından kalan en büyük mirasıydı İso'nun. Bildiği başka da bir meslek yoktu zaten. Göçebelik yapmazsa aç kalacağını, perişanlık çekeceğini çok iyi biliyordu.

Bunun için de ısrarcıydı yaylalara çıkmaya. Devletin yasaklarına, baskısına rağmen İso bir yolunu bulur ve her bahar yeniden tırmanırda dağlara.

Yerinde duramıyordu. Sanki cümle dağlar dile gelmiş, İso'yu kendi içine çekiyordu. Bir sırrın İso'yu dağlara çektiğini anlıyor, fakat bu sırrın ne olduğunu bilmiyordu hiç kimse. İnsanlar dikkat ettikçe bu sır daha gizemli hale geliyor, çözülemez oluyordu. Ketumdu İso böyle meselelerde. Yaşanılan tonlarca acı hatıra canlandıkça, İso'daki sessizlik de derinleşiyordu.

Şafağı bekliyordu İso. Ama tüm ağırlığını yüklenen zaman geçmek bilmiyordu. Sinirli ve sabırsızdı İso. Dayanamayıp yanında uyuyan Xece'yi uyandırmak istedi fakat buna cesaret edemedi. "Lanet karının dırdırı da çekilmiyor" diye söylendi. Xece tehlikeliydi İso için. Bir başladı mı, çenesi mitralyöz gibi çalışıyordu. Birkaç kişinin ona laf yetiştirmesi mümkün değildi. Bunun için de Xece'nin horlayan sesi İso'yu daha az rahatsız ediyordu. Arada bir Xece'ye taraf bakıp, bir iki de küfür savurup dağların dik başlı zirvelerine doğru bakındı. Şafağın gecikmesine kızıp, "sanki o da Xece gibi uykuya dalmış da uyanamıyor" diye söylenip durdu. Kıl çadırın diğer ucunda uyuyan çocuklarından yana baktı, bir şeyler koptu o an içinden. Yüreğinin uçurumlarında dinmek bilmeyen bir duygu fırtınası... Gözlerinde boncuklaşan iki damla yaş, sakallarının üzerinden kayıp şalvarının üstünde düştü. Başı belli belirsiz sağa sola sallandı. Yün yatakta uyuyan Xece sağ böğrünün üzerine döndü. Dönerken de, "hep senin yüzünden" diye mırıldandı. Bu kadarını duymak bile yetti İso'ya. Ya şimdi çıkıp gelse ne diyecekti İso, nasıl davranacaktı. Sarılıp basacak mıydı bağına yoksa yine aynı kaya sertliğinde mi davranacaktı. Yine belli belirsiz salladı başını, çaresiz hissediyordu kendini böyle anlarda. "Peki nereye gitti bu" derken öyle duygulu ve öyle vurgulu söylemişti ki, içindeki fırtına bir kopsa kasırgaya dönüşecekti. "İlki yıldır ne bir haber, ne de bir ses duymadık" dedi kendi kendine. İki yıl içinde

İso'nun heybetinden eser kalmamıştı. Dünya'nın bütün yükü, acıları onun omzuna binmişti sanki. Şu geçen iki yıl adeta çokertmişti İso'yu. Yaşıtlarının yanında koca bir ihtiyaç gibi görünüyordu artık. "Xece seni iyice ihtiyarlattı İso" diyenlere aldırmadan elini sallayıp geçer, "lanet karının günahını alıyorsunuz mendeburlar" derdi.

İso şafağın sökmesini bekliyordu hala. Her ne hikmetse dayanılmaz bir his vardı içinde. Hiç böyle olmamıştı. Xece'yi dürtüp, "kalk" diye seslendi. Xece'nin kalkmaya niyeti olmayınca, İso da pek ısrarcı olmadı. 'Bugün niye şafak sökmüyor, her zaman ki saatte uyandım' diye düşündü. Yılların verdiği bir alışkanlıktı bu, hep aynı saatte uyanırdı. Fakat bu defa başka bir durum vardı. Fırtınalar kopuyordu içinde İso'nun. Ama bunun nedenini anlayamıyordu. Yeniden dürttü Xece'yi, bu defa daha sert ve daha kararlı bir ses tonuyla kalkmasını buyurdu. Xece durumu anladığı için fazla diretmeden yatağın içinden doğruldu. Kalkar kalkmaz da uzun uzun söylendi. "Sabah sabah bismillah demeden şeytan karının ağzından Mart ayının karı gibi küfür yağıyor" dedi İso. Xece, İso'ya yakası açılmamış küfürleri saymaya devam ediyordu. Ocağın başındaki Xece'nin mırıltıları İso'nun tozlu kulaklarında yankısını buluyordu. Bu küfürleşmenin sonunun şiddetli bir kavgaya varacağını ikisi de çok iyi bildiği için duymamazlıktan geldiler birbirilerini.

İso emretmeyi seven biriydi. Yine emreder gibi çay koymasını söyleyince, olduğu yerde hindi gibi kabarmaya başladı Xece. Belli belirsiz bir iki cümle çıktı ağzından. Tikintiyle "zıkkımın kökünü iç. Daha şafak bile sökmemiş, çayla sigara içiyor" dedi ve yine peş peşe saydırmaya başladı Xece. Üç taşın üstüne kara çaydanlığı koyup, kuru çalı çırpıyla ateşi yaktı. Tekrar gidip uzandı yatağına, göz ucuyla da İso'ya baktı. Tuhaf bir acıma duygu kabardı içinde, fakat belli ettirmedi. Sessizce yatağına oturdu ve şafağın sökmesini beklediler. İso ocaktan yana baktı. Çaydanının altında yanan ateşin cılız ısıltısını görünce, gözlerini Xece'den yana çevirdi. "Yaptığım bunca eziyete rağmen, hala kahrımı çekiyor" diye geçirdi içinden. Hafif uzayan sakalını sıvazladı. Tabakasından çıkardığı cıgarasının ucunu ateşledi. Derin bir nefes aldıktan sonra dumanını kıl çadırın geniş ağzından dışarıya üfledi. Üflerken, gözü yine dağların en yüksek yerindeydi. "Niye sökmüyor bu şafak, böyle şafak mı olurmuş" dedi. Bunu söylerken de yine yanıtını vereme-

diği o sorular takıldı aklına. "Nereye gittin? Ne bir ses, ne de bir haber çıktı. Yer yarıldı da içine mi düştün" dedi fısıldayarak. Böyle konuşunca dudakları titredi. Birileri kendisini dinliyormuş gibi etrafına bakındı. Gözleri ocaktaki çaydanlığın altında yanan cılız ateşe takıldı yeniden. "Bu mübarek de kaynamadı ki, sıcak bir çay içeyim" dedi sabırsızlanarak. Öyle bir "kalk" dedi ki, Xece istemi dışında kendisinden beklenmeyen bir atiklikle ayağa fırladı. Bunu fark eden İso, savaşta zafer kazanmış general gibi omuzlarını daha da dikleştirdi. Xece, bu şaşkınlığı hemen attı üstünden ve karşı saldırıya geçti. Biliyordu ki, şimdi savunmada kalırsa İso'nun saldırısının devamı gelir. Direkt saldırıya geçti, hem de İso'nun en zayıf tarafına saldırdı. "Ciğerim senin gibi sıfatsızın yüzünden gitti, bari bizi rahat bırak. Yoksa çocukları da alır giderim" dedi. "Çocukları da alıp nereye gideceksin bütü bozuk. Daha yolda yürümesini bilmiyorsun. Gitmek kolay olsaydı ben gişderdim" diyerek Xece'nin sesini bastırmaya çalışıyordu İso. Bir başladı mı, durmak artık Xece'ye göre bir iş değildi, "dağın ardına giderim" dedi. İso'nun başından aşağıya kaynar sular döküldü sanki. Dağın ardı yoktu İso için. Öyle inandırmıştı kendini kaç zamandır. Çocuk uzaklara gitmiştir, şehirde çalışmaya, Ama Xece'nin "dağın ardına giderim" demesi, İso'nun kabul etmediği bir hakikati vuruyordu yüzüne. Canı acıyor, yüreği sanki kızgın demirle dağlanıyordu. Gözlerini açtı, kapattı. Sağa sola baktı usulca. Xece gözlerinden süzülen yaşları kınalı saçlarıyla gizleme çalıştı ama İso gördü. Büyük bir şefkat duygusu uyandı içinde. Acının, derin kederlerin, yokluğun, sevincin bir araya getirdiği ve sıkıca birbirine bağladığı bu iki insan gecenin karanlığında suskun yürekleriyle bekleştiler. Şafak daha sökmemişti. Dağın ardındaydı şafak. Xece'nin giderim dediği yerdeydi.

Ve İso'nun o derin sırrına sırdaş oldu Xece. Ama İso bilmiyordu bunu. İso'nun gözlerinden o gece süzülen o iki damla göz yaşından anlamıştı Xece. İso'yu dağlara bağlayan tek şey atalarından miras kalan göçebelik değildi, onu dağlara bağlayan esas neden şafağın dağın ardında olmasıydı. Xece'nin bu sırdaş olduğu vakit, şafak da binlerce yılın karanlığını yırtarcasına söküyordu dağların arasından.

KAVGA

Anacığım
Yumarak güneşten gözlerini
Tuzlu gözyaşlarıyla yıkar
Barut kokan saçları
Düşerken ufkuna
Meydan ateşini harlar gibi
İsyan isyan büyük özgürlük
Bazen Filistin sokaklarında
Bazen Kürdistan dağlarında
Şimdi,
Yüz çevirmiş
Gebe duran karanlık
Nazlı sancısıyla yarına
Ateş soluyor mavzerim
Taa namlu yatağından
Bak,
Yaşam bir adım ötede
Alev alev yanan dağlarda
Sancağıyla selamlıyor
Köklerine tutunanlar,
İnsanlığı,
Ve
Doğuracak toprak...
Çığılgıyla,
Oğullarını, kızlarını
Ateş böcekleri gibi,
Kelebek ömrüyle besleyecek
Pırlıtısında yıldızların
Ve orada,
Karanlık aydınlıktan
Yaşam ise utanır ölümden.